

det danske fjerkræraad

Årsberetning 2015

Forretningsudvalget

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F (slagt)

Gårdejer Martin Hjort Jensen (formand)
Øster Snedevej 35
7120 Vejle Ø

Telefon: 75 89 62 00
Mobil: 24 26 92 86
E-mail: martin@mariesminde.net

Valgt af Danske Æg

Gårdejer Lars Lunding (næstformand)
Nørreåvej 5
7491 Sunds

Telefon: 97 14 49 43
Mobil: 24 23 40 11
Fax: 97 14 49 03
E-mail: lundingsunds@mail.dk

Valgt af Dansk Slagtefjerkræ

Direktør Kristian Kristensen (3. mand i forretningsudvalget)
Danhatch A/S
Rugerivej 26
9760 Vrå

Telefon: 96 56 57 01
Mobil: 29 20 57 01
Fax: 98 98 24 09
E-mail: kk@danhatch.dk

Bestyrelsens menige medlemmer

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F (æg)

Gårdejer John Olsen
Have Borupvej 141
4360 Kirke Eskilstrup

Telefon: 59 18 06 29
Mobil: 40 10 06 29
E-mail: hoejtoftegaard@dlgtele.dk

Gårdejer Brian Simonsen
Gedevejlevej 8
8722 Hedensted

Telefon: 75 67 31 96
Mobil: 21 82 05 19
E-mail: brianogingrid@gmail.com

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F (slagt)

Gårdejer Thomas Knudsen
Enkelundvej 1
7323 Give

Telefon: 75 73 43 49
Mobil: 20 40 80 49
Fax: 75 73 47 69
E-mail: thomas-dorte@mvb.net

Valgt af Danske Æg

Direktør Ivan Noes Jørgensen
Hedegaard Foods
Glerupvej 5
9560 Hadsund

Telefon: 98 57 30 55
Mobil: 23 33 48 33
Fax: 98 57 30 95
E-mail: injj@eggs.dk

Valgt af Dansk Slagtefjerkræ

Adm. direktør Anders Jeppesen Jensen
HKScan Denmark
Tværmosevej 10
7830 Vinderup

Telefon: 99 95 95 95
Mobil: 20 53 50 40
E-mail: Anders.jensen@hkscan.com

Observatører

Valgt af LRP

Gårdejer Solveig Nørmark Lauersen
Lergravvej 3
7600 Struer

Telefon:75 73 43 49
Mobil:26 35 48 20
E-mail: bjerggaard2010@live.dk

Valgt af Prodan

Kim Uglebjerg
Tipheden 22
6862 Ansager

Telefon:75 29 24 16
Mobil:61 75 64 16
E-mail: kim.uglebjerg@get2net.dk

Valgt af Danske Æg

Koncernchef Jann Døllerup Vig Jensen
DANÆG A/S Postboks 79
Danægvej 1
6070 Christiansfeld

Telefon:73 26 16 80
Mobil:23 47 07 97
E-mail: jdj@danaeg.dk

Valgt af Økologisk Landsforening

Gårdejer Jakob Kjær
Kølkærvej 56
Hammerum

Telefon:
Mobil:40 34 41 79
E-mail: jteggsg@gmail.com

Revision

Statsaut. Revisor Mogens Henriksen Deloitte

Weidekampsgade 6
2300 København S

Telefon:36 10 20 30
e-mail: mohenriksen@Deloitte.dk

Administrativ ansvarlig

Sektorchef Jørgen Nyberg Larsen
Axelborg, Axeltorv 3, 4. sal,
1609 København V

Telefon:33 39 46 35
Mobil:27 24 56 91
E-mail: jnl@lf.dk

Valgt af Danæg amba

Gårdejer Lars Lunding (formand)
Nørreåvej 5
7491 Sunds

Telefon:97 14 49 43
Mobil:24 23 40 11
Fax:97 14 49 03
E-mail: lundingsunds@mail.dk

Valgt af DAVA Foods/private ægpakkerier

Direktør Ivan Noes Jørgensen (næstformand)
Hedegaard Foods
Glerupvej 5
9560 Hadsund

Telefon:98 57 30 55
Mobil:23 33 48 33
Fax:98 57 30 95
E-mail: inj@davafoods.com

Hønseriejer Jens Andreasen
Hønseriet Henriettelund
Bronzevej 1
8940 Randers SV

Telefon:86 44 51 93
Mobil:20 10 51 93
E-mail: egg4all@henriettelund.com

Valgt af Danæg A/S

Koncernchef Jann Døllerup Vig Jensen
DANÆG A/S Postboks 79
Danægvej 1
6070 Christiansfeld

Telefon:73 26 16 80
Mobil:23 47 07 97
E-mail: jdj@danaeg.dk

Kvalitetschef Lars Thomsen
DANÆG A/S Postboks 79
Danægvej 1
6070 Christiansfeld

Telefon:73 26 16 70
Mobil:40 28 90 11
E-mail: lars.thomsen@danaeg.dk

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F

Gårdejer John Olsen
Have Borupvej 141
4360 Kirke Eskilstrup

Telefon:59 18 06 29
Mobil:40 10 06 29
E-mail: hoejtoftegaard@dlgtele.dk

Gårdejer Brian Simonsen
Gedevejlevej 8
8722 Hedensted

Telefon:75 67 31 96
Mobil:21 82 05 19
E-mail: brianogingrid@gmail.com

Valgt af Producentforeningen Hedegaard Foods

Gårdejer Bøgh Hansen
Fløvej 16
7330 Brande

Telefon:97 18 36 20
Mobil:51 83 82 16
E-mail: Boegghansen@mail.tele.dk

Observatører

Valgt af DAVA Foods

Landbrugschef Per Kruse
Hedegaard Foods
Glerupvej 5
9560 Hadsund

Telefon:98 57 30 55
Mobil:23 33 48 44
Fax:98 57 30 95
E-mail: pkr@davafoods.com

Valgt af økologiske producenter

Gårdejer Jan Volmar
I/S Frydensbjerg
Skærlund Skolevej 20
7330 Brande

Telefon:75 34 55 60
Mobil:61 76 69 44
E-mail: Frydensbjerg@mvb.net

Revision

Statsaut. Revisor Mogens Henriksen Deloitte
Weidekampsgade 6
2300 København S

Telefon:36 10 20 30
e-mail: moheniksen@Deloitte.dk

Administrativ ansvarlig

Sektorchef Jørgen Nyberg Larsen
Axelborg, Axeltorv 3, 4. sal,
1609 København V

Telefon:33 39 46 35
Mobil:27 24 56 91
E-mail: jnl@lf.dk

Valgt af rugerierne

Adm. direktør Kristian Kristensen (formand)	Telefon:96 56 57 01
DanHatch A/S	Mobil:29 20 57 01
Rugerivej 26	Fax:98 98 24 09
9760 Vrå	E-mail: kk@danhatch.dk

Logistik og Rugerichef, Underdirektør Claus Zakarias	Telefon:96 56 57 02
DanHatch A/S	Mobil:29 20 57 02
Rugerivej 26	Fax:98 98 24 09
9760 Vrå	E-mail: cz@danhatch.dk

Valgt af fjerkræslagterierne

Adm. direktør Anders Jeppesen Jensen (næstformand)	Telefon:99 95 95 95
HKScan Denmark	Mobil:20 53 50 40
Tværrosevej 10	E-mail: Anders.Jensen@hkscan.com
7830 Vinderup	

Valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i L&F

Gårdejer Martin Hjort Jensen	Telefon:75 89 62 00
Øster Snedevej 35	Mobil:24 26 92 86
7120 Vejle Ø	E-mail: martin@mariesminde.net

Gårdejer Thomas Knudsen	Telefon:75 73 43 49
Enkelundvej 1	Mobil:20 40 80 49
7323 Give	Fax:75 73 47 69
	E-mail: thomas-dorte@mvb.net

Valgt af producentforeningerne tilsluttet danske autoriserede fjerkræslagterier

Gårdejer Solveig Nørmark Lauersen	Telefon:75 73 43 49
Lergravvej 3	Mobil:26 35 48 20
7600 Struer	E-mail: bjerggaard2010@live.dk

Kim Uglebjerg	Telefon:75 29 24 16
Tipheden 22	Mobil:61 75 64 16
6862 Ansager	E-mail: kim.uglebjerg@get2net.dk

Observatør

Valgt af fjerkræslagterne

Koncern kvalitetschef Gert K. Kristensen
HKScan Denmark
Tværmosevej 10
7830 Vinderup

Telefon:99 95 95 95
Mobil:40 40 93 81
E-mail: gert.kristensen@hkscan.com

Revision

Statsaut. Revisor Mogens Henriksen Deloitte
Weidekampsgade 6
2300 København S

Telefon:36 10 20 30
e-mail: mohenriksen@Deloitte.dk

Administrativ ansvarlig

Sektorchef Birthe Steenberg
Axelborg, Axeltorv 3, 4. sal,
1609 København V

Telefon:33 39 44 23
Mobil:24 63 16 73
E-mail: bsb@lf.dk

Formand

Martin Hjort Jensen
Øster Snedevej 35
7120 Vejle Ø

Telefon:75 89 62 00
Mobil:24 26 92 86
E-mail: martin@mariesminde.net

Næstformand

Gårdejer John Olsen
Have Borupvej 141
4360 Kirke Eskilstrup

Telefon:59 18 06 29
Mobil:40 10 06 29
E-mail: hoejtoftegaard@dlgtele.dk

Sekretariatsansvarlig

Anina Kjær, Landbrug & Fødevarer
Axeltorv 3, 4
1609 København V

Telefon:33 39 40 08
Mobil:30 17 88 90
E-mail: akj@lf.dk

Redaktør

Jørgen Nyberg Larsen, Landbrug & Fødevarer
Privat: Bøgevej 112
5683 Haarby

Telefon:33 39 46 35
Mobil:27 24 56 91
E-mail: jnl@lf.dk

Slagtejferkræ

Valgt af leverandører til Danpo

Martin Hjort Jensen (formand slag)
Øster Snedevej 35
7120 Vejle Ø

Telefon:75 89 62 00
Mobil:24 26 92 86
E-mail: martin@mariesminde.net

Kim Uglebjerg
Tipheden 22
6862 Ansager

Telefon:75 29 24 16
Mobil:61 75 64 16
E-mail: kim.uglebjerg@get2net.dk

Suppleant

Niels Anton Højgård
Fiskbækvej 17, Gudum
7620 Lemvig

Telefon:97 86 31 31
Mobil:30 97 06 63
E-mail: niels.a.hojgaard@gudumnet.dk

Valgt af leverandører til HKScan

Thomas Knudsen (næstformand slag)
Enkelundvej 1
7323 Give

Telefon:75 73 43 49
Mobil:20 40 80 49
E-mail: thomas-dorte@mvb.net

Willem Dekker
Holstebrovej 13, Bjert
7830 Vinderup

Telefon:97 44 09 23
Mobil:23 49 51 88
E-mail: willem.dekker@dlgmail.dk

Suppleant

Mads Nielsen
Ryde Møllevvej 2
7830 Vinderup

Mobil:24 27 52 05
E-mail: madn@mail.tele.dk

Valgt af rugeægproducenter

Anna Marie Dinesen
Ebbestrupvej 7, Røved
8370 Hadsten

Telefon:86 99 93 17
Mobil:26 74 93 17
E-mail: annamarielinesen@ebbestrup.dk

Valgt af andre

Martin Daasbjerg
Fjordbakken 9, Handbjerg
7830 Vinderup

Telefon:97 44 17 04
Mobil:40 76 27 88
E-mail: martind@mail.mira.dk

Dansk Kalkunforening

Per Jensen
Knabervej 20
9620 Aalestrup

Telefon:98 64 56 75
Mobil:20 14 96 75
Fax:98 64 56 75
E-mail: gedstedkalkunfarm@hotmail.com

**Brancheorganisationen for Erhvervsmæssig
Produktion og Salg af Vildtfugle**

Jens Kaastrup Nielsen
Hovvej 2
6870 Ølgod

Mobil:61 33 75 24
E-mail:hovvej2@bbsyd.dk

LRP

Solveig Nørmark Laursen
Lergravvej 3
7600 Struer

Telefon:97 46 48 20
Mobil:26 35 48 20
E-mail: bjerregaard2010@live.dk

Prodan

Jørgen Møller Andersen
Nordvej 207, Thurø
5700 Svendborg

Telefon:22 17 51 77
Mobil:62 20 51 77
E-mail: j@jma.nu

Dansk And

Martin Daasbjerg
Fjordbakken 9, Handbjerg
7830 Vinderup

Telefon:97 44 17 04
Mobil:40 76 27 88
E-mail: martind@mail.mira.dk

Observatør

Susanne Pedersen
Vesterskovvej 14
5550 Langeskov

Telefon:65 38 12 91
Mobil:22 10 03 23
E-mail: susannestruds@pedersen.mail.dk

Observatør (lev. til udlandet)

Klaus Nørregaard Petersen
Toftegårdsvej 4, Landeby
6240 Løgumkloster

Telefon:73 74 32 40
E-mail: Landeby@hotmail.com

Valgt af burægproducenter

Henrik Pind Hansen
Strandbakken 1,
4736 Karrebæksminde

Telefon:55 44 00 91
Mobil:40 38 15 60
E-mail: hepind@dlgtele.dk

Suppleant

Jan Østergaard Madsen
Brønddal 3
7860 Spøttrup

Telefon:
Mobil:20 10 55 03
E-mail: janomadsen@hotmail.com

Valgt af producenter med skrabeæg/fritgående

Jens Skovgaard Jensen
Båstrupvej 63
8722 Hedensted

Telefon: 75 89 38 59
Mobil:
E-mail: jens@falkenberg-aeg.dk

Suppleant

Brian Simonsen
Gedevejvej 8
8722 Hedensted

Telefon:75 67 31 96
Mobil:21 82 05 19
E-mail: brianogingrid@gmail.com

Valgt af økologiske producenter

Jan Volmar
Skærlund Skolevej 20
7330 Brande

Telefon:75 34 55 60
Mobil:61 76 69 44
E-mail: frydensbjerg@mbv.net

Suppleant

Patrick D. Blenner
Lemmosvej 7, Tohede
6240 Løgumkloster

Telefon:
Mobil:29 40 15 10
E-mail: patrick_blenner@msn.com

Valgt af opdrættere

John Olsen (formand æg)
Have Borupvej 141, Have Borup
4360 Kirke Eskilstrup

Telefon:59 18 06 29
Mobil:40 10 06 29
E-mail: hoejtoftegaard@dlgtele.dk

Suppleant/observatør

Kim Kragh Jensen
Øster Hurupvej 40
9560 Hadsund

Telefon:
Mobil:40 54 52 32
Mail: ohkylling@gmail.com

Valgt af leverandører til Danæg

Inga Erichsen
Landevejen 73
6780 Skærbæk

Telefon:
Mobil:26 78 42 62
E-mail: ingaerichsen@bbsyd.dk

Patrick D. Blenner
Lemmosevej 7, Tohede
6240 Løgumkloster

Telefon:
Mobil:29 40 15 10
E-mail: patrick_blenner@msn.com

Suppleant

Johannes Møller Jensen
Tornsagervej 11, Pjedsted
7000 Fredericia

Telefon:
Mobil:40 45 43 72
E-mail: johs0101@gmail.com

Valgt af leverandører til Hedegaard Foods

Brian Simonsen (næstformand æg)
Gedevejlevej 8
8722 Hedensted

Telefon:75 67 31 96
Mobil:21 82 05 19
E-mail: brianogingrid@gmail.com

Peder Gasbjerg
Sandfeld Højgaard
Sandfeldvej 55
7330 Brande

Kontor:97 18 30 44
Mobil:40 31 92 31
E-mail: pg@sandfeldhojgaard.dk

Suppleant

Jørgen Nødgaard Hansen
Lundby Mosevej 27
9260 Gistrup

Telefon:
Mobil:40 78 42 92
E-mail: bremerholm@dlgtele.dk

Valgt af leverandører til andre pakkerier

Jørgen Lodberg
Skjernvej 202
7500 Holstebro

Telefon:
Mobil:20 47 03 51
E-mail: vindinglandaeg@pc.dk

Suppleant

Jan Volmar
Skærlund Skolevej 20
7330 Brande

Telefon:75 34 55 60
Mobil:61 76 69 44
E-mail: frydensbjerg@mvb.net

Observatør, Brancheudvalget

Lars Bredahl
Lille Gandrupgårdsvej 7
9510 Arden

Telefon:96 40 10 15
Mobil:51 22 58 36
E-mail: bredahl@c.dk

DANÆG amba

Ingen

Producentforeningen Hedegaard Foods

ingen

Fjerkræafgiftsfondens bestyrelse

1. juli 2016

Gårdejer Lars Lunding (formand) Nørreåvej 5 7491 Sunds	Telefon: 97 14 49 43 Mobil: 24 23 40 11 Fax: 97 14 49 03 E-mail: lundingsunds@mail.dk
Martin Hjort Jensen (næstformand) Øster Snedevej 35 7120 Vejle Ø	Telefon: 75 89 62 00 Mobil: 24 26 92 86 E-mail: martin@mariesminde.net
Gårdejer Anders Dalum Hansen St. Ajstrupvej 70 Lundby 9240 Nibe	Telefon: 98 68 60 86 Mobil: 21 42 60 86 E-mail: anders@dalumh.dk
Gårdejer Bent Jensen Lille Hejbølvej 3 6870 Ølgod	Telefon: 75 24 32 75 Mobil: 40 27 32 75 E-mail: lillehejboel@mail.dk
Logistik og Rugerichef, Underdirektør Claus Zakarias DanHatch A/S Rugerivej 26 9760 Vrå	Telefon: 96 56 57 02 Mobil: 29 20 57 02 Fax: 98 98 24 09 E-mail: cz@danhatch.dk
Chefkonsulent Erik Dam Jensen HEDEGAARD agro Nordre Havnegade 3 9400 Nørresundby	Telefon: Mobil: 23 73 17 04 E-mail: edj@hedegaard-agro.dk
Gårdejer Frede Lorenzen Folevej 20 Fole 6510 Gram	Telefon: Mobil: 40 54 75 91 E-mail: lorenzen@post1.dknet.dk
Direktør Jacob Roland Pedersen Danpo A/S Ågade 2, Farre 7323 Give	Telefon: 72 11 55 55 (dir. 72 11 55 99) Mobil: 22 77 85 99 Fax: 72 11 55 01 E-mail: jacob.r.pedersen@danpo.dk
Professor Magne Bisgaard Institut for Veterinær Sygdomsbiologi/Mikrobiologi KU Life Stigbøjlen 4, 2. sal 1870 Frederiksberg C	Telefon: Mobil: 29 93 00 44 E-mail: m.bisgaard@post.tele.dk
Seniorforsker Sanna Steinfeldt Institut for Husdyrvidenskab, Aarhus Universitet Blichers Allé 20 bygning S20, 3316 8830 Tjele	Telefon: 87 15 80 74 Mobil: 41 23 48 43 E-mail: sanna.steenfeldt@anis.au.dk

Hanne Holgaard
3F - Fagligt Fælles Forbund
Kampmannsgade 4
1790 København v

Telefon:88 92 04 26
Mobil:
E-mail: hah@3f.dk

Direktør Johan Damgaard Jensen
Alkohol & Samfund
Drejervej 15, 5. sal
2400 København NV

Telefon:35 29 30 90
Mobil:40 91 72 70
E-mail: jdj@alkohologsamfund.dk

Indholdsfortegnelse

Oversigt:

Bestyrelsen for Det Danske Fjerkræraad	2
Bestyrelsen Danske æg	4
Bestyrelsen for Dansk Slagtefjerkræ	6
Bestyrelsen for Erhvervsfjerkræsektionen	8
Slagtefjerkræ	8
Konsumæg	10
Fjerkræafgiftsfondens bestyrelse	12
1. Det Danske Fjerkræraad	16
1.1. Formandens beretning	16
1.2. Fjerkræbranchens organisering og placering i det øvrige samfund	22
2. Fødevarerikkerhed og veterinære forhold	25
2.1. Salmonella	25
2.2. Status på kontrol og forekomst af Aviær Influenza og Newcastle disease ..	30
2.3. Campylobacter	32
3. Dyrevelfærd	35
4. Antibiotikaforbrug	38
5. Produktion og salg af æg i Danmark 2015	44
6. Slagtefjerkræ: Produktion, marked og forbruger	48
7. Statistik fra E-kontrollen og KIK	53
7.1. Statistik på dansk	53
7.2. Statistik på engelsk	72
8. Nøgletal for produktionsplanlægning	82
8.1. Byggepriser ved nybyggeri – slagtekyllinger og konsumæg	82
8.2. Normtal for fjerkrægødning	85

Indholdsfortegnelse - fortsat

9. Statistik vedr. produktion, afsætning og forbrug.....	88
10. Nyt fra SEGES Fjerkræ	98
11. Fjerkræafgiftsfonden.....	107
12. Oversigt over love, lovbekendtgørelse (LBK), bekendtgørelser (BEK) og EU-forordninger indenfor fjerkræproduktionen	127
13. Medarbejdere	131

1. Det Danske Fjerkræraad

1.1 Formandens beretning

Fjerkræraadet er fortsat det fælles organ for fjerkræbranchen i Danmark

Fjerkræraadet har i snart 25 år været det samlende fælles organ for fjerkræbranchen i Danmark.

I Fjerkræraadet løses fælles problemstillinger for begge sektorer, men gennem de seneste år er stadig flere opgaver blevet løst i henholdsvis Dansk Slagtefjerkræ og Danske Æg.

Der er dog stadig brug for et fælles samlende organ som Fjerkræraadet, bl.a. fordi man i store dele af det øvrige samfund – politikere, presse, forbrugere mm. - ikke skelner mellem æg og fjerkrækød, men ser fjerkræsektoren som en helhed.

Bestyrelsen i Fjerkræraadet har i forsommeren 2016 som følge heraf besluttet at lade de faktiske forhold komme til udtryk i vedtægterne, og det betyder bl.a., at Fjerkræraadets formue deles mellem Dansk Slagtefjerkræ og Danske Æg.

Fremover vil opgaverne i Dansk Slagtefjerkræ og Danske Æg blive løst i de respektive sektorer, mens Fjerkræraadet vil være et samarbejdsforum for fjerkræbranchen til løsning af følgende fælles opgaver:

- Varetagelse og koordinering af fjerkræbranchens fælles erhvervs politik over for myndigheder og organisationer, nationalt og internationalt
- Administration af fælles sygdomsforebyggelse og beredskab for fjerkræproduktionen
- Koordinering af den fælles indsats for sygdomsbekæmpelse og vaccinationer af

anmeldepligtige sygdomme og varetage kontakten til myndighederne vedr. dette

- Administration og drift af fjerkræbranchens fælles Zoonosedatabase
- Administration af fjerkræbranchens fælles Regelsæt for ”God produktionspraksis og transport af fjerkræfoder”
- Branchens fælles veterinære beredskab
- Indstilling af fjerkræbranchens medlemmer til Fjerkræafgiftsfondens bestyrelse
- Udpegning af fjerkræbranchens medlem og suppleant til V-bestyrelsen i Landbrug & Fødevarer
- Udpegning af fjerkræbranchens medlem til Veterinærudvalget i Landbrug & Fødevarer
- Udarbejdelse af en fælles årsberetning om fjerkræbranchen i Danmark
- Repræsentation af fjerkræbranchen i fælles anliggender
- Andre fælles opgaver, som bestyrelsen beslutter

Fjerkræsektoren har gennem de senere år været igennem store forandringer og flere er på vej. Der er gennem det sidste år sket store personudskiftninger i branchens organer, og bl.a. har de 4 største fjerkræslagterier alle fået ny adm. direktør.

Danpo har også meldt sig ud af Dansk Slagtefjerkræ og er blevet selvstændigt medlem af Landbrug & Fødevarer, og Dansk Slagtefjerkræ har meddelt, at organisationen fra udgangen af 2016 af økonomiske grunde ikke længere vil have en sektorchef ansat.

I den danske fjerkræproduktion producerer vi det, som markedet og forbrugerne efterspørger, og vi synes, at de danske forbrugere skal have det frie valg i køledisken, så

produktionen tilpasses løbende efter dette. Det ses bl.a. ved den stigende produktion af skrabe-, frilands- og økologiske æg samt økologiske slagtekyllinger.

Vi har imidlertid utroligt svært ved at forstå, at indkøbere, der for 6-8 år siden sagde én ting (vi skal have æg fra berigede bure) nu gør noget helt andet (stopper salget af æg fra berigede bure). Det er ikke en ordentlig måde at behandle sine leverandører på, og det gør det meget svært at omlægge produktionen igen, for holder de, hvad de lover, denne gang?

Når vi investerer i et nyt produktionssystem, så er det en investering, der skal afskrives over en årrække, og afskrivningstiden på staldinventar er øjensynligt meget længere end den er på butiksinventar.

Handlingsplanen for fjerkræ

Der er i samarbejde med Fødevarestyrelsen arbejdet konstruktivt videre med den reviderede udgave af 'Handlingsplan for bedre velfærd for fjerkræ', der var resultatet af tidligere Fødevarerminister Dan Jørgensens servicetjek af fjerkræbranchen. Det er fortsat afgørende, at handlingsplanen tager hensyn til den danske fjerkræsektors vækst og konkurrenceevne.

Målene i handlingsplanen er:

- 1) **Bedre velfærd for æglæggende høner**
- 2) **Bedre velfærd for slagtekyllinger**
- 3) **Optimeret kontrolindsats**
- 4) **EU-lovgivning for opdræt af hønniker**

Udviklingen i produktionen

Slagtekyllinger

På de danske fjerkræslagterier blev der slagtet ca. 95 mio. slagtekyllinger – heraf ca. 1 mio. økologiske - i 2015, hvilket var ca. 5 mio. kyllinger mindre end i 2014,

men på niveau med antallet i 2012. Selv om både foderpriserne og noteringen er faldet, så var økonomien i slagtekyllingeproduktionen i 2015 rimeligt tilfredsstillende.

Der er også blevet bygget nogle nye kyllingestalde til både konventionelle og økologiske slagtekyllinger, hvilket er helt nødvendigt for at opretholde produktionen, fordi der løbende udtages produktionsenheder grundet ophør, og for at kunne følge med den stigende efterspørgsel på økologiske produkter.

Fra efteråret 2014 og ca. halvandet år frem var der en del sygdomsproblemer i den konventionelle slagtekyllingeproduktion, hvilket medførte en stærk forøget dødelighed og større kassationer i visse hold, samt et øget antibiotikaforbrug.

Det lykkedes ikke på tilfredsstillende vis at få samlet alle branchens aktører om at finde løsninger på problemerne, og vi må desværre konstatere, at en afhjælpning af problemerne trak meget længere ud, end den burde have gjort, og der er stadig forskellig opfattelse af, hvad der var den udlæsende faktor, og hvad der burde have været gjort, og det har skabt en stor mistillid mellem nogle af branchens aktører.

Syge dyr skal selvfølgelig behandles, så vi kan sikre dyrevelfærden i vores produktion, men det øgede antibiotikaforbrug i slagtekyllingeproduktionen i en periode er stærkt beklageligt.

I starten af 2016 blev der åbnet et nyt fjerkræslagteri i Gedved, Danish Finest Chicken, hvor danske og hollandske interessenter vil slagte danske kyllinger, som derefter – i hvert fald i første omgang - skal køres til partering i Holland. Vi ønsker dem held og lykke med projektet og håber, at Danish Finest Chicken vil deltage aktivt i branchesamarbejdet i Danmark.

Kalkuner

Produktionen af kalkuner, hvor næsten 100 % slagtes i Tyskland, lå også i 2015 på ca. 0,6 mio. stk., hvilket var næsten præcis det samme som i 2014.

Ænder

I 2015 blev hovedparten af de dansk opdrættede ænder fortsat slagtet i Holland, men en mindre andel blev slagtet på Dansk Ands nye slagteri i Struer.

Produktionen af ænder lå i 2015 på ca. 400.000 stk., heraf ca. 180.000 økologiske. Det var en lille stigning i forhold til året før. Trods nogle begyndervanskeligheder med leveringen af ferske ænder op til jul, er Dansk And blevet styrket på både kapital- og ledelsessiden her op til sommerferien, og det sammen med en øget efterspørgsel på især økologiske ænder og en udvidelse af denne produktion, så tegner det til et godt nyt erhvervseventyr i Nordvestjylland.

Konsumæg

Produktionen af danske konsumæg steg i 2015 med 2,1 % i forhold til 2014, og salget af konsumæg, der har været stigende hvert eneste år siden 2000, steg i 2015 med 1,5 % til ca. 52,93 mio. kg, hvoraf ca. 3,1 mio. var importeret fra Sverige.

Efterspørgslen efter buræg er faldende, så buræggenes andel er nu ned på 45,8 %, men i 2015 blev der alligevel solgt flere buræg end i 2007. Efterspørgslen efter alternative æg (skrab, frilands og øko) er fortsat stigende, og salget af alternative æg udgjorde i 2015 54,2 % af det samlede salg.

I de seneste år er det igen lykkedes at afsætte danske skalæg på eksportmarkederne. Pakkerierne har søgt og fundet nichemarkeder i både Europa, Mellem- og

Fjernøsten, hvor kunderne er villige til at betale en merpris for danske æg, hvor fødevarer sikkerhed og sporbarhed er i top.

Dyrevelfærd

Dyrevelfærd har stor og stigende opmærksomhed i en række EU-lande, mens det ikke betyder ret meget i andre EU-lande. I New Zealand, Australien og USA er dyrevelfærd også ved at komme højere op på dagsordenen, mens dyrevelfærd stort set ikke er på dagsordenen eller langt nede på listen i mange andre lande.

Ægbranchen har haft besøg af Det Veterinære Sundhedsråd, der så Vallø Stifts' økologiske ægproduktion samt en burægproduktion hos Poul-Erik Olsgaard. Det var mange år siden, de sidst havde set en kommerciel ægproduktion, og begge steder fik de et godt indblik i en moderne dansk ægproduktion, og flere af dem er blevet overraskede over, at produktionen ikke lige foregår sådan, som de forestillede sig.

I nogle tyske delstater og i Holland har aflivningen af hanekyllinger fra konsumægproduktionen været meget i fokus, men efter en afgørelse i det tyske retssystem er sagen faldet til ro, og man afventer kommercielt tilgængelige metoder. Der arbejdes på flere forskellige løsninger på at kønssortere rugeæggen før eller tidligt i rugningen. Forsøg med dualpurpose afstamminger har dog vist sig at være urentable.

I Danmark stoppede vi i juli 2013 med at næbtrimme daggamle kyllinger til burægproduktionen, og i juli 2014 stoppede vi med at næbtrimme daggamle kyllinger til skrabe- og frilandsægproduktionen, så nu næbtrimmer vi ikke længere kyllinger til den danske konsumægproduktion.

Det generelle billede er, at stoppet for næb-

trimning er forløbet tilfredsstillende, men der har – især hos skrabeægsproducenter med brune høner – været betydelige udfordringer, som endnu ikke er løst.

I litteraturen er der gennem de seneste år beskrevet problemer med brystbensfrakturer hos æglæggende høner. I den danske ægbranche er vi blevet opmærksomme på problemerne, og der er igangsat projekter i gang for at afdække problemernes omfang under danske forhold. De foreløbige resultater tyder på, at man skal skelne mellem to slags brystbensfrakturer.

- Brud midt på brystbenet, der formentlig skyldes kollisioner med inventaret.
- Frakturer på spidsen af brystbenet, som formentlig skyldes andre årsager.

De sidste er langt i overtal, og der arbejdes videre med at finde årsagen, så der kan findes løsninger på problemet.

Slagtekyllingernes trædepuder er fortsat i fokus i Danmark, og branchen har haft god succes med at minimere antallet af trædepudesvidninger for at leve op til lovens krav om maksimalt 40 point.

I det forløbne år er der også blevet installeret det første X-Treck system, hvor æggene klækkes i slagtekyllingestalden. Herved skulle risikoen for smittespredning i klækkeren på rugeriet minimeres, og kyllingerne får den bedste start på livet, fordi foder og vand er til stede helt fra starten.

Stalddørspakken

Fjerkræraadet anerkender behovet for og ønsket om, at der produceres små mængder af animalske fødevarer hos stalddørssælgerne med mindre produktion. Branchen ser det som en naturlig del af den nuværende udvikling og har derfor også tidligere været en stor medspiller i forholdet om at

sikre afsætning og fødevarer sikkerhed ved salg af æg fra stalddørssælgerne. Dette har været gjort på baggrund af kontrolsystemer og restriktioner, der har sikret fødevarer sikkerheden i det endelige produkt

Fjerkræraadet må dog påpege, at det på ingen måde kan accepteres, at man i det nye forslag til bekendtgørelsesændring nu vil tillade, at der afsættes små mængder animalske fødevarer direkte til lokale detailvirksomheder, hoteller og restauranter, ligesom der gives adgang til at udtage organer fra fjerkræ samt til at foretage opskæring af slagtekroppene på ejendommene før salg. Selvom der i høringsbrevet er forelagt bekræftelse på, at disse ændringer vil ske uden, at fødevarer sikkerheden bringes i fare, så er der på ingen måde forelagt tilstrækkelig dokumentation for, at dette hverken kan eller vil blive virkeligheden. Både Salmonella og Campylobacter vil kunne være massivt til stede i disse produkter. Den nuværende nulstrategi for forekomsten af Salmonella i fjerkræprodukter sættes over styr, og den fastlagte handlingsplan for bekæmpelse af Campylobacter overses. For fjerkræbranchen er dette oplæg til en fødevarer skandale, der venter på at ske.

Fjerkræraadet mener også, at der er en reel risiko for, at nogle stalddørssælgerne vil sælge deres produkter som værende f.eks. økologiske uden, at produktionen og produktionsforholdene lever op til alle de krav, der gælder på området. Hvis denne produktionsform på nogen måde skal kunne opnå en nogenlunde fødevarer sikkerhed, bør den følges op med en række kontrolforanstaltninger fra myndighedernes side. Stalddørspakken har været til høring i EU, der nu kræver svar på en række spørgsmål inden midten af september.

Fjerkræbranchens globale udfordringer

Fjerkræsektoren er kendetegnet ved at være særdeles god til at konvertere plante- og foderproteiner til animalsk protein. Dette sammen med en kort generationstid og en høj reproduktionsrate resulterer i, at fjerkræbranchen altid ender nederst, når man taler om livscyklusanalyser af de enkelte branchers miljøpåvirkning, og FAO's fremskrivninger viser, at fjerkrækød vil blive den mest populære kødart indenfor de næste 5-6 år.

Fjerkræbranchen er meget internationalt orienteret, og der er kun 2-5 betydende avlsselskaber indenfor henholdsvis æg- og fjerkrækødsektoren (kyllinger, ænder og kalkuner). Koncentrationen på avlssiden betyder, at nye og mere produktive afstamninger hurtigt bliver spredt over hele verden, men det gør velfærds-, sygdoms- og resistensproblemer også. Det giver allerede nu bekymringer for den genetiske variation, fordi avlsselskaberne i årtier har fokuseret snævert på produktivitetsforbedringer, mens dyrevelfærds- og resistensparametre først i de seneste år er kommet op på listen over avlsmål. Derfor bør man også både nationalt og internationalt afsætte ressourcer til bevarelse af lokale racer, der kan besidde vigtige genetiske egenskaber.

Smitsomme fjerkræsygdomme kan skabe udfordringer og ændringer i handelsmønstre for fjerkræbranchen globalt. Det har vi senest set med udbruddene af højpatogen aviær influenza (fugleinfluenza) af typerne H5N2 men også af H5N8 i USA i slutningen af 2014 og første halvdel af 2015 og af udbruddene af højpatogen aviær influenza (fugleinfluenza) af typerne H5N1, H5N2, H5N9 i den sydvestlige del af Frankrig i

perioden fra november 2015 til maj 2016. Udbruddene i USA, der resulterede i nedslagning af ca. 48 mio. fjerkræ, især æglæggere og kalkuner, havde store handelsmæssige konsekvenser, fordi en række lande fuldstændigt stoppede importen af amerikanske fjerkræprodukter, mens andre lande indførte regionale restriktioner på importen. Samtidig betød manglen på æg i USA, at der blev åbnet for import, og producenter i bl.a. Europa øgede deres indsættninger i forventning om at kunne afsætte æggene på det amerikanske marked.

De amerikanske ægproducenter fik dog hurtigt gang i produktionen igen, bl.a. ved at fælde hønerne både en og to, så siden februar 2016 er der ikke eksporteret æg fra EU til USA, og vi står nu med et betydeligt overskud i EU, hvilket betyder meget lave priser på det frie marked.

En anden afledt konsekvens af manglen på æg til industrielt brug har været, at nogle kunder har fundet måde at substituere æg fra deres opskrifter. De nye ingredienser har dog ikke alle ægs kulinariske egenskaber, så kunderne skifter nok tilbage til æg igen, selvom det vil tage noget tid.

Udbruddene i det sydvestlige Frankrig ramte hovedsageligt produktionen af foie gras, som forventes at blive mere end halveret i 2016.

Sammen med mere sporadiske udbrud af højpatogen fugleinfluenza i Nordamerika og Europa har det givet store problemer med at få leveret avlsdyr fra de relativt få avlscentre, der for størstedelens vedkommende er placeret i de ramte lande, til aftagere i resten af verden, og det har sat forsyningsikkerheden under pres.

I EU arbejdes der på at indgå bilaterale handelsaftaler med alle betydende lande og

regioner. Der er allerede indgået de første bilaterale aftaler med Ukraine og Canada, uden der er taget hensyn til de skrappe regler og tolkninger af dyrevelfærd og fødevareresikkerhed, som produktionen i EU er underlagt. Det er derfor af stor betydning, at der i de kommende aftaler med USA, Mercosur, Japan og andre tages hensyn til dette. Både slagtekyllinge- og ægbranchen i EU har fået udarbejdet rapporter over branchernes konkurrenceevne – både med de nuværende importregler og ved en fuld liberalisering af markederne uden hensyntagen til EU's krav om dyrevelfærd og fødevareresikkerhed. Begge rapporter viser klart, at konkurrenceevnen for de europæiske fjerkræproducenter vil blive markant forringet, hvis der ikke tages hensyn til dette. Rapporterne er af flere omgange blevet præsenteret for EU-Kommissionen og for medlemmer af Europaparlamentet med klare ønsker om, at fjerkrækød og æg bør kategoriseres som følsomme produkter, så den europæiske produktion, og de deraf følgende arbejdspladser, kan opretholdes. I april 2014 lykkedes det efter flere års arbejde at få underskrevet en protokol for kyllingekød under Dronningens besøg i Kina, men ingen virksomheder er endnu blevet godkendt, så de kan begynde at eksportere til det store marked i Kina. Der forventes en kinesisk inspektion i løbet af sommeren 2016. I foråret 2015 blev det via et tidligere udarbejdet certifikat, gjort muligt at eksportere rugeæg og daggamle kyllinger til Kina. Dette certifikat er lige nu ved at blive opdateret, så eksporten af avlsmateriale kan genoptages. Der forventes en kinesisk inspektion af de to avlsrugerier i løbet af efteråret 2016.

Branchedyrlæger

Siden juli 2013 har Fjerkræraadet haft en aftale med Landbrugets Veterinære Konsulenttjeneste (LVK) om, at de varetager fjerkræbranchens veterinære beredskab. Vi kan med tilfredshed konstatere, at denne aftale fungerer tilfredsstillende. Der afrapporteres månedsvis, og der afholdes kvartalsvise møder mellem sekretariatet og LVK, så sekretariatet løbende kan have et overblik over sygdomssituationen og antibiotikaforbruget i fjerkræbranchen i Danmark.

Aftalen mellem Det Danske Fjerkræraad og LVK udløber den 31. december 2016.

Afslutning

Vi lever i en foranderlig verden, og vi skal hele tiden være parat til at tilpasse os de nyeste tendenser – både på markederne og i vores egen verden.

Det synes vi, at vi er gode til i fjerkræbranchen for lige meget, hvor meget vi diskuterer, så er vi altid, når det brænder på, klar til at sætte os om det samme bord og finde løsninger.

Det vil vi også være fremover.

Martin Hjort Jensen
Formand for Fjerkræraadet

Jørgen Nyberg Larsen
Sektorchef for Fjerkræraadet

1.2 Fjerkræbranchens organisering og placering i det øvrige landbrug

*Jørgen Nyberg Larsen,
sektorchef for Fjerkræraadet*

Fjerkræbranchens organisering

Det Danske Fjerkræraad

Det Danske Fjerkræraad er paraplyorganisationen for fjerkræbranchen i Danmark.

Det Danske Fjerkræraad består af 8 medlemmer.

- 2 medlemmer fra brancheorganisationen Dansk Slagtefjerkræ
- 2 medlemmer fra brancheorganisationen Danske Æg
- 2 slagtefjerkræproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer
- 2 konsumægsproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Blandt disse 8 medlemmer er der paritet mellem virksomheder og producenter samt mellem æg- og slagtefjerkræsektorerne.

Til bestyrelsen er der desuden pt. tilknyttet 6 observatører.

I Det Danske Fjerkræraad varetages de erhvervspolitiske interesser, som er fælles for æg- og slagtefjerkræsektorerne over for nationale og internationale myndigheder og organisationer. Herudover administrerer det Danske Fjerkræraad Fjerkræafgiftsfonden.

Dansk Slagtefjerkræ

Dansk Slagtefjerkræ har en bestyrelse på 8 personer bestående af:

- 2 repræsentanter fra slagtekyllingerugerierne
- 2 repræsentanter for fjerkræslagterierne
- 1 slagtekyllingeproducent fra Prodan

- 1 slagtekyllingeproducent fra LRP
- 2 slagtekyllingeproducenter valgt af Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Der er således paritet mellem producenter og virksomheder.

Til bestyrelsen er der desuden tilknyttet 2 observatører, som tilfalder fjerkræslagterierne.

Danske Æg

Danske Æg består af en bestyrelse på 8 personer og en virksomhedsgruppe på 7 personer.

Bestyrelsen består af:

- 2 repræsentanter fra Danæg A/S
- 2 fra Hedegaard Foods/private ægpakkerier
- 1 fra Danæg Amba
- 1 fra Producentforeningen Hedegaard Foods
- 2 ægproducenter fra Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer.

Der er således paritet mellem producenter og virksomheder.

Til bestyrelsen er der desuden tilknyttet 1 observatør.

Virksomhedsgruppen består af:

- 3 fra Danæg A/S
- 2 fra Hedegaard Foods
- 1 fra andre pakkerier
- 1 fra Sanovo Foods A/S.

Virksomhedsgruppen behandler virksomhedsrelaterede spørgsmål og kommer med forslag til bestyrelsen.

Erhvervsfjerkræsektionen

Erhvervsfjerkræsektionen i Landbrug & Fødevarer er producenternes organisation

og varetager producenternes erhvervspolitiske interesser. Formålet er at fremme den erhvervsmæssige produktion af fjerkræ i Danmark. Erhvervsfjerkræsektionen udpeger repræsentanter til Danske Æg, Dansk Slagtefjerkræ og Det Danske Fjerkræraad.

Bestyrelsen på 22 personer er delt op i en producentafdeling for slagtefjerkræ og en producentafdeling for konsumæg, og selv hvis der ikke måtte være paritet mellem de 2 producentafdelinger, sikrer forretningsordenen, at den ene producentafdeling ikke kan majorisere den anden.

Producentafdeling for slagtefjerkræ består af 13 medlemmer:

- 2 producenter, som leverer til Lantmännen Danpo A/S,
- 2 producenter, som leverer til Rose Poultry
- 1 rugeægsproducent
- 1 producent valgt af andre medlemmer
- 1 producent fra bestyrelsen i LRP
- 1 producent fra bestyrelsen i Prodan
- formanden for Dansk And
- formanden for Dansk Kalkunforening
- formanden for Brancheorganisationen for Erhvervsmæssig Produktion og Salg af Vildtfugle

Producentafdelingen for konsumæg består af 11 medlemmer:

- 1 producent af buræg
- 1 producent af skrabe- eller frilandsæg
- 1 producent af økologiske æg
- 1 producenter af opdræt
- 2 producenter, der leverer til Danæg
- 2 producenter, der leverer til Hedegaard Foods
- 1 producent, der leverer til andre pakkerier
- 1 producent fra Danæg Amba

- 1 producent fra bestyrelsen i Producentforeningen Hedegaard Foods A/S.

Landbrug & Fødevarer

Med virkning fra 3. juni 2009 blev organisationen Landbrug & Fødevarer dannet ved sammenlægning af sekretariatene fra blandt andet Landbrugsraadet, Dansk Landbrug, Danske Slagterier samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Danske Slagterier, Kødbbranchens Fællesråd og Det Danske Fjerkræraad besluttede ligeledes med virkning fra 3. juni 2009 at lade samarbejdet om den fælles administrative enhed Danish Meat Association i Danske Slagterier ophøre.

Landbrug & Fødevarer udgjorde herefter den nye samlende erhvervsorganisation, som repræsenterer jordbrugs- og fødevarerhvervet samt andre virksomheder og organisationer med tilknytning til jordbrug og agroindustri i bred forstand.

Med dannelsen af Landbrug & Fødevarer blev der skabt én slagkraftig organisation for hele værdikæden fra jord til bord.

Dannelsen af Landbrug & Fødevarer havde to hovedformål nemlig at styrke den politiske interessevaretagelse for landmænd og fødevarerhvervets virksomheder samt at sikre medlemmerne bedre service for penge via effektivisering og rationalisering, og det er lykkedes.

Det Danske Fjerkræraads organisering i landbruget

Det Danske Fjerkræraad er medlem af Landbrug & Fødevarer, men Det Danske Fjerkræraad er fortsat en selvstændig orga-

nisation med ansvar for løsning af de opgaver og formål, der følger af Det Danske Fjerkræraads vedtægter, ligesom Det Danske Fjerkræraads kapital fortsat forvaltes af bestyrelsen i Det Danske Fjerkræraad.

Det Danske Fjerkræraad er dermed fortsat – jf. § 5 i Det Danske Fjerkræraads vedtægter – ”det øverste organ for fjerkræbranchen vedrørende fjerkræbranchens problemstillinger” med ansvar for koordination og for at repræsentere den samlede branche.

Det Danske Fjerkræraad er repræsenteret i fællesbestyrelsen og i virksomhedsbestyrelsen i Landbrug & Fødevarer i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vedtægter og forretningsorden for Landbrug & Fødevarer.

2. Fødevarerikkerhed og veterinære forhold

Information og status på zoonoser samt andre veterinære forhold

En zoonose er en infektion, som kan smitte mellem dyr og mennesker. I Danmark er animalske fødevarer og udenlandsrejser nogle af de væsentligste smitekilder til zoonotiske infektioner hos mennesker. Hvert år bliver danskere syge af infektioner forårsaget af zoonotiske bakterier som f. eks. Salmonella og Campylobacter. Dette kapitel vil omhandle status på udviklingen og forekomsten af henholdsvis Salmonella og Campylobacter i fjerkræproduktionen og antal humane infektioner forårsaget af disse. Der er foruden gennemgangen af de zoonotiske sygdomme et ganske kort afsnit om forekomsten af Aviær Influenza og Newcastle disease i Danmark.

2.1. Salmonella

*Mie Nielsen Blom, chefkonsulent,
Landbrug & Fødevarer*

Salmonella er en gramnegativ tarmbakterie, som findes hos såvel den vilde fauna som i produktionsdyr, og dermed kan Salmonella også isoleres fra miljøet. Salmonella kan give levnedsmiddelinfektion med diarré, feber, mavesmerter, opkastninger og hovedpine. Sygdommen kan vare fra få dage op til flere uger, og længerevarende sygdomsforløb kan ses, hvis der opstår blodforgiftning.

Den første offentlige overvågning af Sal-

monella i fjerkræ blev indledt i 1992 for slagtekyllingerne og i 1996 for æglæggerne. Overvågningerne er fastlagt i handlingsplaner for de respektive områder. Antallet af smittede flokke er faldet drastisk inden for alle produktionsarter og -former siden planernes start. Branchen har arbejdet bevidst med flere indsatsområder siden planernes start, og det har været medvirkende til nedbringelsen af salmonellaforekomsten i produktionen. Der er udarbejdet udvidede GMP-planer, egenkontrolprogrammer, branchekoder og regelsæt for både produktionen og foderproduktion til fjerkræ, samt frivillige brancheaftaler omfattende forældredyrsleddet og det anvendte dyremateriale samt en intensiv overvågning af både slagterier og ægpakkerier.

Den danske Salmonella-handlingsplan

Der er nultolerance for Salmonella i både æg og danskproducerede slagtekyllinger i Danmark. Alle smittede slagtekyllingeflokke destrueres, varmebehandles eller eksporteres. Alle smittede æglæggerflokke slagtes eller fortsætter produktionen, men med levering af æg til produktindustrien. Antallet af danskere, der har fået Salmonella via dansk fjerkrækød og danske æg, er styrtdykket siden handlingsplanernes start. Det skyldes i hovedsagen, at salmonellaforekomsten i den danske fjerkræproduktion ligeledes er styrtdykket siden slutningen af halvfemserne. Denne flotte reduktion tilskrives handlingsplanerne mod Salmonella.

Den offentlige danske salmonellahandlingsplan, der blev iværksat 1996/1997, har stillet store krav til den enkelte producent inden for fjerkræproduktionen. Alle led i produktionen fra både avls-, formerings- og primærled er underlagt skrappe regler for at overholde kravet om, at der ikke må være Salmonella i hverken æg eller slagtekyllinger. Alle flokke hele vejen gennem produktionspyramiden undersøges løbende for forekomst af Salmonella. De danske myndigheder og den danske fjerkræbranche har gjort et meget stort arbejde for at nå til det resultat, vi har nået i dag. Det har været dyrt for begge parter, men det har båret frugt i forhold til forbrugersikkerheden.

Status på salmonellahandlingsplanen for konsumæg 2015

Centralopdrætning

Der har ikke været nogen centralopdrætningsflokke under mistanke i 2015. Der har siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 kun været konstateret smitte i fire centralopdrætningsflokke. Den sidste flok blev konstateret smittet i 2004.

Rugeægproduktionen

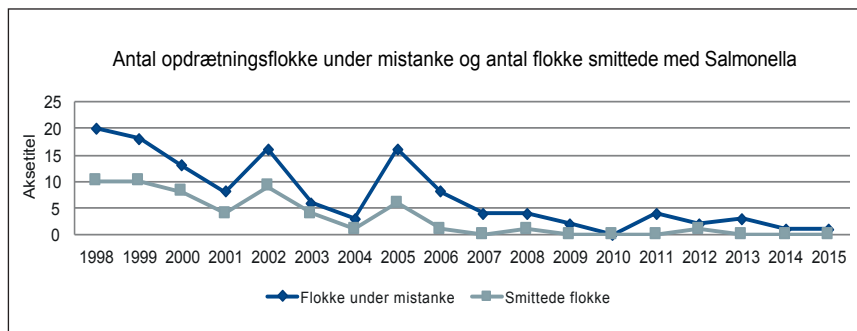
Der har ikke været nogen formeringsflokke under mistanke i 2015. Der er siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 kun konstateret smitte i seks formeringsflokke inden for konsumægproduktionen. Den sidste flok blev konstateret smittet i 1999.

Opdræt af levekyllinger

Udviklingen i forekomsten af Salmonella i opdrætningsflokkene (figur 2.1.1.) bærer præg af store fremskridt gennem de sidste mange år. Gennem de senere år er der således set meget få smittede flokke i opdrætningsleddet.

Som det kan ses i figur 2.1.1., følges de to kurver for antallet af mistanker og antallet af smittede flokke pænt ad. Der har igen i 2015 kun været en mistanke i opdrætningsleddet. Denne mistanke blev efterfølgende afvist.

Figur 2.1.1 Antal mistænkte og antal smittede opdrætningsflokke 1998-2015

Konsumægsproduktionen

Alle konsumægsbesætninger testes jf. lovgivningen hver anden uge for forekomst af Salmonella. Dette sker ved bakteriologiske undersøgelser (2 par sokkeprøver/gødningsprøver).

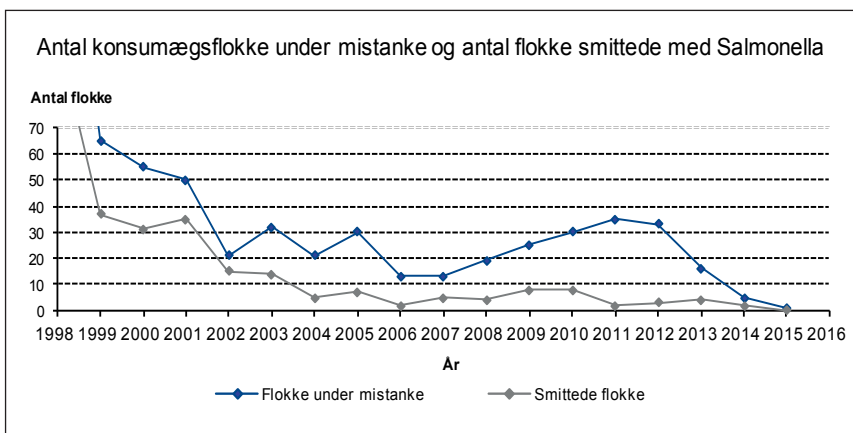
Danmark er dermed det eneste land, der tester sine æglæggende flokke så hyppigt.

Antallet af smittede konsumægsflokke er ikke steget til trods for denne hyppigere testning af flokkene.

I 2015 blev der ikke konstateret smitte i en eneste konsumægsflokke. En flok kom under mistanke med fund af Salmonella Mbandaka i en rutineprøve. Mistanken kunne ikke efterfølgende bekræftes, og mistanken blev afvist. For første gang nogensinde har vi dermed i 2015 haft et helt år, hvor der ikke er konstateret smitte med Salmonella i en eneste konsumægsflok. Figur 2.2 viser forekomsten af konsumægsflokke, der har været under mistanke for smitte med Salmonella, og antallet af smittede flokke.

Som det kan ses af figur 3.1.2, så har ændringerne i handlingsplanen i 2013 knækket kurven for det høje antal mistanker. Dette skyldes udelukkende, at der ikke længere udtages serologiske prøver.

Figur 2.1.2 Antal konsumægsflokke under mistanke og antal salmonella-smittede flokke 1998-2015

Status på salmonellahandlingsplanen for slagtekyllinge-produktionen 2015

Centralopdræt og formering, avlsleddet

Der er ikke konstateret smitte med *Salmonella* i avlsflokkene i 2015.

Centralopdræt

Der er ikke konstateret smitte centralopdrætningsleddet i 2015.

Der er siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 kun konstateret smitte på 5 ejendomme i centralopdrætningsleddet.

Rugeægsproduktionen

Der er konstateret smitte i en formeringsflok i 2015. Denne flok blev fundet smittet med *S. Enteritidis* ft. 12. Der er siden salmonellahandlingsplanens start i 1997 konstateret smitte på 45 formeringsejendomme i rugeægsproduktionen inden for slagtekyllinge-produktionen.

Slagtekyllinge-produktionen, konventionel og økologisk (am-kontrollen)

For slagtekyllinge-produktionen udtages der i primærproduktionen 5 par sokke-

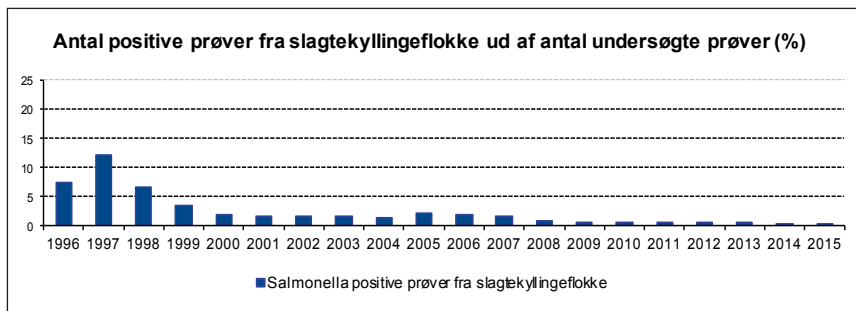
prøver til undersøgelse for *Salmonella* to gange inden slagtning. De første 5 prøver udtager producenten selv 15-21 dage før slagtning. Den anden prøverunde udtages 7-10 dage før slagtning, og udtagningen af denne 2. prøverunde skal forestås af en repræsentant for slagteriet, et laboratorium eller af fødevareregionen. Der sendes hvert år ca.

7.000 prøver ind fra slagtekyllingeflokkene i Danmark til undersøgelse for *Salmonella*. Antallet af positive prøver ud af antal undersøgte prøver har ligget meget stabilt og lavt de sidste par år. I 2015 var forekomsten på ca. 0,3 %. De senere år har dog budt på en noget lavere forekomst end tidligere, hvilket jo er yderst positivt og ikke mindst skyldes den store indsats, der er gjort ude i primærproduktionen i relation til smittebeskyttelse.

De slagtekyllingeflokke, der er fundet smittet i 2015, er primært fundet smittet med *Salmonella* af typerne *Infantis*, *Derby*, *Tennessee*, *Newport* og *4.5.12:i:-*.

Der er i 2015 ikke konstateret smitte med *Salmonella* i nogen af de økologiske slagtekyllingeflokke.

Figur 2.1.3 *Salmonella* i slagtekyllingeflokke 1994-2014

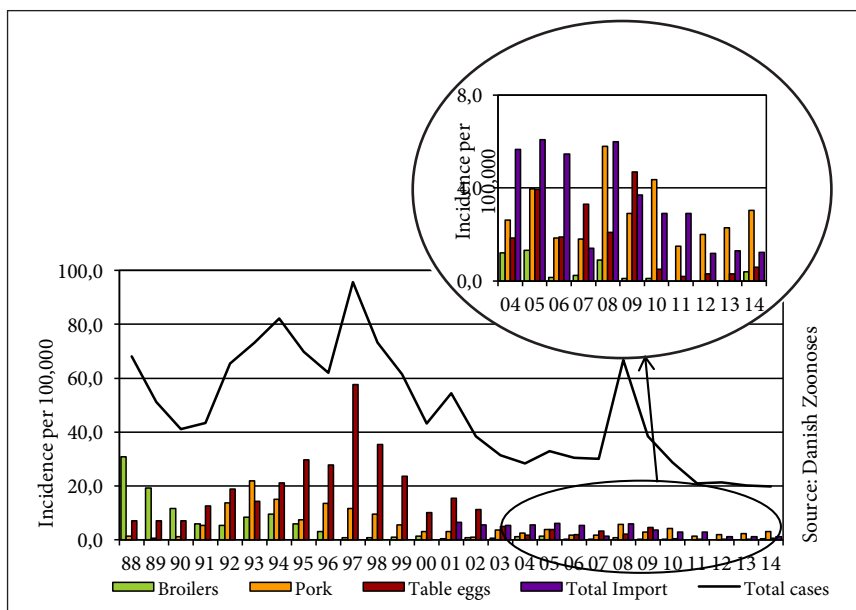

Den humane udvikling

Salmonellahandlingsplanernes succes afspejles igen i år i antallet af humane salmonella-infektioner. Disse opgøres i Danmark via en model baseret på, hvilke smittekildekilder der har forårsaget infektionerne. Der har siden 1997 været et markant og vedvarende fald i antallet af humane salmonellatilfælde i Danmark forårsaget af danske æg og danske kyllinger.

Der foreligger endnu ikke tal fra 2015, da Annual Report 2015 først forventes offentliggjort i efteråret.

Figur 2.4. Antal humane tilfælde opgjort på kilder

Source: Danish Zoonoses

2.2 Status på kontrol og forekomst af Aviær Influenza og Newcastle disease

*Mie Nielsen Blom, chefkonsulent,
Landbrug & Fødevarer*

Aviær Influenza (AI)

Fugleinfluenza (Aviær Influenza) er en smitsom virussygdom, som rammer fugle og kan medføre en dødelighed hos fjerkræ på op til 100 procent. Alle fuglearter kan rammes af sygdommen, men der er store variationer i de fwølsomhed med hensyn til at udvikle egentlige symptomer på sygdommen. Kalkuner og høns er de mest følsomme, mens vandfugle generelt er langt mere modstandsdygtige. Smittede fugle udskiller virus via sekreter fra luftvejene og gennem afføring. Smitten overføres nemt med inficeret foder og drikkevand. Smitten kan overføres med beklædning, fodersække, ikke-desinficerede rugeæg, redskaber, maskiner mv. Luftbåren smitte spiller ikke en stor rolle ved spredning af fugleinfluenza. Vilde fugle, især trækkende vandfugle, udgør et reservoir for fugleinfluenza. Influenza A-virus inddeles i to grupper på grundlag af deres evne til at forårsage sygdom hos modtagelige fugle:

- Højpatogen Aviær influenza (HPAI), som forårsager en særdeles alvorlig sygdom, der er kendetegnet ved en generaliseret infektion af det inficerede fjerkræ og kan medføre en meget høj flokdødelighed. Indtil videre er det kun virus af undertyperne H5 og H7, der er påvist som årsag til HPAI.
- Lavpatogen Aviær influenza (LPAI), som forårsager en mild sygdom hos fjerkræ, primært i luftvejene, med mindre der ind-

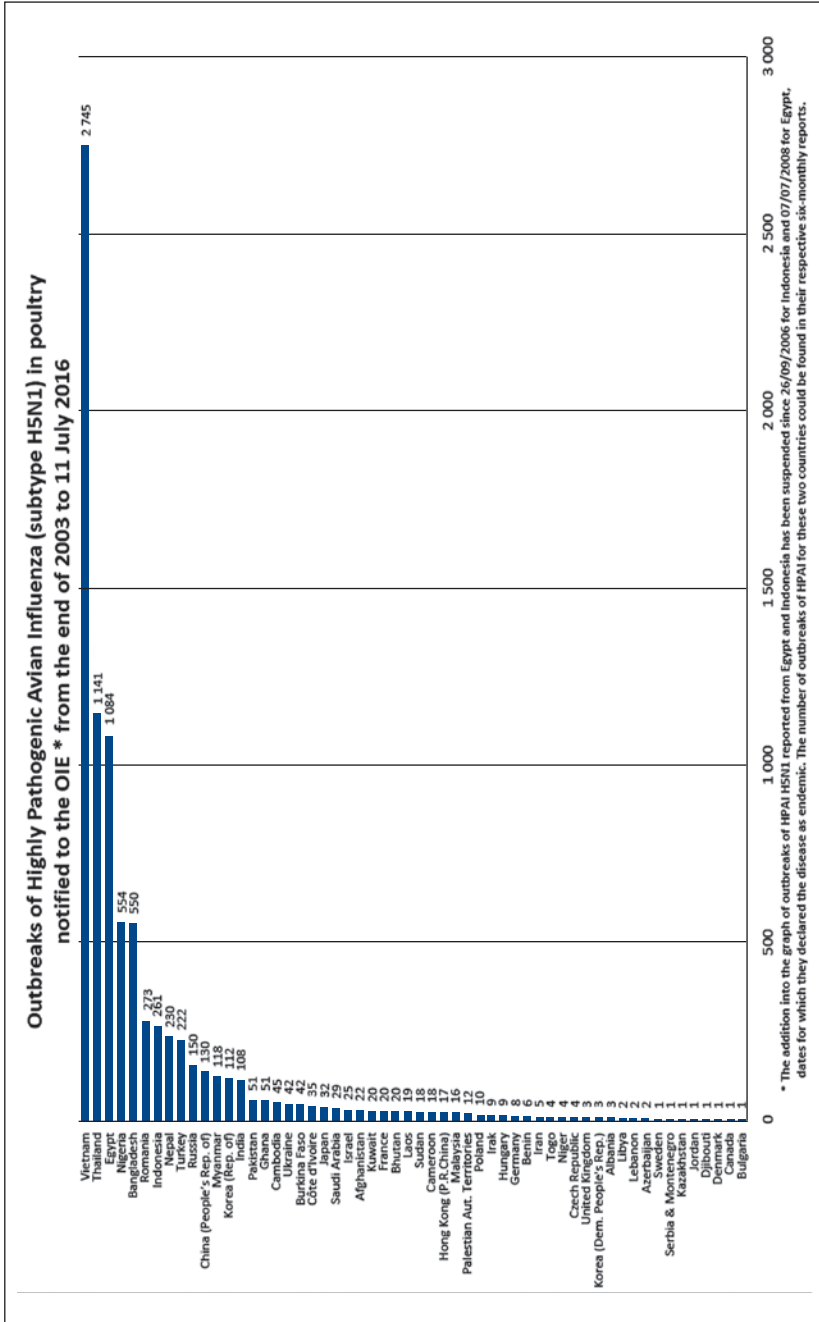
træder en forværring som følge af andre samtidige infektioner eller faktorer. LPAI H5 og H7 kan udvikle sig til den højpatogene type.

Fugleinfluenza forekommer med sporadiske udbrud i hele verden og har været beskrevet siden 1880. Højpatogen fugleinfluenza af typen H5N1 (HPAI H5N1) spredte sig i 2005 fra Asien til Rusland nær Kasakhstan og videre vestpå til Sortehavet og Europa. I marts 2006 blev der for første gang i Danmark konstateret HPAI H5N1, som blev fundet i en død musvåge. I alt blev der i perioden marts til maj 2006 fundet 44 tilfælde af HPAI H5N1 i døde, vilde fugle. I maj 2006 blev der for første gang i Danmark konstateret udbrud af HPAI H5N1 i en fjerkræbesætning. Der er ikke set udbrud af højpatogen fugleinfluenza siden da. I 2006, 2008 og 2010 har i alt 6 fjerkræbesætninger i Danmark været konstateret smittede med lavpatogen fugleinfluenza. I landene syd for Danmark har der i 2015 været konstateret flere udbrud af både høj- og lavpatogene AI. Især Frankrig har været hårdt ramt.

Overvågningen af fugleinfluenza i Danmark består af et tidligt varslingsssystem og et rutineovervågningsprogram. Derudover har man pligt til at tilkalde en dyrlæge, hvis ens fjerkræ- eller fuglehold viser tegn på fugleinfluenza.

Der opstår løbende mistanke om udbrud af fugleinfluenza via den gældende indsendelse af overvågningsprøver samt ved tidlig varslingssystemet. Det er især inden for produktionen af gråænder og andet fjer-vildt at disse mistanker forekommer.

Nedenstående graf viser antallet af registrerede udbrud af højpatogen A1 subtype H5N1 i hele verden 2003-2016.

I 2015 har der dog ikke været konstateret smitte med hverken lavpatogen eller højpatogen AI i Danmark men der har været enkelte mistanker. I første halvår af 2016 har der dog været et øget antal mistanker, men fortsat uden konstaterede udbrud.

Newcastle disease

Newcastle disease (ND) er en meget smitsom virussygdom hos fugle, der kan medføre stor dødelighed. Sygdommen kan ramme alle fuglearter, og alle fuglearter kan derfor videreføre smitten.

Der er i Danmark krav om vaccination af fjerkræ mod denne meget alvorlige og smitsomme fjerkræsygdom. I Danmark startede man i 2005 med at vaccinere dele af fjerkræproduktionen mod Newcastle disease. Reglerne for vaccinationsstrategien for de enkelte produktionsarter samt overvågningen af vaccinationen er fastlagt i bekendtgørelsen ”Bekendtgørelse om vaccination mod Newcastle disease, herunder paramyxovirus-1 hos duer” samt tilhørende ændrings- bekendtgørelser, der er kommet løbende. Bekendtgørelsen omfatter vaccination af en række produktionsled i fjerkræproduktionen.

Der er siden vaccinationens start ikke set udbrud af Newcastle disease i Danmark, hvilket er tegn på, at vaccinationen er effektiv. Der har løbende været konstateret udbrud i andre lande i Europa. Der sendes for alle formeringsflokke samt alle konsumægsflokke prøver ind til overvågning af vaccinationen for Newcastle disease.

Erfaringerne, som er gjort siden Danmark startede med at vaccinere mod Newcastle disease i 2005, viser dog, at det er meget vigtigt at være yderst påpasselig med vaccinationerne, med vaccinen og med hånd-

teringen af disse for at opnå en optimal vaccination. Dette gælder både for den levende og den dræbte vaccine, der anvendes i det danske prøveprogram. Der er i 2016 sat fokus på dette fra både branchen selv og fra myndighedernes side.

2.3 Campylobacter

Mie Nielsen Blom, chefkonsulent, og Lene Lund Lindegaard, chefkonsulent, Landbrug og Fødevarer

Baggrund

Campylobacter er en bakterie, som findes i miljøet og i tarmkanalen hos mange dyr, herunder vilde dyr og produktionsdyr. Campylobacter kan også smitte mennesker, og siden 1999 har Campylobacter været den hyppigste årsag til bakterielle, fødevarerbårne mavetarminfektioner hos mennesker ikke bare i Danmark, men faktisk i hele EU. Den seneste opgørelse fra EFSA viser, at Danmark faktisk har en lavere forekomst pr. 100.000 indbyggere end de lande, vi ofte sammenligner os med, se tabel 1.

Kyllingekød har længe været kendt som en betydende smittekilde for campylobacterinfektion, og Danmark har haft handlingsplan for Campylobacter siden 2008. De senere år er der kommet øget fokus på betydningen af andre smitteveje end kylling og kyllingekød.

Antal tilfælde med campylobacter-infektion pr. 100.000 indbyggere					
Årstal	Danmark	Sverige	Finland	Tyskland	UK
2014	67,0	85,9	89,7	87,3	103,9

Tabel 1: antal humane tilfælde pr 100.000 indbyggere. Kilde: The European Union summary on trends and sources of zoonoses, zoonotic agents and food-borne outbreaks in 2014.

Status på handlingsplanen

”Handlingsplan for campylobacter i slagtekyllinger, fødevarer og det omgivende miljø” er den anden handlingsplan i rækken. Planen blev iværksat i maj 2013 og skulle løbe til udgangen af 2016. Der er iværksat nogle større projekter til belysning af smitteveje, og disse projekter løber i hele 2016. Projekterne gennemføres af Fødevarestyrelsen (FVST)/Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og Statens Serum Institut (SSI). Resultaterne af disse projekter afventes, inden forhandling og udarbejdelse af en ny handlingsplan bliver sat i gang.. Den nuværende handlingsplan er derfor forlænget til udgangen af 2017.

Et af tiltagene i den nuværende handlingsplan er udarbejdelse af et praktisk anvendeligt insektværn til kyllingehuse. Dette gennemføres som et projekt finansieret af Fjerkræafgiftsfonden og NaturErhvervstyrelsen. I 2015 gennemførtes den del af projektet, hvor det stærkeste og mest UV-resistente net skulle findes. Der blev ligeledes fundet virksomheder, der kunne producere nettene i metermål, og virksomheder, der kunne sy nettene i de prototype-modeller, der skal afprøves på forskellige ventilationssystemer.

Afprøvningen af nettene er iværksat i forsommeren 2016 og gennemføres på 16 kyllingehuse. Husene er udvalgt, så alle de forskellige ventilationssystemer er repræsenteret ved testen. Afprøvningsperioden

vil strække sig hen over sommeren og det tidlige efterår, og slutrapporten over projektet forventes at foreligge ultimo 2016.

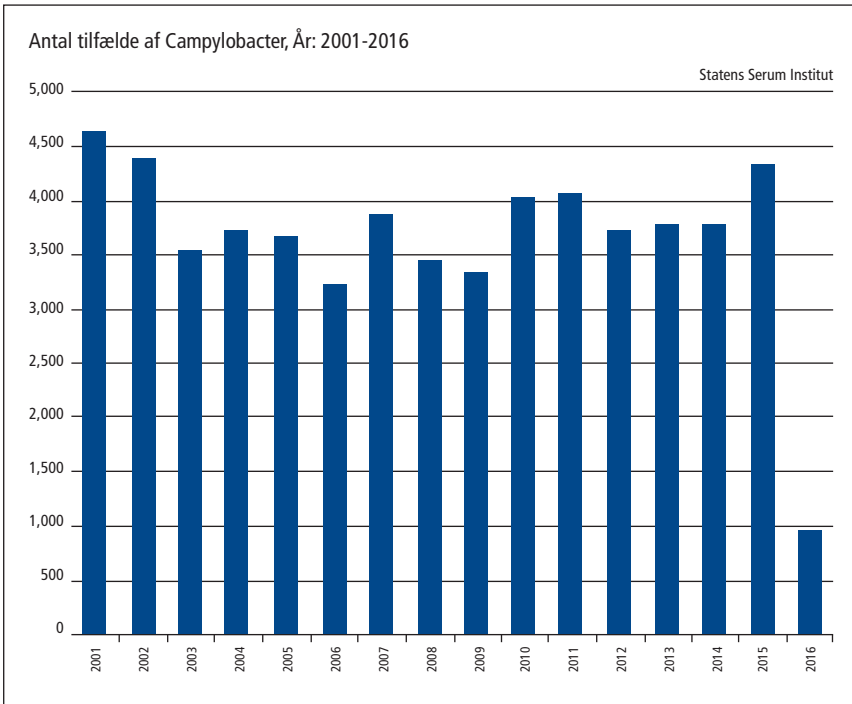
De omtalte projekter i regi af FVST/DTU og SSI, der skal belyse smitteveje, vil have betydning for det videre arbejde med at udvikle et smittekileregnskab for Campylobacter. Dette er et andet indsatsområde i handlingsplanen. Projekterne omfatter dels en stor case-control-undersøgelse, dels en mikrobiologisk undersøgelse ved helgenom-sekventering af campylobacter-isolater fra dansk-smittede patienter samt af isolater fra mad, husdyr og miljø. Disse projekter vil forhåbentlig give ny viden om risikofaktorer for smitte, herunder kontakt til smitte i natur og miljø.

DTU Food er ansvarlig for arbejdet med smittekileregnskabet.

Som yderligere et indsatsområde i handlingsplanen, er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på spredning af Campylobacter fra primærproduktionen af især kylling og kvæg til miljøet. Baggrunden er, at smittekileregnskabet har påvist en spredning til mennesker fra det såkaldte kyllinge- og kvægreservoir.

Udvikling i antal humane tilfælde

Det overordnede mål for handlingsplanen er at opnå en målbar reduktion i antallet af humane sygdomstilfælde forårsaget af Campylobacter.

Kilde: www.SSI.dk. Grafen er aflæst den 15. juni 2016.

SSI har forbedret både analysen for at påvise Campylobacter i patienter samt registreringen af patienter med campylobacter-infektion. Det er derfor på nuværende tidspunkt vanskeligt at sige, om stigningen i antal humane tilfælde i 2015 dækker over forbedret påvisning og indberetning. Der pågår et arbejde med at klarlægge hvilken betydning de to optimeringer har på antallet af registrerede tilfælde.

3. Dyrevelfærd

*Christina Nygaard, seniorkonsulent,
Landbrug & Fødevarer*

Ny dyreværnslov

Folketinget har ændret dyreværnsloven. Det har medført

- En skærpelse af straffene i grove dyreværnsager, således at strafudmålingen i højere grad kommer til at afspejle overtrædelsens alvor/grovhed. En skærpet straf omfatter alene sager om mishandling, grovere uforsvarlig behandling af dyr og gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr, uanset om der er tale om dyr, som holdes i erhvervsmæssig henseende, eller som familie- eller hobbydyr. Ændringen omfatter således ikke de mindre grove overtrædelser, som alene vurderes at være til væsentlig ulempe for dyret/dyrene eller første gang af uforsvarlig behandling af dyr. Det betyder, at der er sket en fordobling af det gældende straffniveau samt en skærpelse af reglerne om rettighedsfrakendelse til at have med dyr at gøre.
- En mulighed for øget anvendelse af påbud samt mulighed for brug af forbud. Hensigten er at motivere til bedre regel efterlevelse, som en del af den styrkede incitamentsstruktur. Fødevarestyrelsen har vurderet, at der er et behov for i højere grad at kunne meddele påbud til andre end den ansvarlige for dyreholdet samt, at der også bør kunne meddeles påbud i de tilfælde, hvor der vil ske overtrædelse af reglerne, hvis ikke forholdet rettes eller ophører.
- En ophævelse af krav om tilladelse til at anvende æglægningsbure

Idet alle burægproducenter har omlagt deres produktion til berigede bure, så er der ikke længere behov for en særlig tilladelse fra Fødevarestyrelsen til burægproduktion. Dyreværnslovens hidtidige krav om, at der skal indhentes tilladelse fra Fødevarestyrelsen til at anvende æglægningsbure, er fjernet. Samtidig er bekendtgørelse om beskyttelse af æglæggende høner blevet konsekvensrettet. Det er kun kravet om tilladelse, der bortfalder, mens kravene til indretning af buranlæg ikke ændres.

Besøg af Det Veterinære Sundhedsråd

Det Veterinære Sundhedsråd afgiver udtalelser om veterinære spørgsmål på begæring af en offentlig myndighed eller af parter i straffesager, hvorunder sådanne spørgsmål opstår. For at kunne udtale sig på mere kvalificeret grundlag har Rådet besøgt en økologisk ægproducent og en burægproducent, Under besøgene var der en grundig gennemgang af produktionerne samt forskellene mellem de fire typer ægproduktion i Danmark. Der var i sær fokus på dyrevelfærden, herunder at dødeligheden er en væsentlig parameter, men at den ikke kan stå alene.

EU inspektion vedr. uddannelsesaktiviteterne i slagtekyllingesektoren

I efteråret 2015 kom EU-kommissionens veterinærkontrollenhed (FVO) på audit-besøg for se nærmere på, om myndighederne lever op til EU-reglerne, og om myndighederne har sikret sig, at personale, der

passer eller håndterer slagtekyllinger, har de relevante, faglige færdigheder og kvalifikationer og den relevante faglige viden. Der var således ikke tale om kontrol af slagtekyllingeproducenternes kompetencer og viden.

Konklusioner om uddannelsesaktiviteter i slagtekyllingesektoren var, at den undervisning, der er til rådighed vedr. slagtekyllinger, opfylder EU's krav. Endvidere var konklusionerne, at

- det indførte system og et godt samarbejde mellem offentlige og private institutioner er effektive og egnede redskaber til at sikre overholdelsen af lovkravene om, at personer, der har slagtekyllinger i deres varetægt, skal have de relevante faglige færdigheder og kvalifikationer og den relevante faglige viden om dyrevelfærd.
- systemet med en landbrugerfinansieret institution, SEGES, der yder videnskabelig og teknisk støtte til landbrugere, har skabt gode resultater. Da SEGES har fokus på at undersøge problemer og finde løsninger på disse problemer set ud fra en producents synsvinkel, har producenterne også større tillid og vilje til at gennemføre disse løsninger.
- At da den eventuelle manglende overholdelse af reglerne for beskyttelse af slagtekyllinger ikke er systematisk, tyder det på, at faglig viden om dyrevelfærd og de andre indførte systemer (offentlig kontrol og industriens egenkontrol) primært sikrer overholdelsen af kravene til slagtekyllingers velfærd på bedrifter.

FVO udtrykte bagefter tilfredshed med forløbet under besøget, herunder havde de producenter og undervisere, som de havde mødt, været informative, og at der havde

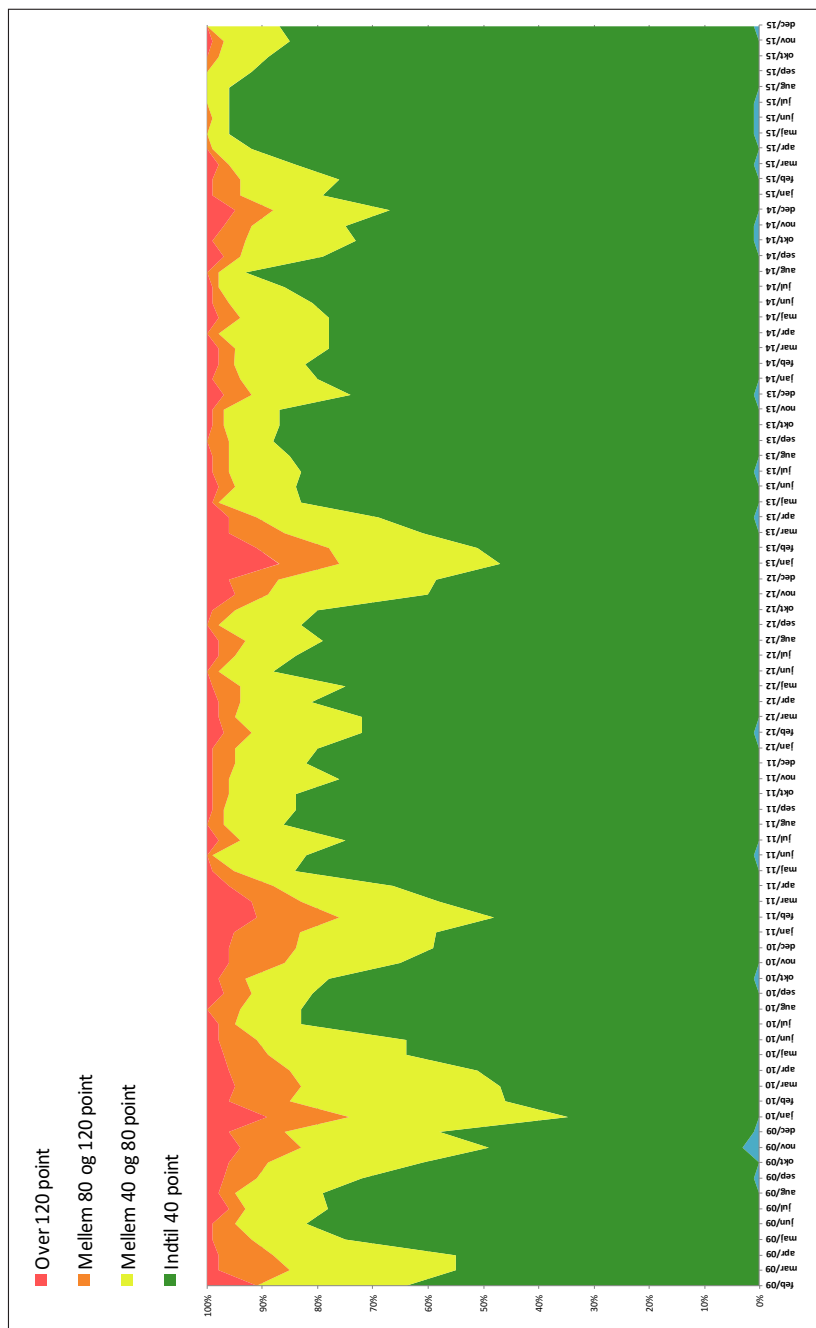
været en god dialog med repræsentanter fra SEGES og med kontrollører fra Fødevarestyrelsen.

Status på trædepudesvidninger hos slagtekyllinger

Der sker løbende en overvågning af udviklingen i antallet af trædepudesvidninger, idet branchen ser alvorligt på forekomsten af alvorlige trædepudesvidninger. Der er fokus på indsatsen for at reducere forekomsten af svidninger på trædepuderne i slagtekyllingeproduktionen samt finder årsager hertil. Årsagerne til trædepudesvidninger er mange, og eksterne årsager kan påvirke det samlede niveauet i branchen.

I det sidste år har der været en positiv udvikling i antallet af trædepudesvidninger (figur 3.1.1). Udviklingen i antallet af trædepudesvidninger er fortsat sæsonbetonet og svingende. I store dele af 2015 er der observeret få meget alvorlige trædepudesvidninger.

Figur 3.1.1 Udviklingen i antallet af trædepudesvidninger

4. Antibiotikaforbrug i fjerkræsektoren

*Mie Nielsen Blom, chefkonsulent,
Landbrug & Fødevarer*

Den danske fjerkræbranche har altid været kendt for at have et meget lavt forbrug af antibiotika. Dette skyldes i høj grad en veltilpasset og dyrevelfærdsmæssig forsvarlig produktion samt en meget lav sygdomsfrekvens inden for både slagte- og ægproduktionen. Der har gennem de senere år dog været set en stigende anvendelse af antibiotika i alle led af fjerkræproduktionen. Der er tale om en mindre stigning, som dog bliver meget markant, når man kommer fra et næsten nul-forbrug. Stigningen skyldes udelukkende et øget sygdomspressede i produktionen.

Den samlede mængde anvendt antibiotika opgøres årligt via dyrlægers indberetninger i Fødevarestyrelsens register VET-STAT. Nedenstående er en opgørelse over det indrapporterede antibiotikaforbrug for den samlede fjerkræbranche 2012-2015, opgjort via indberetningerne i VET-STAT.

Desværre er fjerkræsektoren ikke differentieret inden for ret mange forskellige kategorier af produktionsformer i VET-STAT hvilket gør udtrækkene herfra unuancerede. Det er f.eks. ikke muligt konkret at skelne forældredyr, produktionsdyr, hobbydyr samt de forskellige virksomhedsarter fra hinanden. På baggrund af dette, er alle data fra 2012-2015 specificeret ud i nedenstående redegørelse, så alle registreringer er henført på den konkrete virksomhedsart og produktionsform, der er tale om. Det angivne forbrug af antibiotika er vist i antal aktive kg, hvilket i det nedenstående betyder det totale kg rent antibiotika, der er

udskrevet til denne produktionsform.

Resultater 2012-2015:

Ud fra VET-STAT-data er der tale om en samlet stigning på ordinationerne af antibiotika til stort set alle virksomhedsarter inden for fjerkræproduktionen. Forbruget af antibiotika i kalkunflokkene har dog været markant højere end for de øvrige produktionsformer til og med 2014. Det samlede forbrug af antibiotika i kalkunproduktionen har stået for over 60 % af det totale forbrug til fjerkræ til og med 2014. Der skal dog i denne forbindelse påpeges, at disse dyr vejer væsentligt mere i forhold til dyrene i de andre produktionsformer og derfor også skal have en større dosis. Det samlede billede over forbruget har dog ændret sig væsentligt i 2015, se fig. 1.

Registreringer af antibiotikaforbruget

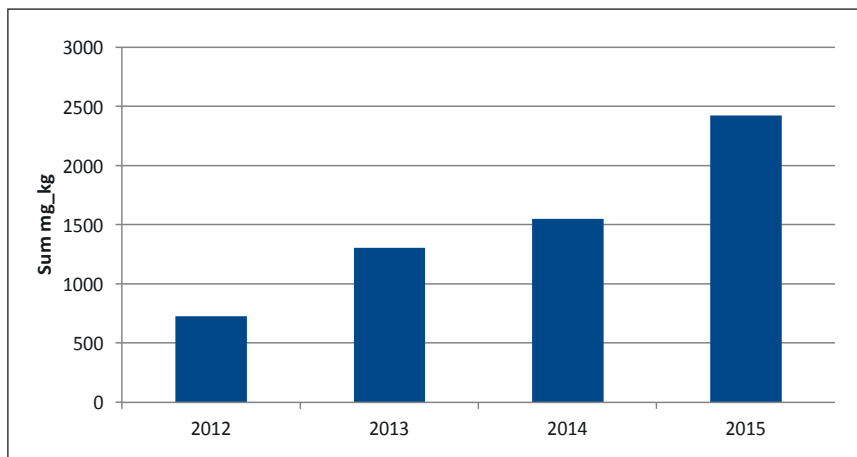
I VET-STAT er det muligt at registrere ordineret antibiotika på følgende dyregrupper inden for fjerkræ:

- Slagtefjerkræ
- Æglæggere
- Opdræt og
- Andre produktionsdyr (dette kan være alt).

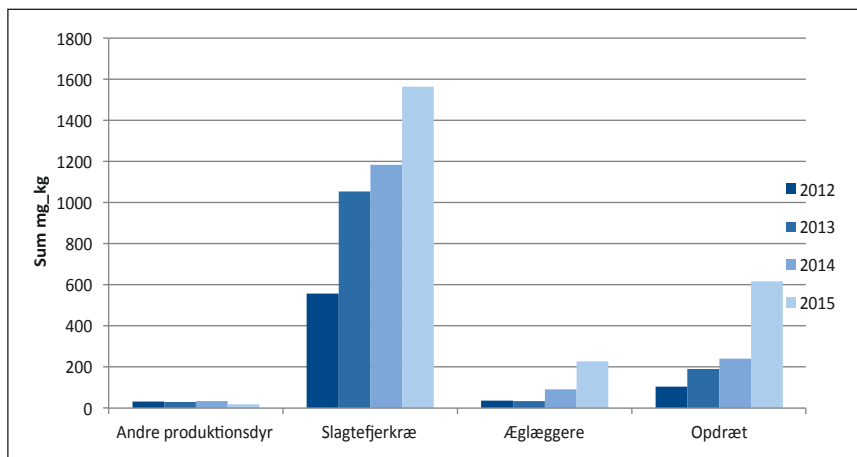
Det er ikke muligt for dyrlægen at registrere, om ordinationen er til formeringsdyr, primærdyr, fasaner, kalkuner eller andet. Man kan kun vælge en af ovenstående grupper.

Det samlede forbrug af antibiotika

Figur 1. Det samlede forbrug af antibiotika for alt fjerkræ 2012 – 2015

Figur 2. Registreringer på mulige ordinationsgrupper i VET-STAT

Disse registreringer i VET-STAT viser, at der er sket en voldsom stigning i antibiotikaforbruget til alle ordinationsgrupperne over de sidste 4 år undtagen for gruppen 'Andre produktionsdyr'. Det er som sagt

ikke muligt at skelne mellem de konkrete produktionsarter, hvilket betyder, at æglæggere er både formeringsdyr og konsumægshøner, og at opdræt er både centralopdræt og opdræt af levekyllinger i konsumægproduktionen.

Tabel 1. Antallet af CHR-numre, hvortil der er ordineret antibiotika til fjerkræ

År	Antal CHR-nr
2012	109
2013	163
2014	186
2015	285

Analyse af registreringerne i VET-STAT

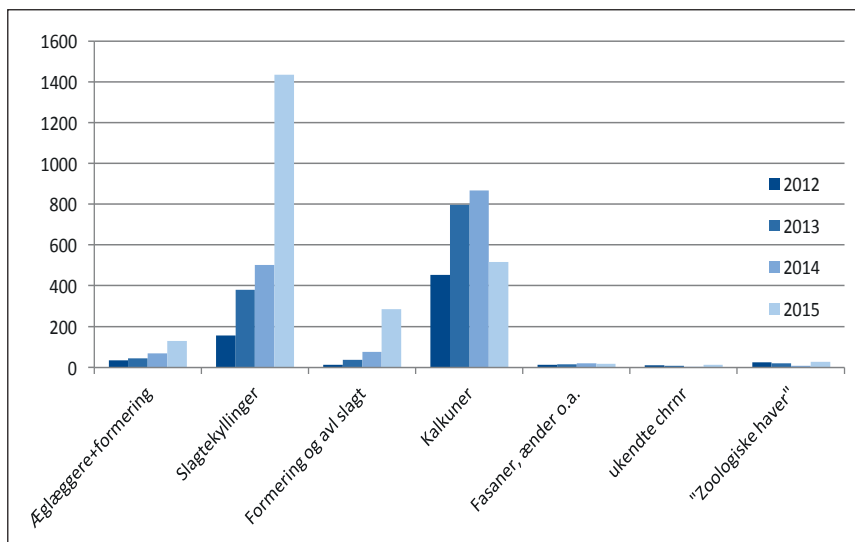
For at opnå en mere specifik opgørelse af alle ordinationer fra årene 2012-2015 er alle disse gennemgået enkeltvis og sorteret ud på følgende grupper på baggrund af registreringer af dyreart på den enkelte bedrift i CHR-registeret og i Fjerkræraadets

Zoonosedatabase:

- Æglæggere til konsumægproduktionen inkl. opdræt til disse samt formeringsleddet
- Slagtekyllingeproduktionen
- Centralopdræt og formeringsdyr til slagtekyllingeproduktionen
- Kalkuner
- Fasaner, o.a.
- Ikke registrerede CHR-nr. – hobbyhønsehold
- ”Zoologiske haver” – (hobbyhold med mange forskellige fjerkræhold i småskala)

En sortering efter den faktiske produktionsform viser følgende fordeling af antibiotikaforbruget i Figur. 3.

Figur 3. Antibiotikaforbrug efter korrekt dyreart enhed på Y-aksen

Æglæggere:

For æglæggere er der sket en stigning i antallet af ordinationer for alle produktionsled.

I 2014 blev der udskrevet antibiotika 30 gange til ægproduktionen inkl. formerings- og opdrætningsledet, hvoraf de 5 af disse var meget store ordinationer til konsumægsproduktionen (bur og skrabe), der samlet set stod for 45 % af det anvendte antibiotika.

I 2015 blev der ordineret antibiotika 52 gange til denne del af fjerkræproduktionen. 8 af disse ordinationer står for næsten 50 % af det samlede antibiotikaforbrug. Igen er der tale om store besætninger inden for bur- og skrabeægsproduktionen. Der er dog sket en stigning inden for alle virksomhedsarter fra 2014-2015 inden for ægproduktionen, se fig. 4..

Det samlede forbrug for ægsektoren er steget med 87 % fra 2014 til 2015, primært grundet disse få store ordinationer og sygdom i disse flokke.

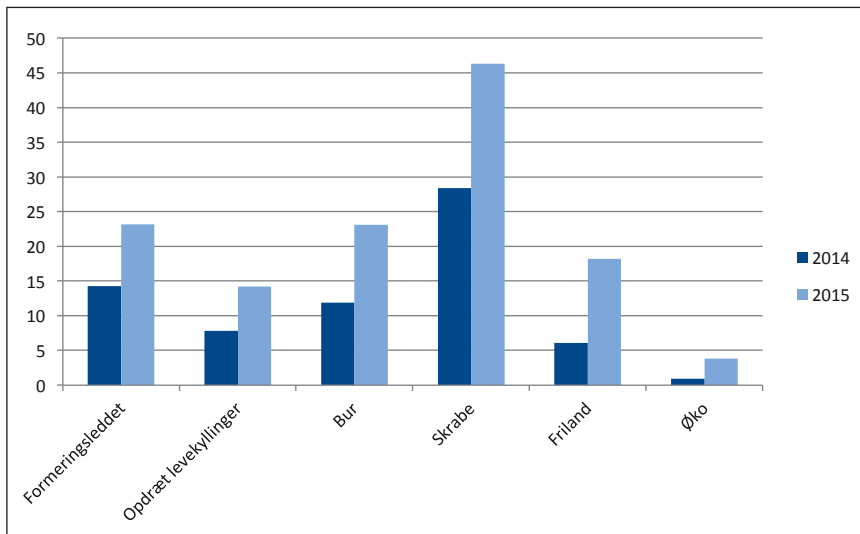
Slagtekyllinger:

For slagtekyllingesektoren er der også sket en stigning i antallet af ordinationer for alle led i 2015.

I 2014 blev der udskrevet antibiotika 26 gange til formerings- og opdrætningsledet, hvoraf de 2 af disse var meget store ordinationer, der samlet set stod for 30 % af det ordinerede forbrug. Opgørelsen for formeringsledet omfatter alle flokke i denne kategori, både økologiske flokke, udenlandske avlsflokke og danske konventionelle formeringsflokke.

I 2015 blev der ordineret antibiotika 46 gange til formerings- og opdrætningsled-

Figur 4. Fordelingen af anvendt antibiotika på de forskellige produktionsformer og formeringsledet.

det, hvoraf de 3 største ordinationer fortsat står for ca. 30 % af det samlede forbrug. Fordelingen af ordineret antibiotika til formeringsleddet i 2015 kan yderligere opsplittes i tre kategorier:

- Avlsdyr med produktion til udlandet
- Formeringsled med produktion til den danske slagtekyllingebranche
- Formeringsled med produktion til udlandet

I betragtning af hvor stor en andel formeringsleddet med produktion til Danmark udgør i denne sammenhæng, er der tale om et forholdsvist stort forbrug af antibiotika til de to øvrige grupper – med produktion til udlandet.

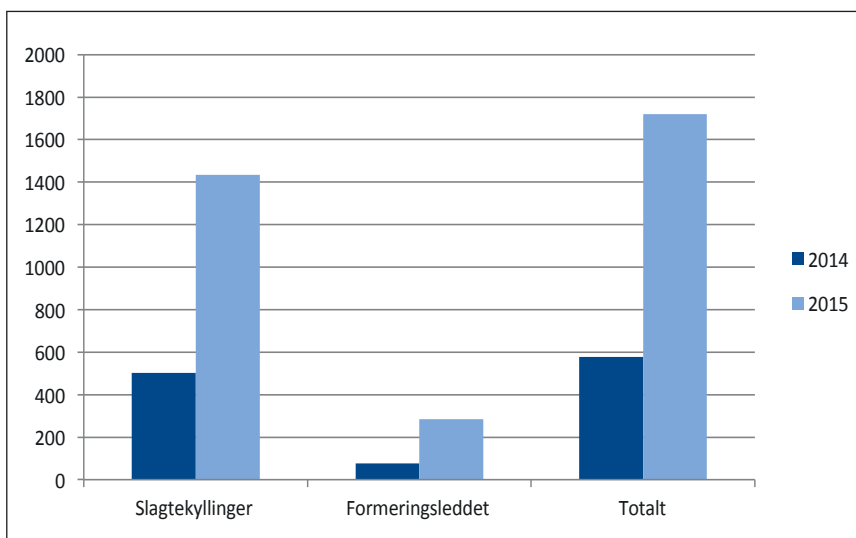
Det samlede forbrug for formeringsleddet, slagtefjerkræ er steget med 270 % fra 2014 til 2015.

Det samlede forbrug for slagtekyllingeproduktionen er steget med 186 % fra 2014 til 2015.. I selve slagtekyllingeproduktionen blev der ordineret antibiotika 135 gange. Denne stigning kan i høj grad tilskrives den øgede sygdomsbelastning som slagtekyllingeproduktionen har været præget af i 2015.

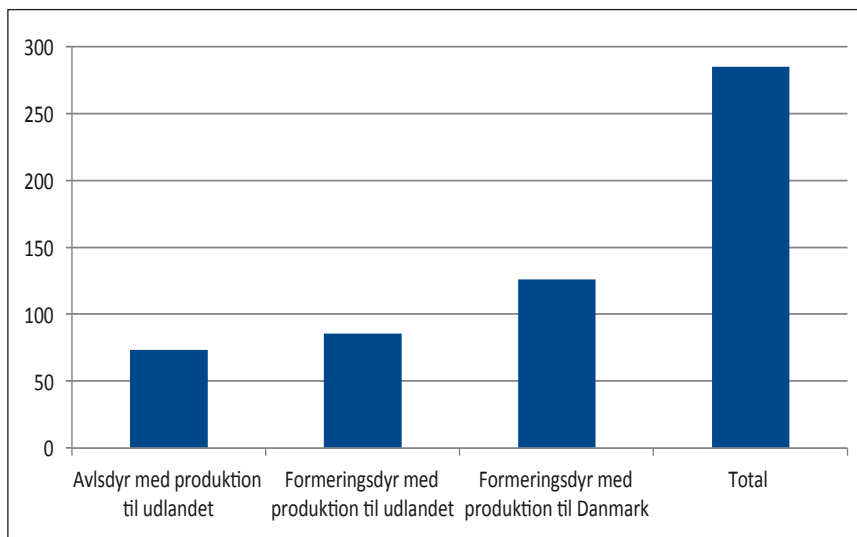
Sammenholder man andelen af den ordinerede mængde af antibiotika for den danske produktion med den totale mængde ordinerede antibiotika for 2014, er der tale om en stigning på ca. 64 %.

Der har været gjort en stor indsats for at få klarlagt årsagen eller årsagerne til den øgede sygelighed i de forskellige produktionsformer, og det har bevirket en reduktion i antibiotikaforbruget.

Figur 5. Det samlede forbrug af antibiotika i slagtefjerkræproduktionen 2014-2015

Figur 6. Det samlede forbrug af antibiotika til formeringsleddet i 2015, fordelt på specifikke led i denne del af produktionen Enhed på Y-aksen

Samlet set ser situationen for 2016 derfor markant bedre ud end i 2015. Det forventes at der i 2016 igen vil ses et fald i antibiotikaforbruget for hele den samlede fjerkræproduktion.

Der er fra 1. januar 2017 indgået aftale med Fødevarestyrelsen om, at VET-Stat indberetningerne ændres så der fremadrettet vil blive indberettet efter den konkrete virksomhedsart .

5. Produktion og salg af æg i Danmark i de første tre kvartaler af 2015

Jørgen Nyberg Larsen, sektorchef,
Danske Æg

Fødevarestyrelsen har netop offentliggjort nye tal for produktionen og salg af æg til detail og foodservice i 2015. Tallene er opgjort på baggrund af indberetninger fra danske ægpakkerier.

Statistikken fortæller ikke hele sandheden

Fødevarestyrelsens tal har i mange år givet et meget præcist billede af produktionen af æg og salget af konsumæg i Danmark, (se Tabel 2 og Tabel 3) men fra august 2010 til ultimo januar 2013 importerede Coop svenske buræg i deres private label bakker, X-tra, og denne import indgik ikke i de officielle statistikker, fordi de ikke var inde på et dansk ægpakkeri, men blev importeret direkte fra et svensk ægpakkeri.

Danske Æg har i denne periode estimeret denne import til ca. 600-650 tons pr. kvartal.

Hvad viser tallene?

Tallene viser, at indvejningerne i 2015 steg med 2,1 % til 62,20 mio. kg, og salget steg med 1,5 % til 52,93 mio. kg.

Indvejningerne af buræg faldt med 5,9 % til 30,82 mio. kg og udgør nu for første gang under halvdelen, nærmere bestemt 49,6 %, af de samlede indvejninger. Salget af buræg faldt med 4,1 % til 24,26 mio. kg og udgør 45,8 % af det samlede salg.

Indvejningerne af skrabeæg steg med 6,3 % til 13,26 mio. kg og udgør 21,3 % af de samlede indvejninger. Salget af skrabeæg

steg med 5,5 % til 13,21 mio. kg og udgør nu 25,0 % af det samlede salg.

Indvejningerne af frilandsæg steg med 3,5 % til 3,54 mio. kg og udgør 5,7 % af de samlede indvejninger. Salget af frilandsæg steg med 1,3 % til 2,84 mio. kg. og udgør nu 5,4 % af det samlede salg.

Indvejningerne af økologiske æg steg med hele 19,0 % til 14,58 mio. kg og udgør nu 23,4 % af de samlede indvejninger. Salget af økologiske æg steg med 9,2 % til 12,62 mio. kg og udgør nu 23,9 % af det samlede salg.

Import

I 2015 var der en stor import af udenlandske (især svenske og finske) æg til danske pakkerier.

Importen var 31,5 % større end importen i 2014, og udgjorde i alt 3,11 mio. kg.

Importen svarer til produktionen fra ca. 150.000 hønepladser.

Der blev importeret alle fire typer af æg med skrabeæg som den klart dominerende med 2,33 mio. kg (75,0 %) efterfulgt af buræg med 0,53 mio. kg (17,0 %) og økologiske æg med 0,19 mio. kg (6,2 %).

Det er værd at bemærke, at salget af skrabeæg ligger helt på niveau med indvejningerne, så det har været helt nødvendigt at importere for at kunne tilfredsstille forbrugernes efterspørgsel.

Importen af buræg i 2015 mere end fordoblet i forhold til hele 2014, mens importen af frilandsæg næsten er fordoblet i forhold til 2014. Importen af frilandsæg er dog meget begrænset.

Importen af økologiske æg faldt kraftigt i

de 3 første kvartaler i 2015 men var igen betydelig i 4. kvartal. Selv om produktionen er udvidet betydeligt, og der er kommet bedre balance mellem produktion og efterspørgsel, overstiger efterspørgslen herhjemme og på eksportmarkederne stadig produktionen, som derfor også forventes at stige betydeligt i 2016.

Afslutning

Det er glædeligt, at både produktionen og salget af skalæg fortsætter den positive tendens, og forbruget inkl. egetforbrug, hobbyproduktion og ægprodukter lå i 2015 på 248 æg pr indbygger, en stigning på 3 æg pr indbygger. Derfor skal vi alle glæde os over, at vi leverer et sundt og sikkert produkt, som forbrugerne efterspørger.

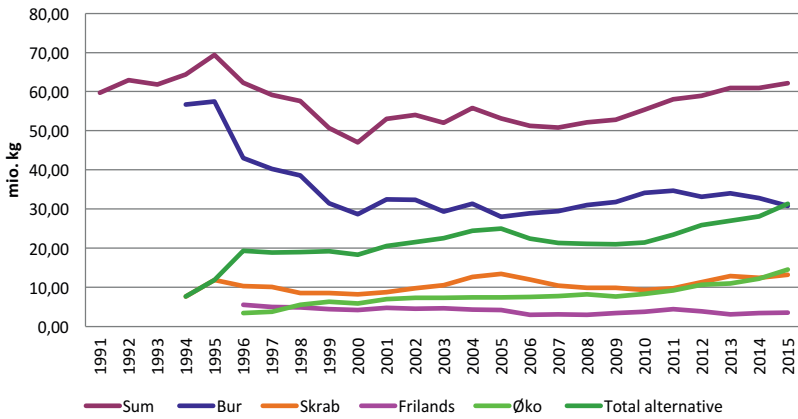
Import 2013 (kg)					
	Bur	Skrab	Frilands	Øko	Total
Q1	18.900	58.185	0	182.925	260.010
Q2	224.100	199.226	6.750	228.825	658.901
Q3	109.350	675	15.525	416.000	541.550
Q4	311.988	278.007	15.525	35.347	640.867
	664.338	536.093	37.800	863.097	2.101.328

Import 2014 (kg)					
	Bur	Skrab	Frilands	Øko	Total
Q1	93.825	642.465	23.625	227.688	987.603
Q2	17.550	281.723	0	193.192	492.465
Q3	20.655	154.575	6.075	190.698	372.003
Q4	120.262	363.256	0	28.350	511.868
	252.292	1.442.019	29.700	639.928	2.363.939

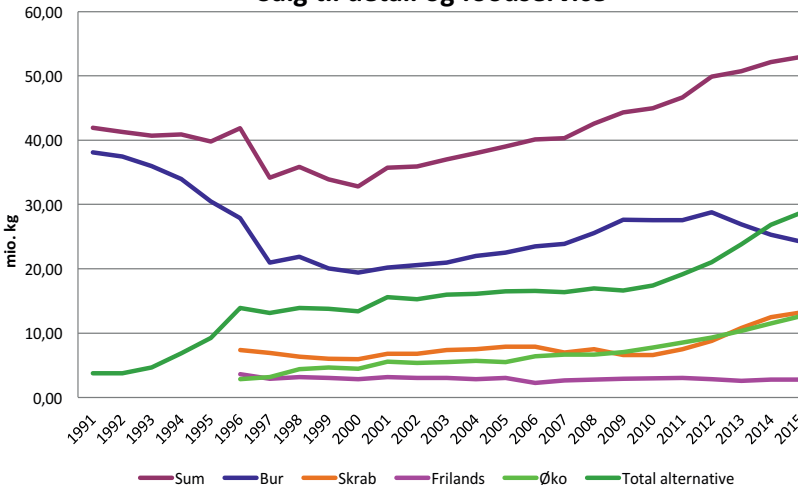
Import 2015 (kg)					
	Bur	Skrab	Frilands	Øko	Total
Q1	268.290	809.111	28.080	43.853	1.149.334
Q2	155.187	540.049	0	28.969	724.205
Q3	94.500	543.300	0	0	637.800
Q4	10.800	437.670	28.215	120.420	597.105
	528.777	2.330.130	56.295	193.242	3.108.444

Tabel 1: Importen af æg i perioden 2013-2015 fordelt på produktionsmetode og kvartal.

Indvejninger i Danmark (mio. kg)

Salg til detail og foodservice

Tabel 2

Indvejringer mio. kg					
År	Bur	Skrab	Frilands	Øko	Sum
2005	28,0	13,4	4,2	7,4	53,1
2006	28,9	12,0	3,0	7,5	51,3
2007	29,5	10,4	3,1	7,8	50,8
2008	31,0	9,9	3,0	8,2	52,1
2009	31,8	9,9	3,4	7,7	52,8
2010	34,1	9,3	3,8	8,3	55,4
2011	34,64	9,79	4,42	9,24	58,08
2012	33,10	11,34	3,88	10,65	58,97
2013	34,00	12,90	3,14	10,94	60,97
2014	32,76	12,47	3,42	12,26	60,91
2015	30,82	13,26	3,54	14,58	62,20
2015 / 2014 pct.	94,1 %	106,3 %	103,5 %	119,0 %	102,1 %
2015 / 2013 pct.	90,7 %	102,8 %	112,8 %	133,3 %	102,0 %
Andel af total pct. i 2015	49,6 %	21,3 %	5,7 %	23,4	100,0 %

Tabel 3

Salg til detail og foodservice, mio. kg					
År	Bur	Skrab	Frilands	Øko	Sum
2005	22,5	7,9	3,1	5,5	39,0
2006	23,5	7,9	2,3	6,4	40,1
2007	23,9	7,0	2,7	6,7	40,3
2008	25,6	7,5	2,8	6,7	42,6
2009	27,65	6,62	2,96	7,07	44,3
2010	27,58	6,61	3,00	7,81	45,00
2011	27,55*	7,51	3,09	8,54	46,68
2012	28,83*	8,82	2,88	9,37	49,90
2013	26,90*	10,84	2,63	10,35	50,73
2014	25,29	12,51	2,80	11,56	52,17
2015	24,26	13,21	2,84	12,62	52,93
2015 / 2014 pct.	95,9 %	105,5 %	101,3 %	109,2 %	101,5 %
2015 / 2013 pct.	90,2 %	121,8 %	107,8 %	121,9 %	104,4 %
Andel af total pct. i 2015	45,8 %	25,0 %	5,4 %	23,9 %	100,0 %

* Indeholder Danske Ægs skøn over importen fra svenske pakkerier direkte til danske supermarkeder i perioden august 2011 til januar 2013. Importen blev vurderet til at udgøre ca. 600-650 tons pr. kvartal.

6. Produktion, marked og forbruger

Stig Munck Larsen, chefkonsulent,
Landbrug & Fødevarer

Produktion og markedssituation

I 2015 blev der i Danmark slagtet ca. 96,7 millioner fjerkræ, svarende til en salgsværdi på 1,170 mia. kr. Den slagtede vægt af fjerkræ udgjorde ca. 146.700 tons, hvilket er et fald i forhold til 2014. Kyllingeproduktionen udgjorde 99 % af den samlede fjerkræproduktion med en samlet salgsværdi på 1.160 mio. kr. i 2015.

Stigende global produktion

Den globale produktion af slagtekyllinger ventes ifølge det amerikanske Landbrugsministerium USDA at blive rekordstor i 2016. Med en stigning på knap 2 pct. forudses produktionen at nå op på 89 mio. tons. 57 pct. af denne vækst i produktionen af slagtekyllinger ventes at komme fra USA og Brasilien tilsammen. Brasilien forventes at blive den anden største produ-

cent, og overhale Kina for andet år, med en andel af den globale produktion på 15 pct. Væksten i det globale forbrug af slagtekyllinger forventes at blive lidt over 1 pct. Den største vækst finder sted i Indien. USA har det største indenlandske forbrug af slagtekyllinger, efterfulgt af Kina og EU.

Den russiske embargo i august 2014 mod fødevarer fra EU, USA, Canada og Australien har også for den danske og europæiske kyllingebranche været en streg i regningen. Den russiske embargo blev i juni 2016 forlænget yderligere – foreløbigt til udgangen af 2016.

Den største udfordring i 2015 for EU's fjerkræeksport har været den Sydafrikanske antidumpingtold på import af kyllingeudskæringer fra Tyskland, Holland og UK. Dette til trods for, at det som led i handels- og udviklingssamarbejdsaftalen mellem EU og Sydafrika blev det aftalt at fjerne toldsatsene på fjerkrækød gradvist med fuld udfasning tilbage i 2012. EU's og dansk eksport af fjerkrækød til Sydafrika

De syv største produktionslande/regioner af slagtekyllinger, mio. tons

	2013	2014	2015	2016*
USA	17,0	17,3	18,0	18,4
Brasilien	12,3	12,7	13,1	13,5
Kina	13,4	13,0	13,0	13,1
EU	9,9	10,3	10,6	10,8
Indien	3,5	3,7	3,9	4,2
Rusland	3,0	3,3	3,6	3,7
Mexico	2,9	3,0	3,1	3,2

Kilde: USDA *Prognose

er steget markant siden starten på toldudfasningen i 2010. Sydafrika er i dag Danmarks vigtigste marked for fjerkrækød uden for EU med en årlig eksport på 9.000 tons til en værdi på over 70 mio. kr. EU's samlede eksport i 2015 var på 200.000 tons til en værdi på 1,5 mia. kr.

Den stigende konkurrence fra importeret fjerkrækød fra EU fik i februar 2016 den sydafrikanske fjerkræorganisation til at bede myndighederne om at genindføre toldsatsen på 37 pct. på import af en række fjerkræprodukter fra EU fra før 2012.

Vælger Sydafrika at indføre foranstaltninger til at beskytte deres egen fjerkræindustri, vil EU's eksport for 1,2 mia. kr. skulle finde andre markeder. For Danmark er en årlig fjerkræeksport på 50 mio. kr. i fare.

EU og Sydafrika skal i slutningen af 2016 aftale en ny Økonomisk Partnerskabsaftale. Forhåbentlig vil denne aftale indeholde et sæt spilleregler, der sikrer den fri handel, og at dansk og europæisk fjerkrækød fortsat kan eksporteres til Sydafrika.

I juni 2016 stemte et flertal af UK's vælgere for udmeldelse af EU og skabte dermed en vis usikkerhed om det fremtidige tilhørsforhold til EU og ikke mindst indholdet i kommende forhandlinger om betingelserne for samhandel mellem EU og UK. Dette kan have væsentlig betydning for dansk eksport, herunder eksporten af dansk kyllingekød, såfremt det indre marked ikke længere vil være gældende, og der dermed er risiko for, at der indføres tekniske handelsbarrierer og toldsatser på samhandel med f.eks. fødevarer.

Den danske eksport af kyllingekød til UK udgjorde i 2015 godt 10.500 tons, svarende til en eksportværdi på 226 mio. kr. UK er dermed det tredje vigtigste land inden for

EU målt på eksportværdi kun overgået af Sverige og Tyskland. Danmark importerer ikke kyllingekød fra UK.

Forbruger

Fjerkræ tager markedsandele

Fjerkrækød udgør en vigtig del af danskerne forbrug. Hver uge bruger en gennemsnitlig dansk husholdning 700 kroner på fødevarer, hvoraf de knap 22 kroner bruges på fjerkrækød. Forbruget er stigende. I 2014 brugte hver dansk familie 1.140 kr. på fjerkrækød, svarende til 3,1 pct. af det samlede fødevarerindkøb.

Dansk fjerkrækød er sammenlignet med andre typer kød forholdsvis billigt. Kvaliteten er samtidig helt i top, ikke mindst understreget af en høj indlejret fødevarer-sikkerhed.

Inflationen viser et samlet udtryk for de priser, som danske forbrugere betaler for købte varer. Siden 2000 er forbrugerpriser steget med 30 pct., prisen på fjerkrækød er steget med blot 9 pct.

Finanskrisen fra 2008 har været den væsentligste faktor til denne afkobling, da forbrugerne har haft stor fokus på lave priser. De varer, som fjerkrækød normalt erstattes med, er fisk og andet kød. For disse varer har prisudviklingen været anderledes end for fjerkrækød.

Fisk og produkter heraf har siden 2006 ligget over den generelle inflation og dermed blevet relativt dyrere i perioden. Modsat følger priserne på kød samlet set prisen på fjerkræ. Prisen på oksekød er faldet 18 pct. mens prisen på svinekød er faldet 8 pct. de seneste 15 år.

Den seneste forbrugsundersøgelse fra Danmarks Statistik dækker en repræsentativ dansk husholdning i 2014. Opgørelsen vi-

ser som nævnt, at danskerne bruger 22 kroner om ugen på fjerkrækød, hvilket svarer til 3,1 pct. af det samlede fødevarerforbrug, dette er en stigning i forhold til 2000, hvor andelen var 2,8 pct.

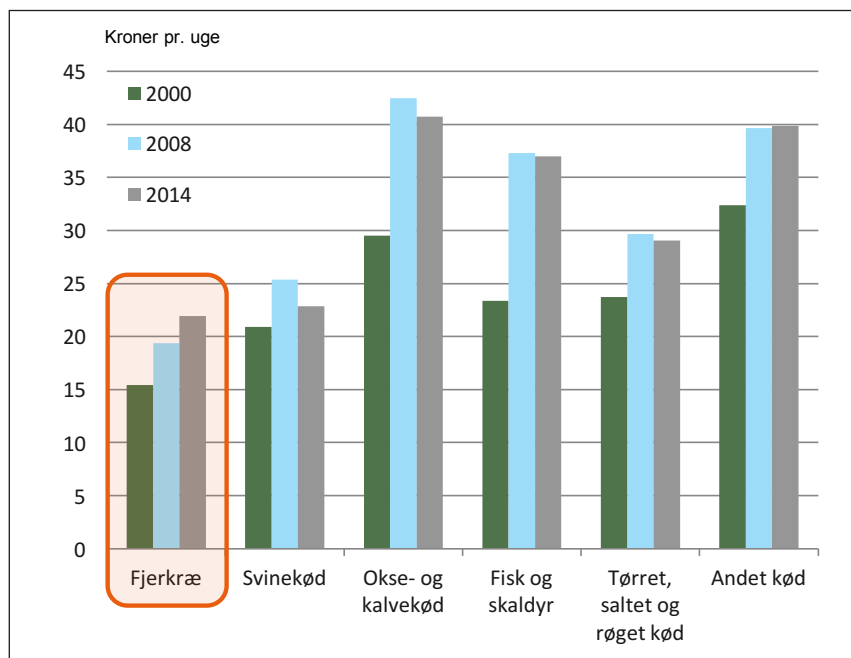
Generelt bruges der i 2014 (27,4 pct. af samlet fødevarerforbrug) flere penge på kød, fisk, skaldyr samt produkter heraf end i 2000 (26,5 pct. af samlet fødevarerforbrug), hvilket ikke mindst skyldes et øget forbrug af fjerkrækød.

Det samlede forbrug af kyllingekød og produkter i Danmark udgjorde i 2015 ca. 150.000 tons, svarende til et skønnet forbrug pr. capita på ca. 26 kg. Dette er en stigning i forhold til 2014.

Handel

Trods benhård priskonkurrence for fjerkrækød på de internationale markeder, hvor både forbrug og lokal produktion af kyllingekød er stigende, har den danske kyllingesektor formået at afsætte kyllingekød til eksport til stigende priser over de sidste 4 år. Således er den gennemsnitlige pris for alle kategorier steget med knap 17 % til 18,76 kr. pr. kg. og dækker prisstigninger i alle kategorier med de største stigninger for hele kyllinger og sammensatte varer. Disse kategorier udgør tilsammen halvdel af den samlede eksport, svarende til ca. 60.000 tons i 2015. Den samlede eksport af fjerkrækød og produkter er derimod faldet

Husstandenes ugeforbrug, udvalgte varegrupper

Kilde: statistikbanken.dk/FU5

med 20 % siden 2012, mens den værdimæssige eksport kun er faldet med 5,6 % til 2,3 mia. kr. i 2015. Med andre ord får de danske eksportører af kyllingekød og produkter i dag en højere pris for deres varer sammenlignet med hvert af de fire forgående år. Denne positive udvikling forventes at kunne fastholdes ind i 2016 drevet af en stigende efterspørgsel med fokus på kvalitet og sikre fødevarer.

Det bemærkes særligt, at andelen af eksport af biprodukter og indmad er steget markant i perioden med 2.125 tons, svarende til en stigning på 23 %, mens eksportværdien er steget med 29 % til 71 mio. kr.

De største markeder for kyllingekød inden for EU er stadig Sverige, Tyskland og UK, mens de største aftagerlande i tredjelande er Sydkorea, Sydafrika og Singapore.

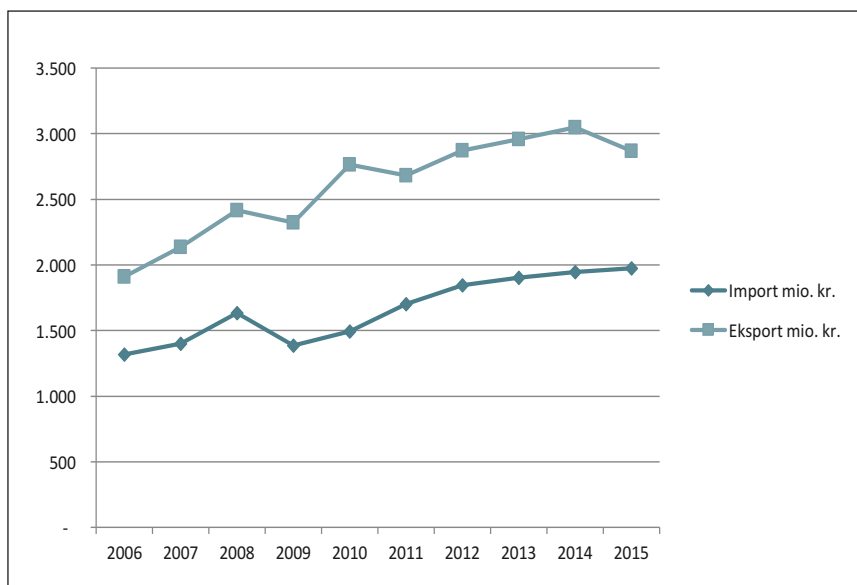
Samlet eksport af fjerkræ faldt til under 3 mia. kr. i 2015

Den danske eksport af fjerkrækød og produkter samt levende dyr faldt i 2015 til under 3 mia. kr., hvilket er et fald på 181 mio. kr. i forhold til 2014. Knap 86 pct. af den værdimæssige eksport afsættes i dag på det indre marked og primært nærmarkederne i Sverige, Tyskland, Holland og UK. De resterende 14 pct. afsættes hovedsageligt til markederne i Sydøstasien og Afrika.

Importen af fjerkrækød og produkter havde i 2015 en værdi på ca. 1,975 mia. kr., hvilket stort set er uændret i forhold til 2015.

Samlet set er der således værdimæssigt over det seneste år tale om en faldende eksport og svagt stigende import, hvilket ligeledes er udtryk for det faldende antal slagtinger i Danmark.

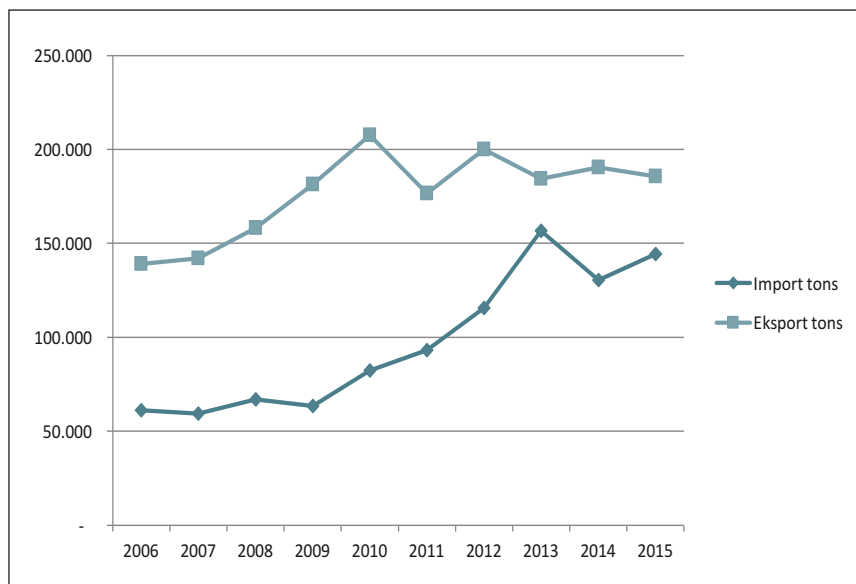
Dansk eksport og import af fjerkræ og produkter i mio. kr.

Mængdemæssigt har der over de seneste 3 år været en forholdsvis flad udvikling i eksporten af fjerkrækød og produkter samt levende dyr, der i 2015 landede på 185.600 tons.

Efter en markant stigning i importen i 2013 har importen i 2015 fundet et gennemsnitligt leje på 144.200 tons. Stort set al import er registreret som import fra EU-landene, men på grund af EU's indre markedsregler om varens fri bevægelighed er det ikke umiddelbart muligt at skønne over, hvor stor en del af importen, der reelt kommer fra især Brasilien og Thailand. Disse to lande har i dag hovedparten af kvoteadgangen til EU's marked for frosset fjerkrækød og produkter.

Dansk eksport og import af fjerkræ og produkter i tons.

7. Statistik fra E-kontrollen og KIK

7.1 Statistik på dansk

Tabel 7.1.1 Udvikling i dækningsbidrag 2011-2015

Konsumæg: kr./indsathøne/år

Slagtekyllinger: kr./netto m²/år

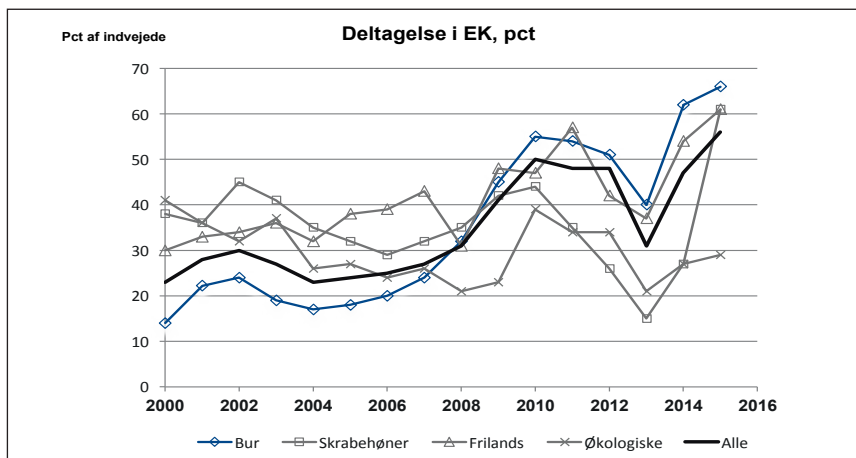
	2011	2012	2013	2014	2015	Udvikling 2014-2015, pct
Konsumæg						
Bure	25,42	36,65	32,30	35,55	39,30	10,5 %
Skrabehøner	55,73	52,99	43,16	52,22	59,98	14,9 %
Frilandshøner	57,73	56,36	62,61	70,25	68,87	-2,0 %
Økologiske	94,27	102,99	102,38	126,44	140,96	11,5 %
Slagtekyllinger						
Huse max 7 år	386,29	272,90	399,84	421,15	370,46	-12,0 %
Huse min 8 år	296,56	250,72	274,88	293,15	269,44	-8,1 %

Kilder: Konsumæg Effektivitetskontrollen, Det Danske Fjerkræraad, slagtekyllinger KIK

Tabel 7.1.2 Andelen af indvejede æg (i pct.) der indgår i effektivitetskontrollens tal 2007-2015.

	Bur	Skrabehøner	Frilands	Økologiske	Alle
2007	24	32	43	26	27
2008	32	35	31	21	31
2009	45	42	48	23	41
2010	55	44	47	39	50
2011	54	35	57	34	48
2012	51	26	42	34	48
2013	40	15	37	21	31
2014	62	27	54	27	47
2015	66	61	61	29	56

Figur 7.1.2 Andelen af indvejede æg (i pct.) der indgår i effektivitetskontrollens tal 2007-2015.

Tabel 7.1.3 Kg æg i Effektivitetskontrollen 2013-2015, mio. kg.
2013

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Bur	18,04	1,05	19,09	34	56,2
Skrab	1,37	0,85	2,22	12,9	17,2
Friland	0,53	1,11	1,64	3,14	52,2
Øko	2,74	0,84	3,58	10,94	32,7
I alt	22,69	3,85	26,54	60,98	43,5

2014

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Bur	19,20	1,05	20,24	32,76	61,8
Skrab	2,89	0,50	3,39	12,47	27,2
Friland	0,80	1,05	1,84	3,42	53,9
Øko	2,56	0,75	3,31	12,26	27,0
I alt	25,45	3,35	28,79	60,91	47,3

2015

Driftsform	Skalfarve		Total i EK	Indvejet på autoriserede pakkerier	Pct i EK af indvejede
	Hvid	Brun			
Bur	20,38	0,00	20,38	30,82	66,1
Skrab	6,97	1,13	8,10	13,26	61,1
Friland	1,64	0,53	2,17	3,54	61,3
Øko	3,62	0,67	4,29	14,58	29,4
I alt	32,61	2,33	34,94	62,20	56,2

Tablet 7.1.4 Antal hold i effektivitetskontrollen 2013-2015

2013

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Bur	47	3	50
Skrab	12	13	25
Friland	6	8	14
Øko	25	13	38
I alt	90	37	127

2014

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Bur	48	2	50
Skrab	19	6	25
Friland	7	8	15
Øko	20	8	28
I alt	94	24	118

2015

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Bur	50	0	50
Skrab	31	4	35
Friland	9	3	12
Øko	28	7	35
I alt	118	14	132

Tabel 7.1.5 Antal indsatte høner 2013-2015, 1000 stk.

2013

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Bur	1.207,7	63,0	1.270,7
Skrab	108,3	151,6	259,9
Friland	40,2	105,6	145,8
Øko	188,1	130,5	318,6
I alt	1.544,3	450,7	1.995,0

2014

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Bur	1.726,1	58,1	1.784,2
Skrab	371,7	72,8	444,5
Friland	110,0	118,3	228,3
Øko	300,4	107,8	408,2
I alt	2.508,2	357,0	2.865,2

2015

Driftsform	Skalfarve		Total
	Hvid	Brun	
Bur	1.825,6	0,0	1.825,6
Skrab	758,2	70,4	828,6
Friland	194,1	41,9	236,0
Øko	411,1	93,4	504,5
I alt	3.189,0	205,7	3.394,7

Table 7.1.6 Produktionsresultater 2012, 2013, 2014 og 2015 for burhøner

	2012	2013	2014	2015
Produktionsperiodens længde, dage (hønernes alder ved periodestart 140 dage)	392	392	392	392
Høner, i pct. af indsatte	98,4	98,5	98,5	98,6
Døde, i pct. af indsatte	3,8	3,8	3,2	3,1
Æg, stk. pr. indsat høne i alt	356	354	358	358
Æg, stk. pr. indsat høne i 364 dage	333	331	335	335
Æg, kg pr. indsat høne	21,9	22,0	22,4	22,52
Æg, kg pr. årshøne ^{*)}	20,7	20,8	21,2	21,3
Æglægning, pct.	92,3	91,8	92,7	92,6
Æglægning i 364 dage, pct.	92,9	92,2	93,2	93,2
Ægvægt, gram	61,5	62,2	62,7	62,9
Foder, kg pr. indsat høne	43	43,2	43,4	43,7
Foder, kg pr. årshøne ^{*)}	40,7	40,7	40,8	41,3
Foder, kg pr. kg æg	1,97	1,96	1,96	1,94
Foder, gram pr. høne pr. dag	112	112	112	113

*) 1 årshøne = 365 foderdage

Table 7.1.7 Produktionsresultater 2012, 2013, 2014 og 2015 for skrabe høner

	2012	2013	2014	2015
Produktionsperioden længde, dage (hønernes alder ved periodestart 140 dage)	364	364	364	364
Høner, i pct. af indsatte	97,0	97,0	97,0	96,6
Døde, i pct. af indsatte	7,1	6,8	9,1	7,07
Æg, stk. pr. indsat høne i alt	311	314	324	320
Æg, kg pr. indsat høne	19,1	19,4	21,2	19,95
Æg, kg pr. årshøne ^{*)}	19,7	20,1	20,2	20,7
Æglægning, pct.	88,0	88,8	91,4	91,0
Ægvægt, gram	61,4	61,9	62,2	62,3
Foder, kg pr. indsat høne	44,3	44,5	42,4	42,1
Foder, kg pr. årshøne ^{*)}	45,6	46,0	43,6	43,6
Foder, kg pr. kg æg	2,32	2,29	2,10	2,11
Foder, gram pr. høne pr. dag	126	126	119	120

*) 1 årshøne = 365 foderdage

Table 7.1.8 Produktionsresultater 2012, 2013, 2014 og 2015 for frilandshøner

	2012	2013	2014	2015
Produktionsperioden længde, dage (hønernes alder ved periodestart 140 dage)	336	336	336	336
Høner, i pct. af indsatte	96,0	95,9	96,4	96,49
Døde, i pct. af indsatte	8,6	9,9	9,9	9,49
Æg, stk. pr. indsat høne i alt	282	285	286	290
Æg, kg pr. indsat høne	17,2	17,6	17,7	17,88
Æg, kg pr. årshøne')	19,5	19,9	19,9	20,2
Æglægning, pct.	87,6	88,5	88,6	89,4
Ægvægt, gram	61,1	61,6	61,7	61,7
Foder, kg pr. indsat høne	39,9	40,1	39,2	39,3
Foder, kg pr. årshøne')	45,0	45,4	44,2	43,6
Foder, kg pr. kg æg	2,32	2,28	2,22	2,20
Foder, gram pr. høne pr. dag	124	124	121	121

*) 1 årshøne = 365 foderdage

Table 7.1.9 Produktionsresultater 2013, 2014 og 2015 for økologiske høner

	Brune	Hvide	Brune og hvide	Brune og hvide
	2013	2013	2014*	2015*
Produktionsperioden længde, dage (hønernes alder ved periodestart 140 dage)	336	336	336	336
Høner, i pct. af indsatte	97,0	97,1	97,4	97,5
Døde, i pct. af indsatte	7,1	7,1	6,0	5,7
Æg, stk. pr. indsat høne i alt	284	288	295	297
Æg, kg pr. indsat høne	17,7	17,8	18,2	18,3
Æg, kg pr. årshøne')	19,8	19,9	20,3	20,4
Æglægning, pct.	87,1	88,3	89,9	90,6
Ægvægt, gram	62,5	61,7	61,8	61,7
Foder, kg pr. indsat høne	41,1	40,8	41,5	40,68
Foder, kg pr. årshøne')	46,0	45,7	46,3	45,2
Foder, kg pr. kg æg	2,32	2,30	2,28	2,22
Foder, gram pr. høne pr. dag	126	125	127	124

*) 1 årshøne = 365 foderdage

*) For 2014 og 2015 har det ikke været muligt at opdele resultaterne fra konsumægproduktionen efter hønetype (hvid/brun).

Tabel 7.1.10 Priser i konsumægsproduktionen 2013-2015

2013

	Bur	Skrab	Frilands	Øko
Æg kr./kg	8,24	10,31	11,75	18,44
Hønnike, 20 uger, kr./stk.	40,31	41,03	41,08	68,66
Slagtehøns, kr./stk.	0,00	0,00	0,00	0,00
Foder, kr./kg	2,36	2,43	2,43	3,63

2014

	Bur	Skrab	Frilands	Øko
Æg, kr./kg	7,64	9,68	11,52	18,62
Hønnike, 20 uger, kr./stk.	37,67	39,03	39,03	63,07
Slagtehøns, kr./stk.	0,00	0,00	0,00	0,00
Foder, kr./kg	2,06	2,30	2,30	3,49

2015

	Bur	Skrab	Frilands	Øko
Æg, kr./kg	7,40	9,74	11,19	18,76
Hønnike, 20 uger, kr./stk.	34,95	39,05	37,90	63,82
Slagtehøns, kr./stk.	0,00	0,00	0,00	0,00
Foder, kr./kg	1,95	2,32	2,32	3,32

Tabel 7.1.11 Dækningsbidrag i konsumægsproduktionen 2013, 2014 og 2015 kr.

2013

	Bur	Skrab	Friland	Øko	
	Hvide høner	Brune	Brune + hvide	Brune	Hvide
Æglægningsperiode, Dage	392	364	336	336	336
Udbytte, Ægindtægt	181,28	198,46	206,80	326,39	328,23
Stykomkostninger Afskrivning på høne	40,31	41,08	41,08	68,66	68,66
Foder	100,66	108,14	97,44	149,19	148,10
Diverse	3,15	2,90	2,70	2,70	2,70
Alt. DB af udeareal	0,00	0,00	3,14	3,74	3,74
Omkostninger i alt	140,69	142,49	144,36	224,29	223,20
Dækningsbidrag Pr. indsat høne	37,16	46,35	62,44	102,10	105,03
Pr. indsat høne pr. år	32,30	43,16	62,61	102,38	105,32

2014

	Bur	Skrab	Friland	Øko
Æglægningsperiode, Dage	392	364	336	336
Udbytte, Ægindtægt	171,14	195,54	203,90	338,88
Stykomkostninger Afskrivning på høne	37,67	39,03	39,03	63,07
Foder	89,40	97,52	90,16	144,84
Diverse	3,15	2,90	2,70	2,70
Alt. DB af udeareal			1,96	2,18
Omkostninger i alt	130,22	139,45	133,85	212,79
Dækningsbidrag Pr. indsat høne	40,91	56,09	70,05	126,10
Pr. indsat høne pr. år	35,55	52,22	70,25	126,44
Pr. indsat høne pr. år 2013	32,30	43,16	62,61	102,77

2015

	Bur	Skrab	Friland	Øko
Æglægningsperiode, Dage	392	364	336	336
Udbytte, Ægindtægt	166,87	194,61	201,20	344,06
Stykomkostninger Afskrivning på høne	37,00	39,05	37,90	63,82
Foder	85,27	97,70	90,83	134,76
Diverse	3,15	2,90	2,70	2,70
Alt. DB af udeareal	0,00	0,00	1,09	2,21
Omkostninger i alt	125,42	139,65	132,52	203,49
Dækningsbidrag Pr. indsat høne	41,45	54,86	68,68	140,57
Pr. indsat høne pr. år	39,30	59,98	68,87	140,96
Pr. indsat høne pr. år 2014	35,55	52,22	70,25	126,44

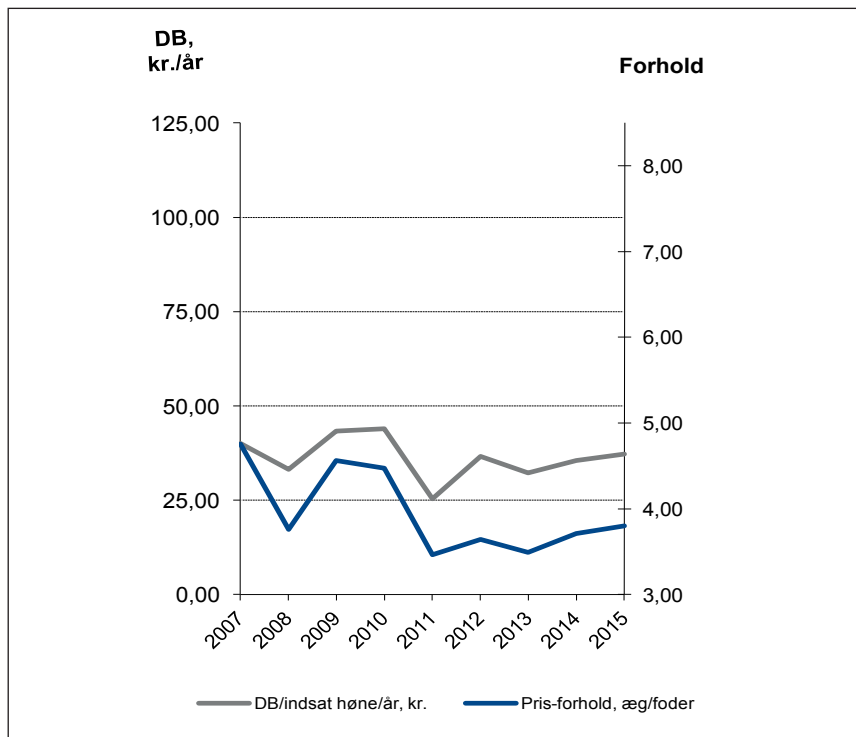
Tabel 7.1.12 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen 2007-2015

Burhøner

År	Æg, kr. pr kg	Høniker, 20 uger, kr./stk.	Slagtehøns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Prisforhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2007	6,61	30,84	0,00	1,39	4,76	40,09
2008	7,71	35,88	0,00	2,05	3,76	33,26
2009	7,39	34,88	0,00	1,62	4,56	43,29
2010	7,47	34,21	0,00	1,67	4,47	43,97
2011	7,11	34,45	0,00	2,05	3,47	25,42
2012	8,35	39,07	0,00	2,29	3,65	36,65
2013	8,24	40,31	0,00	2,36	3,49	32,30
2014	7,64	37,67	0,00	2,06	3,71	35,55
2015	7,40	37,0	0,00	1,95	3,79	39,30

Figur 7.1.12 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og prisforhold æg/foder

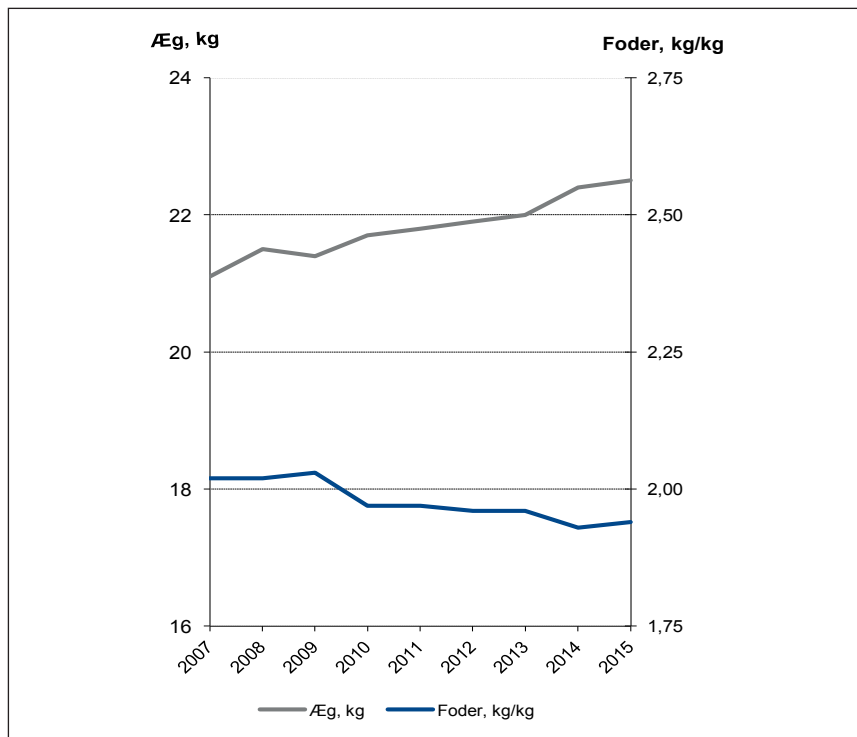
Burhøner 2007-2015

Tabel 7.1.13 Udvikling i produktivitet for burhøner (20 - 76 uger), 2007-2015

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg ved 364 dage, stk.	Æg, kg	Foder, gram / dag	Foder, kg/kg æg
2007	5,9	88,3	337	62,7	316	21,1	112	2,02
2008	5,0	89,3	343	62,6	322	21,5	113	2,02
2009	4,9	89,4	342	62,4	322	21,4	113	2,03
2010	4,0	90,8	350	61,9	328	21,7	111	1,97
2011	3,8	91,8	354	61,6	331	21,8	112	1,97
2012	3,8	92,3	356	61,5	333	21,9	112	1,96
2013	3,8	91,8	354	62,2	331	22	112	1,96
2014	3,2	93,2	358	62,7	335	22,4	112	1,93
2015	3,6	90,7	374	62,8	335	22,5	113	1,94

**Figur 7.1.13 Kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg
Burhøner 2007-2015**

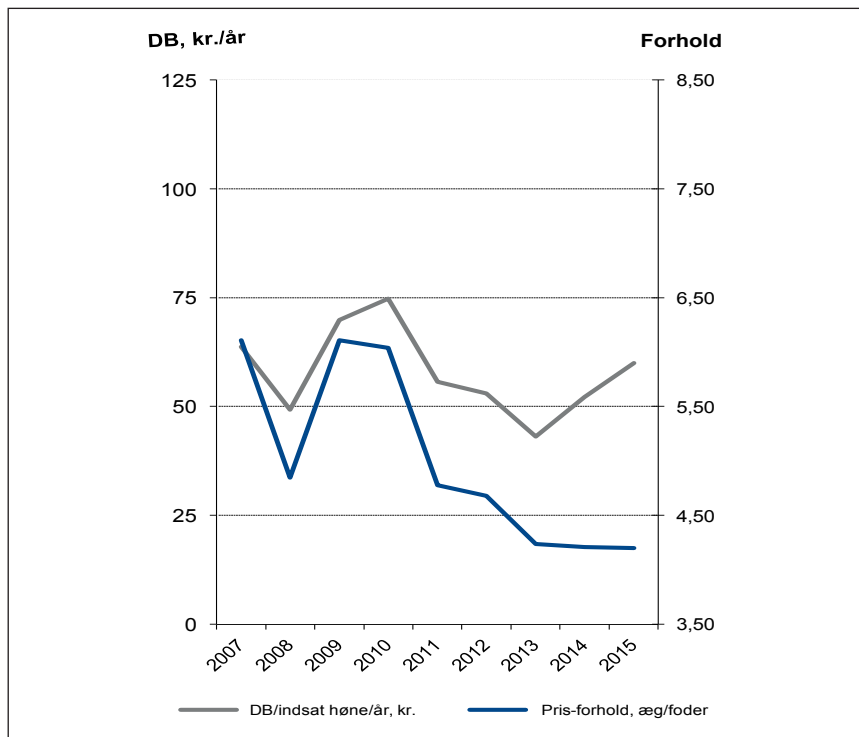
Tabel 7.1.14 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen 2007-2015

Skrabehøner

År	Æg, kr. pr kg	Hønniker, 20 uger, kr./stk.	Slagtehøns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Prisforhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2007	9,83	35,14	0,00	1,61	6,11	63,72
2008	10,33	36,06	0,00	2,13	4,85	49,24
2009	10,15	37,69	0,00	1,66	6,11	69,88
2010	10,15	37,07	0,00	1,68	6,04	74,79
2011	10,03	36,58	0,00	2,10	4,78	55,73
2012	10,44	40,80	0,00	2,23	4,68	52,99
2013	10,31	41,03	0,00	2,43	4,24	43,16
2014	9,68	39,03	0,00	2,30	4,21	52,22
2015	9,74	39,05	0,00	2,32	4,20	59,98

Figur 7.1.14 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og æg/foder forhold

Skrabehøner 2007-2015

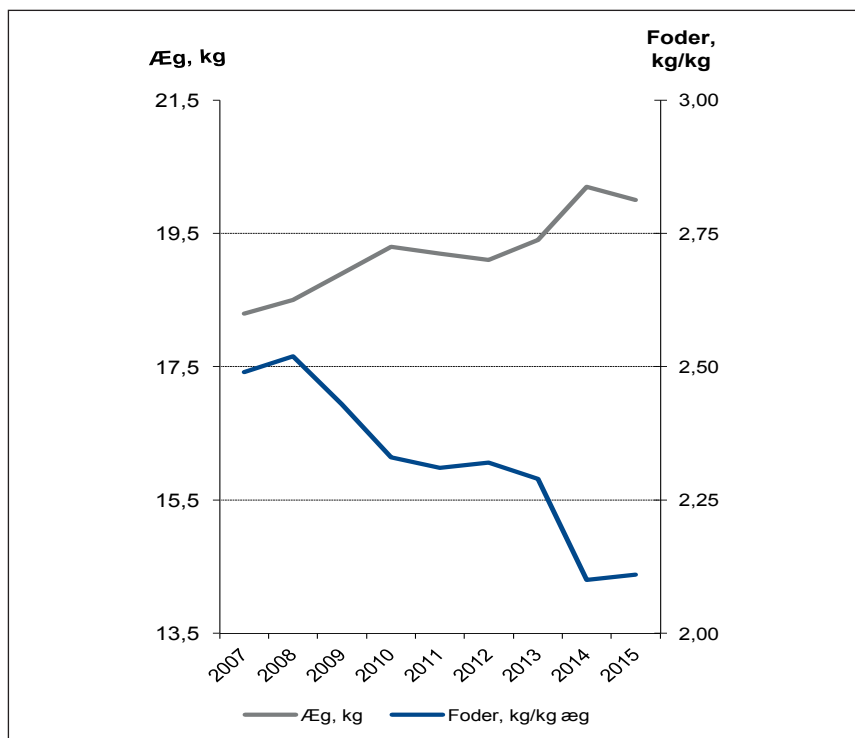
Tabel 7.1.15 Udvikling i produktivitet for skrabe høner 2007-2015, (20 - 72 uger).

Pr. indsat høne

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg, kg	Foder, gram /dag	Foder, kg/ kg æg
2007	8,7	83,1	291	62,8	18,3	130	2,49
2008	11,2	84,1	295	62,7	18,5	133	2,52
2009	9,1	85,5	302	62,5	18,9	130	2,43
2010	6,6	87,2	310	62,3	19,3	127	2,33
2011	6,6	87,7	311	61,8	19,2	125	2,31
2012	7,1	88,0	311	61,4	19,1	126	2,32
2013	6,8	88,8	314	61,9	19,4	126	2,29
2014	5,4	91,4	324	62,2	20,2	119	2,10
2015	7,1	91,0	320	62,3	20,0	120	2,11

Figur 7.1.15 Kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg.

Skrabe høner 2007-2015

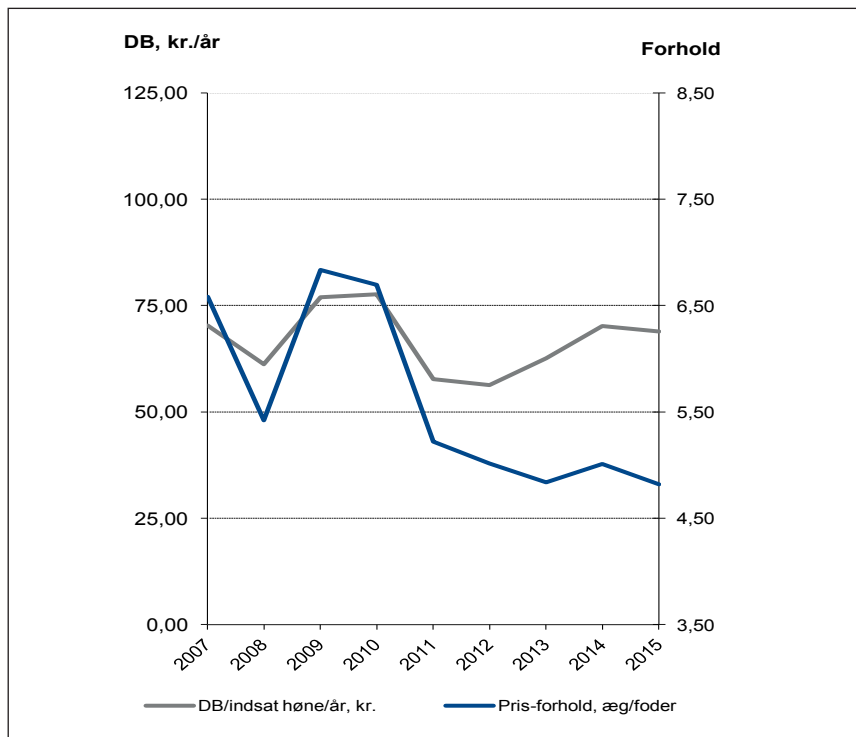
Tabel 7.1.16 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen 2007-2015

Frilandshøner

År	Æg, kr. pr kg	Høniker, 20 uger, kr./stk.	Slagtehøns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Prisforhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2007	10,60	35,14	0,00	1,61	6,58	70,29
2008	11,55	36,06	0,00	2,13	5,42	61,16
2009	11,35	37,69	0,00	1,66	6,84	77,01
2010	11,25	37,07	0,00	1,68	6,70	77,63
2011	10,96	36,58	0,00	2,10	5,22	57,73
2012	11,18	40,80	0,00	2,23	5,01	56,36
2013	11,75	41,08	0,00	2,43	4,84	62,61
2014	11,52	39,03	0,00	2,30	5,01	70,25
2015	11,19	37,90	0,00	2,32	4,82	68,87

Figur 7.1.16 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og æg/foder forhold

Frilandshøner 2007-2015

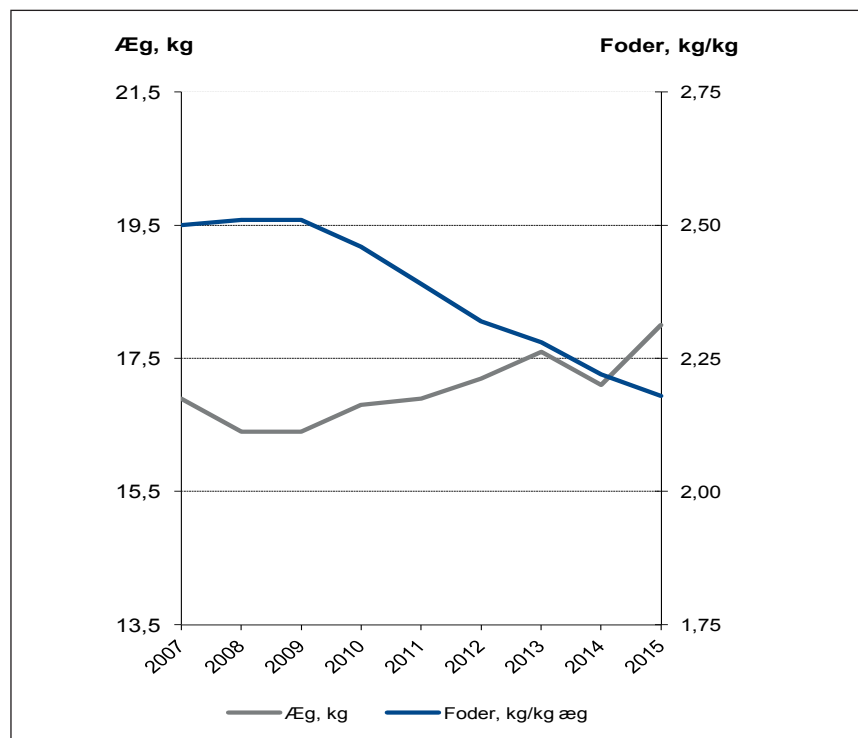

Tabel 7.1.17 Udvikling i produktivitet for frilandshøner (20 - 68 uger), 2007-2015 Pr. indsat høne.

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg, kg	Foder, gram /dag	Foder, kg/ kg æg
2007	7,5	84,1	274	61,7	16,9	130	2,50
2008	10,3	84,1	270	61,0	16,4	129	2,51
2009	10,6	83,8	269	61,0	16,4	128	2,51
2010	9,7	84,8	274	61,2	16,8	127	2,46
2011	9,0	85,6	278	61,0	16,9	125	2,39
2012	8,6	87,6	282	61,1	17,2	124	2,32
2013	9,9	88,5	285	61,6	17,6	124	2,28
2014	9,9	88,6	286	61,7	17,1	121	2,22
2015	8,8	89,4	290	61,7	18,0	121	2,18

Figur 7.1.17 Kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg

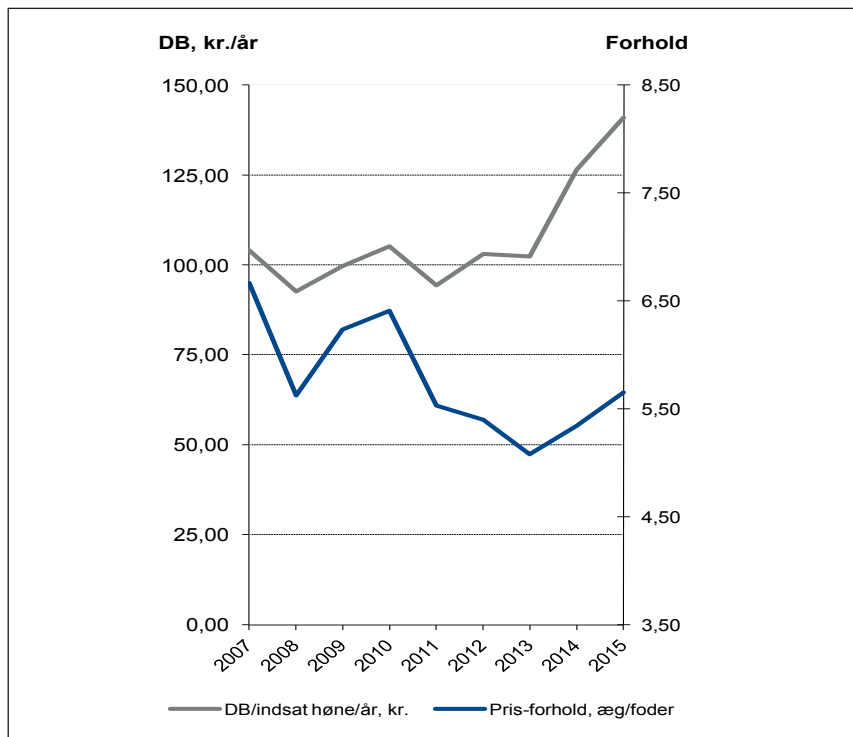
Frilandshøner 2007-2015

Tabel 7.1.18 Gennemsnitspriser i konsumægproduktionen (20 - 68 uger) 2007-2015, Økologiske høner.

År	Æg, kr. pr kg	Hønniker, 20 uger, kr./stk.	Slagte-høns, kr./stk.	Fuldfoder, kr./kg	Pris-forhold, æg/foder	DB/indsat høne/år, kr.
2007	16,47	55,70	0,00	2,47	6,67	104,06
2008	17,71	61,64	0,44	3,15	5,62	92,55
2009	16,96	61,18	0,33	2,72	6,24	99,58
2010	16,79	57,20	0,36	2,62	6,41	105,11
2011	17,53	58,57	0,00	3,17	5,53	94,27
2012	18,14	65,22	0,00	3,36	5,40	102,99
2013	18,44	68,66	0,00	3,63	5,08	102,38
2014	18,62	63,07	0,00	3,49	5,34	126,44
2015	18,76	63,82	0,00	3,32	5,65	140,96

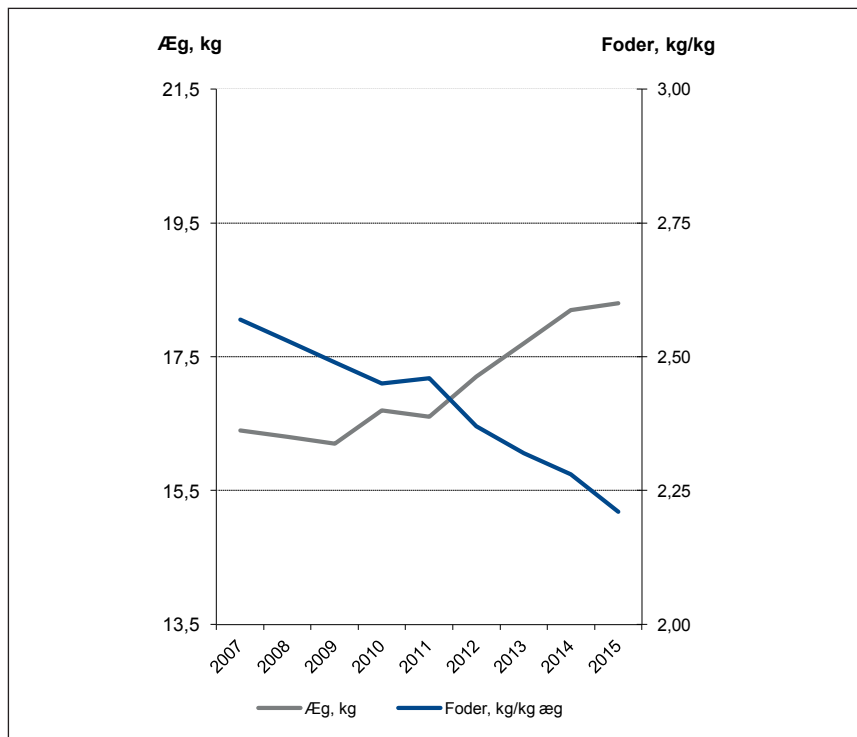
Figur 7.1.18 Dækningsbidrag, kr./høne/år, og æg/foder forhold. Økologiske høner (20 - 68 uger) 2007-2015

Tabel 7.1.19 Udvikling i produktivitet for økologiske høner, (20 - 68 uger), 2007-2015 pr. indsat høne.

År	Dødelighed, pct.	Æglægning, pct.	Antal æg, stk.	Ægvægt, gram	Æg, kg	Foder, gram /dag	Foder, kg/ kg æg
2007	7,9	81,8	265	61,9	16,4	130	2,57
2008	9,3	81,9	263	61,8	16,3	128	2,53
2009	10,2	83,1	265	61,3	16,2	127	2,49
2010	8,7	82,5	265	62,9	16,7	127	2,45
2011	10,1	81,9	263	63,3	16,6	128	2,46
2012	9,0	85,9	277	62,2	17,2	126	2,37
2013	7,1	87,1	284	62,5	17,7	126	2,32
2014	6,0	89,9	295	61,8	18,2	127	2,28
2015	5,7	90,6	297	61,7	18,3	124	2,21

Figur 7.1.19 Kg æg pr. høne pr. år og foderforbrug, kg/kg æg. Økologiske høner

Tabel 7.1.20 Afsluttede hold i E-kontrollen 2015, ingen aflusninger

		Lægge- periode i dage	kg æg/ indsat høne	kg foder / kg æg	Antal æg pr dag	Døde- lighed i %	Døde- lighed pr dag %	Antal flokke
Bur	Gns:	418	23,5	1,94	0,896	3,6	0,0086	18
	Median:	420	23,9	1,95	0,901	3,2	0,0074	
	Max:	476	27,3	2,09	0,930	6,8	0,0154	
	Min:	357	19,8	1,77	0,851	2,2	0,0054	
Skrab	Gns:	412	22,5	2,09	0,878	7,9	0,0191	7
	Median:	420	22,9	2,08	0,870	9,2	0,0219	
	Max:	427	23,4	2,30	0,934	15,1	0,0360	
	Min:	392	21,1	1,91	0,834	3,7	0,0090	
Frilands	Gns:	428	22,1	2,21	0,823	13,8	0,0321	5
	Median:	434	22,0	2,21	0,809	13,9	0,0311	
	Max:	462	24,0	2,47	0,870	20,7	0,0476	
	Min:	399	20,1	1,94	0,790	9,6	0,0229	
Øko	Gns:	405	19,5	2,28	0,781	6,0	0,0148	10
	Median:	403	21,6	2,27	0,868	4,8	0,0115	
	Max:	434	23,5	2,60	0,908	13,9	0,0349	
	Min:	392	0,0	2,06	0,000	0,0	0,000	

Table 7.1.21 Slaughterhouses 2012-2015 production results

	2012		2013		2014		2015	
	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år
Antal ejendomme med slagtekyllingeproduktion i alt	185		185		*225		217	
Antal kyllinger indsatte, mio. stk. *	118,2		119,3		117,9		117,6	
Slagtealder, dage	35,7	35,9	35,5	35,7	35,1	35,3	35,1	35,4
Belægning, indsatte pr. netto m2	20,3	19,0	20,2	19,9	19,3	19,0	19,5	18,7
Holdproduktion, kg levende vægt pr. netto m2	41,2	40,9	41,7	40,8	41,2	40,6	40,7	39,0
Levende vægt, gram	2.105	2.134	2.126	2.126	2.134	2.136	2.177	2.166
Levende vægt ved 34 dage, gram	1.956	1.960	1.988	1.974	2050	2011	2.078	2.038
Døde i alt, pct. af indsatte	3,6	3,5	3,1	3,5	3,4	3,4	4,1	3,9
Kassation, pct.	0,9	0,9	0,9	0,9	1,1	1,0	1,5	1,5
Foder pr. kg tilvækst, kg/kg	1,64	1,63	1,62	1,62	1,60	1,60	1,57	1,59
Hel hvedes andel af totalfoderet, pct.	19,8	18,9	16,8	16,8	9,1	11,4	5,5	8,3

Kilde: KIK

*Alle registrerede slagtekyllingeproducenter

*jf. Danhatch

Tabel 7.1.22 Priser og dækningsbidrag i slagtekyllingeproduktionen 2012-2015.

	2012		2013		2014		2015	
	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år	Huse max 7 år	Huse min 8 år
Priser, kr.								
Afregning, pr. kg levende vægt	6,80	6,71	7,24	7,15	6,60	6,53	6,38	6,21
Daggammel kylling, pr. stk.	2,50	2,48	2,59	2,58	2,52	2,52	2,48	2,47
Foder, pr. kg	2,87	2,84	3,00	3,06	2,53	2,58	2,40	2,42
Dækningsbidrag, kr.:								
Pr. indsat kylling	1,72	1,60	2,15	1,76	2,29	1,94	2,33	1,79
Pr. netto m2 pr. år	272,90	250,72	399,84	274,88	421,15	293,15	370,46	269,44

Kilde: KIK

7.2 Statistik på engelsk/ Statistics in English

All prices in DKK. 1 DKK = 0.135 EUR

Table 7.2.1 Contribution margins 2012 to 2015, DKK. For consumer eggs per hen placed per year. For broilers per net Squaremeter per year

	2011	2012	2013	2014	2015	Trend 2014-2015, pct
Eggs						
Cages	25,42	36,65	32,30	35,55	39,30	10,5 %
Barn	55,73	52,99	43,16	52,22	59,98	14,9 %
Free range	57,73	56,36	62,61	70,25	68,87	-2,0 %
Organic	94,27	102,99	102,38	126,44	140,96	11,5 %
Broilers						
Houses max 7 years	386,29	272,90	399,84	421,15	370,46	-12,0 %
Houses min 8 years	296,56	250,72	274,88	293,15	269,44	-8,1 %

Source: Eggs: Effektivitetskontrollen, Det Danske Fjerkræraad; Broiler: KIK

Table 7.2.2 Cage eggs 2012, 2013, 2014 and 2015. Production results as registered by the Efficiency Control.

	2012	2013	2014	2015
Production period, days (age at onset of production 140 days)	392	392	392	392
Hens, percent of placements	98,4	98,5	98,5	98,6
Mortality, percent of placements	3,8	3,8	3,2	3,1
Total no. of eggs per hen placed	356	354	358	358
No. of eggs per hen placed, 364 days	333	331	335	335
Eggs per hen placed, kg	21,9	22,0	22,4	22,52
Eggs per 365 feeding days, kg	20,7	20,8	21,2	21,3
Laying percentage	92,3	91,8	92,7	92,6
Laying percentage, 364 days	92,9	92,2	93,2	93,2
Egg weight, grams	61,5	62,2	62,7	62,9
Feed per hen placed, kg	43,0	43,2	43,4	43,7
Feed per 365 feeding days, kg	40,7	40,8	40,8	41,3
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	1,96	1,96	1,96	1,94
Feed, grams per hen per day	112	112	112	113

Table 7.2.3 Barn eggs 2012, 2013, 2014 and 2015. Production results as registered by the Efficiency Control.

	2012	2013	2014	2015
Production period, days (age at onset of production 140 days)	364	364	364	364
Hens, percent of placements	97,0	97,0	97,6	96,6
Mortality, percent of placements	7,1	6,8	5,4	7,07
Total no. of eggs per hen placed	311	314	324	320
Eggs per hen placed, kg	19,1	19,4	20,2	19,95
Eggs per 365 feeding days, kg	19,7	20,1	20,8	20,7
Laying percentage	88,0	88,8	91,4	91,0
Egg weight, grams	61,4	61,9	62,2	62,3
Feed per hen placed, kg	44,3	44,5	42,4	42,1
Feed per 365 feeding days, kg	45,6	46,0	43,6	43,6
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	2,32	2,29	2,10	2,11
Feed, grams per hen per day	126	126	119	120

Table 7.2.4 Free range layers 2012, 2013, 2014 and 2015 (brown layers). Production results as registered by the Efficiency Control.

	2012	2013	2014	2015
Production period, days (age at onset of production 140 days)	336	336	336	336
Hens, percent of placements	96,0	95,9	96,4	96,49
Mortality, percent of placements	8,6	9,9	9,9	9,49
Total no. of eggs per hen placed	282	285	286	290
Eggs per hen placed, kg	17,2	17,6	17,7	17,88
Eggs per 365 feeding days, kg	19,5	19,9	19,9	20,2
Laying percentage	87,6	88,5	88,6	89,4
Egg weight, grams	61,1	61,6	61,7	61,7
Feed per hen placed, kg	39,9	40,1	39,2	39,3
Feed per 365 feeding days, kg	45,0	45,4	44,2	43,6
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	2,32	2,28	2,22	2,20
Feed, grams per hen per day	124	124	121	121

Table 7.2.5 Organic layers 2013, 2014 and 2015. Production results as registered by the Efficiency Control

Colour of eggs	Brown	White	Brown and white	Brown and white
Year	2013	2013	2014*	2015*
Production period, days (age at onset of production 140 days)	336	336	336	336
Hens, percent of placements	97,0	97,1	97,4	97,5
Mortality, percent of placements	7,1	7,1	6,0	5,7
Total no. of eggs per hen placed	284	288	295	296,8
Eggs per hen placed, kg	17,7	17,8	18,2	18,3
Eggs per 365 feeding days, kg	19,8	19,9	20,3	20,4
Laying percentage	87,1	88,3	89,9	90,6
Egg weight, grams	62,5	61,7	61,8	61,7
Feed per hen placed, kg	41,1	40,8	41,5	40,68
Feed per 365 feeding days, kg	46,0	45,7	46,3	45,2
Feed conversation rate, kg feed/kg eggs	2,32	2,30	2,28	2,22
Feed, grams per hen per day	126	125	127	124

*For 2014 and 2015 it has not been possible to divide results into brown and white layers.

Table 7.2.6 Contribution margins of the consumer egg production 2013, 2014 and 2015 DKK

2013

	Cage	Barn	Free range	Organic layers	
Layer colour	White	Brown	Brown	Brown	White
Productions period, days	392	364	336	336	336
Yield, Egg yield	181,28	198,46	206,80	326,39	328,23
Unit costs Depreciation og hen	40,31	41,08	41,08	68,66	68,66
Feed	100,66	108,14	97,44	149,19	148,10
Sundries	3,15	2,90	2,70	2,70	2,70
Contribution margin from outdoor area	0,00	0,00	3,14	3,74	3,74
Costs in total	140,69	142,49	144,36	224,29	223,20
Contribution margin Per hen placed	37,16	46,35	62,44	102,10	105,03
Per hen placed per year	32,30	43,16	62,61	102,38	105,32

2014

	Cage	Barn	Free range	Organic layers
Productions period, days	392	364	336	336
Yield, Egg yield	171,14	195,54	203,90	338,88
Unit costs				
Depreciation og hen	37,67	39,03	39,03	63,07
Feed	89,40	97,52	90,16	144,84
Sundries	3,15	2,90	2,70	2,70
Contribution margin from outdoor area			1,96	2,18
Costs in total	130,22	139,45	133,85	212,79
Contribution margin				
Per hen placed	40,91	56,09	70,05	126,10
Per hen placed per year	35,55	52,22	70,25	126,44

2015

	Cage	Barn	Free range	Organic layers
Productions period, days	392	364	336	336
Yield, Egg yield	166,87	194,61	201,20	344,06
Unit costs				
Depreciation og hen	37,00	39,05	37,90	63,82
Feed	85,27	97,70	90,83	134,76
Sundries	3,15	2,90	2,70	2,70
Contribution margin from outdoor area	0,00	0,00	1,09	2,21
Costs in total	125,42	139,65	132,52	203,49
Contribution margin				
Per hen placed	41,45	54,86	68,68	140,57
Per hen placed per year	39,30	59,98	68,87	140,96

Table 7.2.7 Cage hens. Average prices 2007-2015

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Price relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2007	6,61	30,84	0,00	1,39	4,76	40,09
2008	7,71	35,88	0,00	2,05	3,76	33,26
2009	7,39	34,88	0,00	1,62	4,56	43,29
2010	7,47	34,21	0,00	1,67	4,47	43,97
2011	7,11	34,45	0,00	2,05	3,47	25,42
2012	8,35	39,07	0,00	2,29	3,65	36,65
2013	8,24	40,31	0,00	2,36	3,49	32,30
2014	7,64	37,67	0,00	2,06	3,71	35,55
2015	7,40	37,0	0,00	1,95	3,80	39,30

Table 7.2.8 Cage hens. Productivity 2007-2015

Year	Mortality, percent	Laying percentage	No. Of eggs per hen placed	Egg weight, grams	No. of eggs in 364 days	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg off eggs
2007	5,9	88,3	337	62,7	316	21,1	112	2,02
2008	5,0	89,3	343	62,6	322	21,5	113	2,02
2009	4,9	89,4	342	62,4	322	21,4	113	2,03
2010	4,0	90,8	350	61,9	328	21,7	111	1,97
2011	3,8	91,8	354	61,6	331	21,8	112	1,97
2012	3,8	92,3	356	61,5	333	21,9	112	1,96
2013	3,8	91,8	354	62,2	331	22,0	112	1,96
2014	3,2	93,2	358	62,7	335	22,4	112	1,93
2015	3,6	90,7	374	62,8	335	22,5	113	1,94

Table 7.2.9 Barn hens. Average prices 2007-2015

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Price relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2007	9,83	35,14	0,00	1,61	6,11	63,72
2008	10,33	36,06	0,00	2,13	4,85	49,24
2009	10,15	37,69	0,00	1,66	6,11	69,88
2010	10,15	37,07	0,00	1,68	6,04	74,79
2011	10,03	36,58	0,00	2,10	4,78	55,73
2012	10,44	40,80	0,00	2,23	4,68	52,99
2013	10,31	41,03	0,00	2,43	4,24	43,16
2014	9,68	39,03	0,00	2,30	4,21	52,22
2015	9,74	39,05	0,00	2,32	4,20	59,98

Table 7.2.10. Barn hens. Productivity 2007-2015

Year	Mortality, percent	Laying percentage	No. of eggs per hen placed	Egg weight, grams	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg off eggs
2007	8,7	83,1	291	62,8	18,3	130	2,49
2008	11,2	84,1	295	62,7	18,5	133	2,52
2009	9,1	85,5	302	62,5	18,9	130	2,43
2010	6,6	87,2	310	62,3	19,3	127	2,33
2011	6,6	87,7	311	61,8	19,2	125	2,31
2012	7,1	88,0	311	61,4	19,1	126	2,32
2013	6,8	88,8	314	61,9	19,4	126	2,29
2014	5,4	91,4	324	62,2	20,2	119	2,10
2015	7,06	91,0	320	62,3	20,0	120	2,11

Table 7.2.11 Free range hens. Average prices 2007-2015

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Price relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2007	10,60	35,14	0,00	1,61	6,58	70,29
2008	11,55	36,06	0,00	2,13	5,42	61,16
2009	11,35	37,69	0,00	1,66	6,84	77,01
2010	11,25	37,07	0,00	1,68	6,70	77,63
2011	10,96	36,58	0,00	2,10	5,22	57,73
2012	11,18	40,8,0	0,00	2,23	5,01	56,36
2013	11,75	41,08	0,00	2,43	4,84	62,61
2014	11,52	39,03	0,00	2,30	5,01	70,25
2015	11,19	37,90	0,00	2,32	4,82	68,87

Table 7.2.12. Free range hens. Productivity 2007-2015

Year	Mortality. percent	Laying percentage	No. of eggs per hen placed	Egg weight, grams	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg off eggs
2007	7,5	84,1	274	61,7	16,9	130	2,50
2008	10,3	84,1	270	61,0	16,4	129	2,51
2009	10,6	83,8	269	61,0	16,4	128	2,51
2010	9,7	84,8	274	61,2	16,8	127	2,46
2011	9,0	85,6	278	61,0	16,9	125	2,39
2012	8,6	87,6	282	61,1	17,2	124	2,32
2013	9,9	88,5	285	61,6	17,6	124	2,28
2014	9,9	88,6	286	61,7	17,1	121	2,22
2015	8,78	89,4	290	61,7	18,0	121	2,18

Table 7.2.13. Average prices of the consumer egg production 2007-2015.**Organic hens**

Year	Eggs, DKK per kg	20-weeks hen, DKK per hen	Spent hens, DKK per hen	Feed, DKK per kg	Price relation, egg/feed	Contribution margin, DKK per hen placed per year
2007	16,47	55,70	0,00	2,47	6,67	104,06
2008	17,71	61,64	0,44	3,15	5,62	92,55
2009	16,96	61,18	0,33	2,72	6,24	99,58
2010	16,79	57,20	0,36	2,62	6,41	105,11
2011	17,53	58,57	0,00	3,17	5,53	94,27
2012	18,14	65,22	0,00	3,36	5,40	102,99
2013	18,44	68,66	0,00	3,63	5,08	102,38
2014	18,62	63,07	0,00	3,49	5,34	126,44
2015	18,76	63,82	0,00	3,32	5,65	140,96

Table 7.2.14 Productivity, organic hens, 2007-2015. Per hen housed

Year	Mortality, percent	Laying percentage	No. of eggs per hen placed	Egg weight, grams	Eggs, kg per hen placed	Feed, gram per day	FCR, kgs of feed per kg off eggs
2007	7,9	81,8	265	61,9	16,4	130	2,57
2008	9,3	81,9	263	61,8	16,3	128	2,53
2009	10,2	83,1	265	61,3	16,2	127	2,49
2010	8,7	82,5	265	62,9	16,7	127	2,45
2011	10,1	81,9	263	63,3	16,6	128	2,46
2012	9,0	85,9	277	62,2	17,2	126	2,37
2013	7,1	87,1	284	62,5	17,7	126	2,32
2014	6,0	89,9	295	61,8	18,2	127	2,28
2015	5,7	90,6	297	61,7	18,3	124	2,21

Table 7.2.15 Production results as registered by KIK, Broilers, 2012-2015

	2012		2013		2014		2015	
	Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 years	Houses min 8 years
No. of farms	185		185		*225		217	
No. of broilers placed, millions	118,2		119,3		117,9		117,6	
Age at slaughter, days	35,7	35,9	35,5	35,7	35,1	35,3	35,1	34,4
Stocking density, no. of broilers placed per square meter	20,3	19,9	20,2	19,9	19,3	19,0	19,5	18,7
Flock production, kg live weights per square meter	41,2	40,9	41,7	40,8	41,2	40,6	40,7	39,0
Bird live weight, kg	2.105	2.134	2.126	2.126	2.134	2.136	2.177	2.166
Bird live weight at 34 days, kg	1.956	1.960	1.988	1.974	2.050	2.011	2.078	2.038
Mortality in total, percent of birds placed	3,6	3,5	3,1	3,5	3,4	3,4	4,1	3,9
Condemned birds, percent	0,9	0,9	0,9	0,9	1,1	1,0	1,5	1,5
Feed conversion rate at slaughter, kg feed/kg live weight	1,64	1,63	1,62	1,62	1,60	1,60	1,57	1,59
Whole wheat, share of total feed, percent	20,4	20,2	19,8	20,4	20,2	19,8	5,5	8,3

Table 7.2.16 Prices and contribution margins of the broiler production, 2012-2015

KIK

	2012		2013		2014		2015	
	Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 years	Houses min 8 years	Houses max 7 years	Houses min 8 years
Prices								
Ex-farm price, per kg of liveweight	6,80	6,71	7,24	7,15	6,60	6,53	6,38	6,21
Day-old chicks, per bird	2,50	2,48	2,59	2,58	2,52	2,52	2,48	2,47
Feed, per kg	2,87	2,84	3,00	3,06	2,53	2,58	2,40	2,42
Contribution margin								
Per broiler placed	1,72	1,60	2,15	1,76	2,29	1,94	2,33	1,79
Per net square meter per year	272,90	250,72	399,84	274,88	421,15	293,15	370,46	269,44

8. Nøgletal for produktionsplanlægning

8.1 Byggepriser ved nybyggeri – slagtekyllinger og konsumæg

Palle Vinstrup, Landskonsulent, Kolding Herreds Landbrugsforening

Nedenstående priser er omtrentlige priser, og under forudsætning af, at byggegrunden er plan, og at der er tilstrækkelig el- og vandforsyning på ejendommen.

Der er indregnet omkostningerne vedrørende krav jf. BR10 med hensyn til brandforhold.

Der er ikke regnet med byggeomkostninger til NH₃-reduktion iht. miljøreglerne.

Slagtekyllinger

Staldanlæg inkl. forrum brutto 3050 m², netto stald 2850 m².

Råhus mv. 5.400.000 kr.

Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv. 1.650.000 kr.

VVS, el-arbejde mv. 600.000 kr.

I alt 7.650.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 2.508 kr. pr. m² bruttoareal

Konsumæg I

Anlæg til skrabeægproduktion, 18.000 hønepladser ved 9 høner pr. m²

Råhus 5.000.000 kr.

Reder 800.000 kr.

Gødningskummer 300.000 kr.

Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv. 1.500.000 kr.

VVS, el-arbejde, alarmanlæg 770.000 kr.

I alt 8.370.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 465 kr. pr. høneplads.

Konsumæg II

Anlæg til Frilandshøner, 18.000 hønepladser ved 9 høner pr. m² nytteareal

Råhus 5.090.000 kr.

Reder 800.000 kr.

Gødningskummer 300.000 kr.

Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv. 1.500.000 kr.

VVS, el-arbejde, alarmanlæg 770.000 kr.

I alt 8.460.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 470 kr. pr. høneplads.

Der skal beregnes udgift til hegn svarende til 50,- kr. pr. lbm.

Konsumæg III

Anlæg til skrabeægsproduktion etageanlæg, 32.000 hønepladser ved 18 høner pr. m² og 9 høner pr. m² nytteareal

Råhus	5.900.000 kr.
Gødningshus	1.000.000 kr.
Etageanlæg, inkl. gødningstransportør	3.600.000 kr.
Pakkemaskine	350.000 kr.
Ventilation	450.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarm mv.	950.000 kr.
I alt	12.250.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 365 kr. pr. høneplads.

Konsumæg IV

Økologisk produktion, 6x3.000 hønepladser ved 6 høner pr. m² nytteareal

Råhus	7.600.000 kr.
Reder inkl. pakkemaskine	1.400.000 kr.
Gødningskummer	500.000 kr.
Foderanlæg, varme, vand, ventilation mv.	1.070.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarmanlæg	770.000 kr.
I alt	11.340.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 630 kr. pr. høneplads.

I projektet er der ikke medregnet udgift til hegn ved evt. udendørsareal, men dette kan sættes til ca. 50,- kr. pr. lbm.

Konsumæg V

Økologisk produktion i etageanlæg, 6 x 3.000 hønepladser ved 9 høner pr. m² og 6 høner pr. m² nytteareal

Råhus	5.800.000 kr.
Gødningshus	750.000 kr.
Etageanlæg, inkl. gødningstransportør	2.270.000 kr.
Pakkemaskine	350.000 kr.
Ventilation	450.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarm mv.	1.000.000 kr.
I alt	10.620.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 590 kr. pr. høneplads.

I projektet er der ikke medregnet udgift til hegn ved evt. udendørsareal, men dette kan sættes til ca. 50,- kr. pr. lbm.

Konsumæg VI

Økologisk produktion i etageanlæg, 8 x 3.000 hønepladser ved 9 høner pr. m² og 6 høner pr. m² nytteareal

Råhus: stald	7.000.000 kr.
gødningshus	950.000 kr.
Buranlæg, incl. gødningstransportør	3.450.000 kr.
Pakkemaskine	350.000 kr.
Ventilation	550.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarm mv.	1.140.000 kr.
I alt	13.440.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 560 kr. pr. høneplads.

I projektet er der ikke medregnet udgift til hegn ved evt. udendørsareal, men dette kan sættes til ca. 50,- kr. pr. lbm.

Konsumæg VII

Beriget buranlæg m. gødningshus, 48.000 hønepladser – 2 x 3 etager

Råhus: stald	6.750.000 kr.
gødningshus	1.300.000 kr.
Buranlæg, incl. gødningstransportør	5.300.000 kr.
Pakkemaskine	350.000 kr.
Ventilation	600.000 kr.
VVS, el-arbejde, alarm mv.	1.060.000 kr.
I alt	15.360.000 kr.

Samlet pris for projektet ca. 320 kr./høneplads.

8.2 Normalt for fjerkrægødning

Henrik Bang, Chefkonsulent, Landbrug & Fødevarer

Tablet 8.2.1 Gødningens mængde og sammensætning fordelt på produktionstype

Fjerkræart og staldsystem	Gødningstype	Indhold (ab lager og udeareal)				
		Gødning		Produktion af N, P og K		
		Ton gødning	Pct. tørstof	Total N, kg	Total P, Kg	Total K, Kg
Slagtefjerkræ						
Produktionstid 30 dage (levende vægt ved slagtning, 1,63 kg), pr. 1000 producerede	Dybstrøelse	1,02	48,0	25,3	7,7	17,6
Produktionstid 32 dage (levende vægt ved slagtning, 1,81 kg), pr. 1000 producerede	Dybstrøelse	1,14	48,0	28,9	8,7	19,7
Produktionstid 35 dage (levende vægt ved slagtning, 2,09 kg), pr. 1000 producerede	Dybstrøelse	1,37	48,0	36,3	11,4	23,8
Produktionstid 40 dage (levende vægt ved slagtning, 2,55 kg), pr. 1000 producerede	Dybstrøelse	1,77	48,0	50,4	15,4	31,0
Skrabekyllinger, 56 dage (levende vægt ved slagtning, 2,40 kg), pr. 1000 producerede	Dybstrøelse	2,41	48,0	49,0	30,3	34,5
Økologiske slagtekyllinger, 81 dage (levende vægt ved slagt. 2,15 kg), pr. 1000 producerede	Dybstrøelse	2,09	50,0	73,6	27,6	31,4
	Udeareal	0,28	50,0	10,5	3,1	3,3
Kalkuner, tunge hunner, produktionstid 112 dage, pr. 100 producerede	Dybstrøelse	1,01	48,0	31,8	12,7	18,4
Kalkuner, tunge hanner, produktionstid 147 dage, pr. 100 producerede	Dybstrøelse	2,02	48,0	57,8	23,2	34,4
Ænder, produktionstid 52 dage, pr. 100 producerede	Dybstrøelse	1,00	35,0	12,2	4,4	9,6
Gæs, produktionstid 91 dage, pr. 100 producerede	Dybstrøelse	1,96	35,0	37,7	16,2	18,4

Fjerkræart og staldsystem	Gødningstype	Indhold (ab lager og udeareal)				
		Gødning		Produktion af N, P og K		
		Ton gødning	Pct. tørstof	Total N, kg	Total P, Kg	Total K, Kg
Høner og hønniker						
Friland, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer, pr. 100 årshøner	Dybstrøelse	0,38	63,3	16,1	5,7	9,8
	Fast gødning	1,30	40,0	24,4	11,4	19,3
	Ab lager i alt			40,5	17,1	29,1
	Udeareal	0,49	28,0	8,3	1,9	3,2
Friland, konsumæg, gulvdrift uden gødningskummer, pr. 100 årshøner	Dybstrøelse	1,12	63,3	48,2	17,1	29,1
	Udeareal	0,49	28,0	8,3	1,9	3,2
Friland, konsumæg, gulvdrift + fler- etagesystem med , pr. 100 årshøner	Dybstrøelse	0,26	63,3	10,8	3,8	6,6
	Fast gødning	2,16	40,0	44,3	13,3	22,5
	Ab lager i alt			55,1	17,1	29,1
	Udeareal	0,49	28,0	8,3	1,9	3,2
Økologiske, konsumæg, gulvdrift + fler-etagesystem med gødningsbånd, pr. 100 årshøner	Dybstrøelse	0,30	63,3	11,4	4,4	5,9
	Fast gødning	1,54	40,0	46,5	15,2	18,5
	Ab lager i alt			57,9	19,6	24,4
	Udeareal	0,50	28,0	8,7	2,2	2,6
Økologiske, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer, pr. 100 årshøner	Dybstrøelse	0,43	63,3	17,0	6,5	8,5
	Fast gødning	1,32	40,0	26,6	13,0	15,8
	Ab lager i alt			43,6	19,5	24,4
	Udeareal	0,50	28,0	8,7	2,2	2,6
Skrabehøner, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer, pr. 100 årshøner	Dybstrøelse	0,42	63,3	17,7	6,3	10,7
	Fast gødning	1,45	40,0	28,4	12,7	21,5
	Ab lager i alt			46,0	19,0	32,3
Skrabehøner, konsumæg, gulvdrift + fler-etagesystem med gødningsbånd, pr. 100 årshøner	Dybstrøelse	0,32	63,3	13,4	4,8	8,2
	Fast gødning	2,32	40,0	47,7	14,2	24,1
	Ab lager i alt			61,0	19,0	32,3

Fjerkræart og staldsystem	Gødningstype	Indhold (ab lager og udeareal)				
		Gødning		Produktion af N, P og K		
		Ton gødning	Pct. tørstof	Total N, kg	Total P, Kg	Total K, Kg
Høner og hønniker						
Burhøner, konsumæg, gødningskælder, pr. 100 årshøner	Fast gødning	1,95	40,0	52,5	16,6	28,7
Burhøner, konsumæg, bånd, pr. 100 årshøner	Fast gødning	2,79	40,0	53,7	16,6	28,7
Burhøner, konsumæg, bånd, pr. 100 årshøner	Gylle	9,83	12,0	61,9	16,6	28,7
Rugeæg (HPR-høner), gulvdrift + gødningskummer, pr. 100 årshøner inkl. Haner	Dybstrøelse	1,63	63,3	30,6	23,2	31,7
Konsum, bure, produktionstid 118 dage, pr. 100 producerede	Fast gødning	0,23	40,0	5,5	2,6	3,8
Konsum, gulvdrift, produktionstid 118 dage, pr. 100 producerede	Dybstrøelse	0,14	48,0	7,0	2,6	4,1
Rugeæg (hønniker, HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage, pr. 100 producerede	Dybstrøelse	0,15	48,0	5,7	2,8	3,6

Kilde: Normtal 2015, DCA, Aarhus Universitet

Table 8.2.2 Gødningens indhold af N, P og K - slagtekyllinger på dybstrøelse

Indhold (kg ab lager pr. 1000 producerede slagtekyllinger)			
Kyllingernes alder ved slagtning, dage	N	P	K
30	25,2	7,7	17,6
31	27,1	8,2	18,7
32	28,9	8,7	19,7
33	31,4	9,6	21,1
34	33,8	10,6	22,4
35	36,3	11,5	23,8
36	39,1	12,3	25,2
37	41,9	13,1	26,7
38	44,8	13,8	28,1
39	47,6	14,6	29,3
40	50,4	15,4	31,0

Kilde: Normtal 2015, DCA, Aarhus Universitet

9. Statistik vedr. produktion, afsætning og forbrug

9.1.1 Antal fjerkræbesætninger 2012, 2013, 2014 og 2015

	2012	2013	2014	2015
Burhøner, velfærdsberigede bure	39	37	32	25
Skrabehøner	47	40	39	38
Frilandshøner	18	15	14	19
Økologiske høner	66	68	69	82
Konsumægsbesætninger i alt	170	160	154	164
Stalddørssalg, æg	262	229	226	208
Registreret hobbyhøsehold	46	35	31	30
Centralopdræt, konsumæg	5	9	8	8
Opdræt, konsumæg	85	86	60	49
Opdræt, konsumæg, økologisk	17	17	13	16
Slagtekyllinger, konventionelle	227	239	216	217
Slagtekyllinger, økologiske	16	23	19	19
Centralopdræt, slagtekyllinger	15	15	19	21
Formering, slagtekyllinger	45	46	40	41
Kalkuner	40	27	29	32
Ænder	45	30	29	30
Gæs	20	14	13	16
Strusehold	12	13	12	12
Fjerkræbesætninger i alt	1.005	943	869	863
Ekskl. Stalddørs- og hobbybesætninger	743	679	612	625

Tabel 9.1.2 Udrugede kyllinger m.v. til anvendelse i Danmark 2006-2015, 1000 stk.

	2006	2007	2011	2012	2013	2014	2015
Slagtekyllinger	114.595	113.698	120.165	118.522	114.969	118.845	117.617
Hønekyllinger	2.591	2.728	2.724	3.073	2.996	3.081	3.395
Kalkunkyllinger	46	0	0	0	0	0	0
Gæslinger	12	12	0	0	0	0	0
Ællinger	1.699	937	815	650	489	481	531

Kilde: Landbrug & Fødevarer

Tabel 9.1.3 Ægproduktionens størrelse, værdi og anvendelsen 2012-2015

	2012	2013	2014	2015
Indvejet på pakkerne mio. kg.	59,0	61,0	60,9	62,2
Producentforbrug m.v., mio. kg*	8	8	8	8,0
Produktion af rugeæg, mio. kg	12	12	13	13
Samlet produktion af konsumæg, mio. kg*	67,0	69,0	68,9	70,2
Eksport af æg, inkl. Ægprodukter, mio. kg	15,7	13,0	11,2	15,9
Import af æg, inkl. Ægprodukter, mio. kg	25,0	20,0	16,7	23,7
Netto import, mio. kg.	9,3	7,0	5,5	7,8
Forbrug i Danmark i alt, mio. kg	82,9	84,1	86,4	87,40
Forbrug i Danmark pr. indbygger, kg	14,8	15,0	15,3	15,52
Antal æg pr indbygger	238	240	245	248
Produktionsværdi konsumæg af producent, mio. kr.	638	638	649	686

*Producentforbrug og direkte salg til forbrugere af æg, er fra 2009 nedsat fra 16,0 mio. kg årligt til 8,0 mio. kg. Det store prisfald for alle æg (konsumæg) i forhold til prisfaldet for de enkelte grupper, skyldes en ændring i beregningsmetoden for prisen for producentforbrug og direkte salg til forbrugere.

Tabel 9.1.4 Indvejede æg på pakkerne 2007-2015, efter produktionsform, mio. kg

År	Buræg	Skrabeæg	Frilandsæg	Økologiske æg	I alt
2007	29,5	10,4	3,1	7,8	50,8
2008	31,0	9,9	3,0	8,2	52,1
2009	31,8	9,9	3,4	7,7	52,8
2010	34,1	9,3	3,8	8,3	55,4
2011	34,6	10,0	4,4	9,2	58,1
2012	33,0	11,0	4,0	11,0	59,0
2013	34,0	12,9	3,1	10,9	61,0
2014	32,8	12,5	3,4	12,3	60,9
2015	30,8	13,3	3,5	14,6	62,2

Kilde: Fødevarestyrelsen

Tabel 9.1.5 Detailsalg af æg 2007-2015

Salg til detail og foodservice (DFS)									
År	Detailsalg i alt, kvalitetsklasse A, grossist/detailist mio. kg	Buræg		Skrabeæg		Frilandsæg		Økologiske æg	
		Mio kg	Pct. af salg til DFS	Mio kg	Pct. af salg til DFS	Mio kg	Pct. af salg til DFS	Mio kg	Pct. af salg til DFS
2007	40,3	23,9	59,3	7,0	17,4	2,7	6,7	6,7	16,7
2008	42,6	25,6	60,1	7,5	17,5	2,8	6,5	6,7	15,7
2009	44,3	27,7	62,5	6,6	14,9	3,0	6,7	7,1	16,0
2010	45,8	28,4*	63,1	6,6	14,4	3,0	6,5	7,8	17,0
2011	45,4	26,3*	61,0	7,5	16,5	3,1	6,8	8,5	18,7
2012	49,9	28,8*	57,7	8,8	17,6	2,9	5,8	9,4	18,8
2013	50,7	26,9*	53,0	10,8	21,4	2,6	5,2	10,4	20,4
2014	52,2	25,3	48,5	12,5	24,0	2,8	5,4	11,6	22,2
2015	52,93	24,3	45,8	13,2	25,0	2,8	5,4	12,6	23,8

Tabel 9.1.6 Slagtninger af fjerkræ og eksport af levende dyr, 2010-2015

1.000 stk.	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kyllinger	108.404	106.217	101.071	107.099	102.941	95.681
Høns	-	7	3	6	5	12
Ænder	2	11	20	33	34	220*
Gæs	-	6	7	10	11	8
Kalkuner	-	2	6	4	4	7
Slagterislagtninger, stk. i alt	108.406	106.243	101.106	107.152	102.994	95.928
Hos producent	951	951	951	951	951	951
Eksport af levende dyr (daggammelt og andet fjerkræ)	34.818	40.022	46.313	45.872	48.759	65.828

Kilde: Danmarks Statistik og *Det Danske Fjerkræraad

Tabel 9.1.7 Slagterislagtninger, mio. kg

Mio. kg	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Kyllinger	159,6	159,3	150,9	166,1	159,5	145,1
Høns	0	0	0	0	0	0
Ænder	0,1	0	0,1	0,1	0,1	0,66*
Gæs	0	0	0	0	0	0
Kalkuner	0	0	0	0	0	0
I alt	159,7	159,3	151	166,2	159,6	145,8
Producentslagtninger	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Eksport af levende fjerkræ, mio. kg	32,1	28	35,5	29,5	31,4	40,3
Samlet produktion, mio. kg	193,2	188,7	187,9	197,1	192,4	187,5

Kilde: Danmarks Statistik og *Det Danske Fjerkræraad

Tabel 9.1.8 Dansk eksport og import af fjerkrækød, 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Eksport af fjerkrækød, mio. kg	149	132	149	136	137	123
Værdi af eksporten, mio. kr.	2.414	2.362	2.461	2.529	2.585	2340
Import af fjerkrækød, mio. kg	80	90	106	152	125	138
Værdi af import, mio. kr.	1.451	1.658	1.771	1.838	1.812	1913

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 9.1.9 Fjerkræproduktionens værdi ab producent, 2010-2015, mio. kr

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Æg	608	633	724	756	722	768
Fjerkræ	1.453	1.679	1.760	2.024	1.818	1.721
I alt	2.061	2.312	2.484	2.780	2.540	2.489
Animalsk produktion i alt *)	36.292	40.136	42.989	45.320	43.974	38.489
Fjerkræ i procent af animalsk produktion i alt	5,7	5,8	5,8	6,1	5,8	6,5

Kilde: Danmarks Statistik

*) Animalsk produktion: kød, æg og mælk

Table 9.1.10 Production of feed mixtures, 2010-2015, million kg

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Fuldfoderblandinger til høns	139	139	144	139	138	179
Andre foderblandinger til høns	11	16	18	21	20	20
Fuldfoderblandinger til levekyllinger	27	39	31	43	37	32
Fuldfoderblandinger til slagtekyllinger	263	285	315	335	363	319
Diverse foderblandinger til fjerkræ	68	66	67	56	52	48
Fjerkræfoderblandinger i alt	508	545	575	594	610	598
Kvægfoderblandinger i alt	907	871	892	939	917	906
Svinefoderblandinger i alt	2.876	2.677	2.566	2.582	2.584	2.421
Andre foderblandinger i alt	193	175	170	184	200	205
Foderblandinger i alt	4.485	4.267	4.204	4.299	4.312	4.130

Kilde: Danmarks Statistik

Table 9.1.11 Import of poultry meat 2014 and 2015, tons product weight

2014	Kyllinger og høns	Kalkuner	Ænder og gæs	Sammen-satte varer	Biprodukter og indmad	Total
Tyskland	7.642	2.603	1.568	38.765	2.480	53.058
Sverige	7.415	108	7	623	22.763	30.916
Holland	6.479	133	361	7.324	995	15.292
Frankrig	2.286	498	2.143	564	234	5.725
Polen	1.744	2.073	123	1.148	276	5.364
UK	613	1	1.700	1.962	268	4.544
Litauen	528	137	-	1.423	186	2.274
Ungarn	37	-	908	81	133	1.159
Italien	183	643	1	37	172	1.036
Belgien	262	3	1	434	196	896
Finland	237	109	2	14	183	545
Estland	15	24	-	4	78	121
Portugal	9	1	-	2	2	14
Øvrige lande	2.451	48	9	1.576	293	4.377
i alt	29.901	6.381	6.823	53.957	28.259	125.321

Kilde: Danmarks Statistik

2015	Kyllinger og høns	Kalkuner	Ænder og gæs	Sammen-satte varer	Biprodukter og indmad	Total
Tyskland	8.333	2.622	1.445	50.615	2.591	65.606
Sverige	8.662	158	9	2.614	19.749	31.192
Holland	7.455	134	253	7.484	1.476	16.802
Frankrig	1.648	480	2.536	616	890	6.170
Polen	1.284	1.629	156	1.069	81	4.219
UK	228	-	1.280	2.013	97	3.618
Litauen	398	57	-	1.497	110	2.062
Ungarn	16	-	1.361	73	41	1.491
Finland	123	23	-	73	1.109	1.328
Belgien	9	5	3	469	400	886
Italien	82	463	1	16	307	869
Estland	7	-	18	3	89	117
Portugal	1	-	-	-	2	3
Øvrige lande	1.650	57	3	1.219	399	3.328
I alt	29.896	5.628	7.065	67.761	27.341	137.691

Kilde. Danmarks Statistik

Tabel 9.1.12 Fjerkrækødeeksporten fordelt på lande og fjerkræarter 2014 og 2015, tons produktvægt

2014	Kyllinger og høns	Kalkuner	Ænder og gæs	Sammensatte varer	Biprodukter og indmad	Total
Sverige	9.835	1.828	44.078	31.142	260	87.143
UK	6.197	1	13.694	7.479	5	27.376
Tyskland	5.859	428	45.735	9.654	1.841	63.517
Holland	1.918	17	23.148	432	484	25.999
Frankrig	3.645	54	5.487	1.558	76	10.820
Grækenland	1.571	24	2.104	453	18	4.170
Øvrige EU	10.072	612	20.919	4.393	2.148	38.144
EU i alt	39.097	2.964	155.165	55.111	4.832	257.169
Rusland	1.528	0	4.363	1.146	1.689	8.726
Norge	348	35	1.047	625	10	2.065
Færøerne	400	29	832	202	94	1.557
Ukraine	164	0	364	0	200	728
Island	143	0	434	204	1	782
Kroatien	43	0	43	0	0	86
Øvrige Europa	2.626	64	7.083	2.177	1.994	13.944
Øvrige Europa i alt	2.961	63	7.540	2.264	1.995	14.823
For. Arab.Emirat	71	0	261	190	0	522
Georgien	47	0	49	0	0	96
Oman	208	0	208	0	0	416
Kuwait	0	0	360	360	0	720
Øvrige Mellemøsten	0	3	101	74	0	178
Mellemøsten i alt	326	3	979	624	0	1.932
Malaysia	6.125	0	6.175	0	50	12.350
Hong Kong	857	1	1.929	14	1.056	3.857
Sydkorea	4.680	0	6.335	0	1.607	12.622
Singapore	977	0	1.521	36	508	3.042
Øvrige Asien	2.132	3	5.997	1.835	2.001	11.968
Asien i alt	14.771	4	21.957	1.885	5.222	43.839
Sydafrika	6.040	0	6.383	0	343	12.766
Øvrige Afrika	26	1	1.635	1.591	2	3.255
Afrika i alt	6.066	1	8.018	1.591	345	16.021
Amerika	974	20	1.228	90	34	2.346
Oceanien	63	0	135	71	0	269
I alt	63.931	2.887	1.029	52.858	10.390	131.096

2015	Kyllinger og høns	Kalkuner	Ænder og gæs	Sammen-satte varer	Biprodukter og indmad	Total
Sverige	7.585	1.591	372	31.985	529	42.062
UK	5.569	5	0	4.514	276	10.366
Tyskland	5.015	208	12	9.597	1.827	16.659
Holland	915	17	2	388	116	1.437
Frankrig	3.028	0	0	1.483	110	4.621
Grækenland	832	0	0	456	8	1.296
Øvrige EU	6.110	486	61	3.815	5.738	16.209
EU i alt	29.054	2.306	447	52.239	8.605	92.651
Rusland	0	0	0	19	0	19
Norge	656	28	14	804	23	1.525
Færøerne	423	21	53	278	38	813
Ukraine	122	0	0	0	220	342
Island	125	0	43	209	9	386
Øvrige Europa	448	0	17	2.697	66	3.228
Øvrige Europa i alt	1.774	50	127	4.007	356	6.314
For. Arab. Emirat	20	0	0	106	0	126
Saudi Arabien	0	0	0	0	0	0
Oman	92	0	0	29	0	121
Kuwait	0	0	0	266	0	266
Øvrige Mellemøsten	239	4	13	134	0	390
Mellemøsten i alt	351	4	13	535	0	903
Malaysia	2.610	0	0	0	5	2.615
Hong Kong	498	0	1	38	108	645
Sydkorea	5.489	0	24	0	1.924	7.436
Singapore	1.981	0	0	35	334	2.350
Øvrige Asien	357	1	0	161	189	708
Asien i alt	10.935	1	25	234	2.561	13.755
Sydafrika	7.954	0	0	26	950	8.929
Øvrige Afrika	9	3	7	1.448	0	1.467
Afrika i alt	7.963	3	7	1.474	950	10.397
Amerika	859	22	56	97	47	1.082
Oceanien	33	0	0	60	0	92
I alt	50.110	2.363	619	58.549	12.471	124.111

Kilde: Danmarks Statistik

Tabel 9.1.13 Notering for slagtekyllinger, kr.pr. kg levende vægt, inkl. alle tillæg og fradrag, 2011-2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Januar	6,12	6,43	7,27	6,88	6,29
Februar	6,19	6,25	7,53	6,86	6,29
Marts	6,44	6,23	7,33	6,69	6,29
April	6,58	6,28	7,33	6,69	6,29
Maj	6,61	6,39	7,33	6,69	6,29
Juni	6,62	6,4	7,33	6,69	6,29
Juli	6,63	6,54	7,32	6,69	6,29
August	6,67	6,74	7,32	6,69	6,29
September	6,43	7,18	6,88	6,58	6,29
Oktober	6,47	7,27	6,88	6,39	6,29
November	6,41	7,27	6,88	6,34	6,29
December	6,43	7,27	6,88	6,34	6,29

Tabel 9.1.14 Produktion af kyllingekød, 2011-2016, 1000 tons

	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
USA	16.694	16.621	16.976	17.299	17.971	18.443
Kina	13.200	13.700	13.350	13.080	13.146	13.565
Brasilien	12.863	12.645	12.308	12.692	13.400	12.700
EU-27	9.320	9.565	9.910	10.095	10.620	10.760
Mexico	2.906	2.958	2.907	2.980	3.196	3.300

Kilde: USDA * Prognose

Tabel 9.1.15 Forbrug af kyllingekød, 2011-2016, 1000 tons

	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
USA	13.660	13.345	13.691	14.034	15.095	15.518
Kina	13.016	13.543	13.174	12.910	13.267	12.685
EU-27	9.010	9.198	9.498	9.667	10.171	10.305
Brasilien	9.422	9.139	8.829	9.137	9.309	9.477
Mexico	3.474	3.568	3.582	3.693	3.981	4.095

Kilde: USDA * Prognose

Tabel 9.1.16 Import af kyllingekød, 2011-2016, 1000 tons

	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
Rusland	463	560	540	450	268	360
EU-27	734	727	671	706	728	725
Japan	895	877	854	888	936	910
Saudi Arabien	745	750	838	761	249	150
Kina	238	254	244	260	930	900

Kilde: USDA *Prognose

Tabel 9.1.17 Eksport af kyllingekød, 2011-2016, 1000 tons

	2011	2012	2013	2014	2015	2016*
Brasilien	3.443	3.508	3.482	3.558	3.841	4.090
USA	3.165	3.300	3.332	3.313	2.866	3.057
EU-27	1.044	1.094	1.083	1.134	1.177	1.180
Thailand	467	538	504	546	622	630
Kina	422	284	337	379	401	375

Kilde: USDA * Prognose

10. Nyt fra SEGES Fjerkræ

*Jette Søholm Petersen, chefkonsulent,
Susanne Kabell, konsulent, Niels Finn
Johansen, konsulent, SEGES*

SEGES' Fjerkrækonsulenter arbejder både med konventionel og økologisk fjerkræproduktion, og sidder i Økologi afdelingen. De udfører direkte rådgivning til landmænd og virksomheder, og arbejder med projekter, der støttes af Fjerkræafgiftsfonden og NaturErhverv samt Økologifonden. Projekterne har til formål at udvikle og styrke fjerkræproduktionens konkurrenceevne.

Fjerkræafgiftsfonds projekter i 2015

Gødning på bånd og gulv

Projektets formål var at undersøge i praksis, dels hvor meget gødning høns udskiller, og dels hvorvidt fordelingen af gødning mellem gulvareal og gødningsbånd i etageanlæg til æglæggende høner svarer til de beregnede data, der foreligger i normtablerne. Hvis fordelingen viste sig at hælde mod en større andel af gødning på båndene end antaget, kunne det stille ægproducenterne i en bedre miljømæssig situation f.eks. ved etablering af nye produktionsanlæg. Projektets resultat peger ikke éntydigt i retning af mindre miljøbelastning i forhold til gældende normer, men giver grundlag for at arbejde mere detaljeret for at skaffe valid information om kvælstofemissionen fra høner i etageanlæg, for dermed at få mulighed for at øge produktionen og imødekomme efterspørgslen efter æg fra høner i etageanlæg. De indsamlede data viste, hvor komplekst det er at indsamle og analysere på ind- og udgående materiale fra en ægproduktionsbedrift over en hel produktionsperiode.

Lugtemission fra moderne slagtekyllingestalde

Formålet med projektet var at dokumentere, hvilken lugtemission, der er fra moderne slagtekyllingestalde med et managementniveau, som er repræsentativt for det niveau, der i dag findes hos slagtekyllingeproducenterne. Projektets aktiviteter har omfattet gennemførelsen af tests og målrettet bestemmelse af lugt- og ammoniakemission fra moderne slagtekyllingebesætninger samt dokumentation af miljøbeskyttende teknologi. Der er gennemført tests på to kyllingebedrifter over en længere periode. Resultaterne viste at, i moderne slagtekyllingestalde er ammoniakudledningen reduceret med 65 % og lugtemissionen er reduceret med 31 %. Dette har stor betydning for slagtekyllingeproducenter, der ønsker at udvikle deres bedrift og beskytte miljøet. Resultaterne kan anvendes i forhold til producenternes arbejde med at opnå miljøgodkendelse ved ansøgning om udvidelse eller ombygning af deres nuværende produktion. Dokumentationen viser i sammenligning med andre produktionsgrene, at kyllingeproduktion har lavest ammoniakudledning per kg produceret kød.

Nyt til landmænd om fjerkræproduktion, økonomi og business check

Formålet med projektet er at levere ny viden direkte til fjerkræproducenterne. Dette er sket ved at udsende 4 udgaver af pjecen "Fjerkrænyt", til alle fjerkræproducenter og andre interesserede, med korte informationer om nye projektresultater, driftsøko-

nomi, møder, kurser og andre arrangementer relateret til fjerkræproduktion.

Via dette projekt blev afholdt to erfa-møder mellem økonomikonsulenter og landmænd, ligesom der blev bidraget til udarbejdelse af Business Check rapporter for 2014 med nøgletalssammenligninger for bedrifter med slagtekyllinge- og rugeægsproduktioner samt konsumægproduktion. Derudover er der afholdt en temadag om foder for æg- og foderproducenter i samarbejde med ISA og TopÆg, samt en temadag om fjerkræproduktion og økonomi. Der er også gennemført analyser af produktivitetstal og indsamlet viden, som blev formidlet til landmænd og andre interesserede via artikler i Dansk Erhvervsfjerkræ og Landbrugsinfo. Artiklerne omhandlede f.eks.: Regler for udgangsåbninger i økologiske æglæggestalde, Tilskudsmuligheder til Fjerkræ i 2015, Fjerpilning og kannibalisme, og andre aktuelle emner.

Bæredygtig slagtekylling via fodring med ensileret kernemajs, raps eller beriget staldmiljø

Fra 2012 til udgangen af 2015 stod SEGES i spidsen for GUDP projektet ”Bæredygtig slagtekyllingeproduktion baseret på ensileret kernemajs”. Projektet blev gennemført i et samarbejde mellem HKScan Danmark, DLG, Jyden Bur, Århus Universitet, Københavns Universitet, samt to slagtekyllingeproducenter og SEGES. Finansieringen kom fra NaturErhverv/GUDP, Fjerkræafgiftsfonden og projektpartnerne. I denne artikel ses et sammendrag af projektets resultater.

Fodring med ensileret kernemajs og raps

Majs har et højt stivelses- og energiindhold

og anvendes derfor som basis i foderblandinger til fjerkræ i mange lande verden rundt. Det varmere klima i Danmark har medført at majs nu kan blive dyrket til fuld modenhed, og på lette og sandede jordtyper har dyrkning af majs produktionsmæssigt fordele sammenlignet med hvede. Høsten af kernemajs ligger dog meget sent på året, hvilket betyder at majsens høstes med et højt vanindhold på omkring 40 %. Vil man undgå omkostninger i forbindelse med tørring, kan lagringsstabil majs opnås ved opbevaring i lufttæt silo eller efter formaling/crimping og ensilering. Crimpet kernemajsensilage anvendes som fodermiddel til svin. I dette projekt blev der udført en serie forsøg med kernemajsensilage til slagtekyllinger.

Samlet set viste forsøgene, at slagtekyllinger gerne vil spise ensileret kernemajs, men at dette foder kan reducere slutvægten og øge foderforbruget, hvis det udgør mere end 15% af foderrationen. Ensileret kernemajs forbedrer kyllingernes velfærd ved at sænke trædepudescoren og dødeligheden. Derudover medfører ensileret kernemajs en mere gul kødfarve, og øger kødets saftighed og mørhed. Ensileret kernemajs vil kunne udfodres i en kyllingestald via et rendefodringsanlæg. Anvendelse af ensileret kernemajs øger foderets pris, men styrker produktionsøkonomien ved at sænke kyllingernes dødelighed og trædepudescor.

Kyllingeproduktionens bæredygtighed vil ligeledes kunne forbedres ved at erstatte en del af foderets soyaindhold med rapsskrå. Der blev udført et boksforsøg med rapsskrå hos kyllingeproducent John Aagaard Hansen. Forsøget omfattede 4 behandlinger med hhv. 0, 5, 10, 15 % rapsskrå. Produktivitet og spisekvalitet blev bestemt. Foder

med 15 % rapsskrå gav en lidt lavere tilvækst og et lidt højere foderforbrug end de øvrige behandlinger. Det blev konkluderet, at rapsskrå i perioder kan erstatte soya, men at det kan gå ud over tilvæksten. Københavns Universitet undersøgte spisekvaliteten af kød fra de kyllinger, der havde fået foder med 0 og 15 % rapsskrå. Kontrolkyllingerne scorede højere på de positive smagsparametre, og der var en tendens til mere harsk smag og begyndende fedtoxidation ved 15 % rapsskrå i foderet.

Forbedring af velfærd via miljøberigede stalde

Med henblik på at forbedre kyllingernes velfærd indeholdt projektet en studietur til Holland med fokus på verandastalde til langsomt voksende slagtekyllinger. Der blev endvidere udført en undersøgelse af halmballeres anvendelighed til miljøberigelse i slagtekyllingestalde, ligesom forbrugerens forventning til kyllingens velfærd blev testet på Københavns Universitet.

Forbrugertest

Projektet omfattede en test af kylling i Københavns Universitets frivillige forbrugerpanel. Testen viste, at de vigtigste grunde for køb af kylling er: Friskhed, lugt, smag, salmonellafrihed. Mindre vigtigt for køb er: Kødets lave fedtindhold, og lokal fremstilling, og placeringen af opskrifter på emballagen. Forbrugerens forventning til kyllingens velfærd var, at de har mulighed for at udføre naturlig adfærd. Adgang til frisk luft var vigtigere end adgang til at komme ud. Kyllinger skal være raske og uden problemer.

Halmballer til miljøberigelse

For at undersøge om slagtekyllingers ad-

færd og velfærd påvirkes af, at de har haft adgang til miljøberigelse fra halmballer placeret i staldarealet, blev der foretaget forskellige undersøgelser hos 2 producenter med majs-kyllinger (Bo Wieck-Hansen og Niels Hyldgaard). Kyllingers afvigende og imødekommende adfærd i forhold til en ukendt observatør blev registreret. Frygtrelateret adfærd afhang af kyllingernes alder. Både imødekommende og afværgende adfærd forekom hyppigst ved 3 ugers alderen og aftog hen imod slagtetidspunktet. Kyllingerne i området tættest på staldøren var mere imødekommende overfor en observatør end i andre områder af stalden.

Studietur til Holland

I de seneste år er der sket et stort spring i udviklingen af verandasystemer til slagtekyllinger i Holland. Her anvendes en veranda som en tilbygning på slagtekyllingestalden. Studieturen omfattede besøg hos 4 producenter af hollandske velfærds-kyllinger. Hovedindtrykkene fra besætningsbesøgene er samlet i faktaboksen nedenfor samt i billederne i figur 2.

Studieturen gav endvidere et billede af, at det er afgørende for succes, at der tages ejerskab for velfærds-kyllingen af alle led – fra toppen og ned igennem hele produktionskæden. Dette ses forklaret nedenfor.

- En mindre gruppe supermarkeder valgte at forpligte sig til at modtage og afsætte 10.000 kyllinger per uge, så forbrugerne virkelig kunne få øjnene op for de alternative kyllinger
- Slagteriet forpligtede sig til at slagte og pakke det aftalte antal kyllinger
- Avlsfirmaet/rugeriets forpligtede sig til at levere det nødvendige antal daggamle kyllinger af den aftalte genetiske type.

- Foderproducenten var koordinerende for produktionen i Holland og forpligtede sig til at levere foder, der opfyldte kravene til tilvækst og velfærd.
- Producenterne forpligtede sig til at tilpasse deres stalde til den nye produktionsform.
- Forskere deltog med undersøgelser af dyrevelfærd og produktionsøkonomi samt beregning af den merpris, der skal til for at betale ekstra omkostningerne i alle produktionskædens led.
- Velfærdsorganisationer deltog for at bakke op om den nye kyllingetype.

Faktaboks om hollandske verandastalde

- Belægningsgrad 25 kg/m² (hele staldarealet, inkl. inderstald og veranda)
- Antal kyllinger pr. m²: 15 i praksis.
- Berigelse: Halmballer og hele kerner (2 g kerner på gulvet/kylling fra dag)
- Belysning: Inkl. naturligt dagslys på mindst 20 lux. Vinduer svarende til 3 % af gulvarealet. Vinduer af isolerende materiale, rengøringsvenlige og som kan justeres i åbningen.
- Min. 8 timers mørke i 1 sammenhængende periode.
- Adgang til veranda fra dag 21.
- Verandaen bør udgøre 20-25% af det samlede areal.
- Verandaen skal placeres på læsiden af bygningen og skal så vidt muligt være placeret i direkte sol.
- Ved huse bredere end 26 m, skal der være veranda på begge sider af huset.
- Max højde fra gulv til gardinet starter i ydervæggen er 30 cm.
- Besøgsrum (Skybox) kan etableres for at synliggøre de velfærdsforbedrende tiltag der er udført.

Tabel 1. Produktionsresultater for slagtekyllinger fodret med hvedebaseret foder, majs baseret foder, og foder tilsæt henholdsvis efter 15 og 30 % kernemajsensilage over en periode på 37 dage (Fra Engberg et al., 2015)

	WBF	MBF	CKME-15	CKME-30
Kropsvægt (g)	2574bc	2636ab	2683a	2497c
Foderoptagelse af (tørstof (TS, g)	3858b	4044ab	4349a	4296a
Foderudnyttelse (kg TS/kg tilvækst)	1,52b	1,56b	1,65ab	1,75a
Optagelse af drikkevand (ml)	6118a	5632b	5693b	5291c
Dødlighed (%)	7,6	4,9	1,1	0

Figur 1. Trædepudernes tilstand hos kyllinger fodret med hvedebaseret foder, majs baseret foder, og foder tilsæt henholdsvis efter 15 og 30 % kernemajsensilage over en periode på 37 dage (Fra Engberg et al., 2015)

Hvedebaseret foder (HBF)

Majsbaseret foder (MBF)

Crimpet kernemajsensilage (CKME-16)

Crimpet kernemajsensilage (CKME-30)

Figur 2. Billeder af hollandske verandastalde

Referencer

Ranjitkar, S. Karlsson, A.H., Petersen M.A., Petersen J.S., Bredie W., Engberg R. M. 2015. The influence of feeding crimped kernel maize silage on broiler production, nutrient digestibility and meat quality. *British Poultry Science*.

Brisk, H.M., Kristensen, H.H., Eulert, F.P.A.P.C, Bredie, W.L.P. 2015. Consumer expectations of animal welfare and sensory properties of chicken meat from conventional, semi-welfare and organic broiler farming systems. *Poultry Science*.

Engberg R., Ranjitkar S. Karlsson, A.H., Petersen M.A., Petersen J.S., Bredie W.L.P., 2015. Anvendelse af ensileret kernemajs i foderet til slagtekyllinger. *Dansk Erhvervsfjerkræ 2015*.

Hakansson F. Master Thesis: Effect of daytime and age on the avoidance and approach behavior of commercial Danish broiler chicken. *Linköpings Universitet*.

Petersen J.S., Vinstrup, P., Kristensen H.H. 2016. Slagtekyllingestalde med verandatilbygning - indtryk fra studietur til Holland. *Landbrugsinfo 2016*.

Poulsen, B.H. Master Thesis: Effect of enrichment on broiler chickens behaviour towards straw bales at two different ages. *Københavns Universitet*.

11. Fjerkræafgiftsfonden

Jesper Boldt Hansen, administrator for Fjerkræafgiftsfonden

11.1 Fjerkræafgiftsfonden

Fonden har til formål at styrke fjerkræbranchens udviklingsmuligheder og konkurrenceevne ved i overensstemmelse med § 7, stk. 1 i lov om administration af Det europæiske økonomiske fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 445 af 23. april 2010 (landbrugsstøtteloven) - at finansiere foranstaltninger i forbindelse med:

- Afsætningsfremme
- Forskning og forsøg
- Produktudvikling
- Rådgivning
- Uddannelse
- Sygdomsforebyggelse
- Sygdomsbekæmpelse
- Dyrevelfærd
- Kontrol
- Medfinansiering af initiativer under EU-programmer samt i øvrigt til foranstaltninger, som ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri giver tilladelse til.

Til finansiering af projekter opkræver fonden produktionsafgifter. Derudover modtager Fjerkræafgiftsfonden på baggrund af ansøgning midler Promilleafgiftsfonden for landbrug, som fra Fødevareministeriet får overført en andel af statens provenu for pesticidafgifter. Fødevareministeren kan tillade, at Fjerkræafgiftsfonden har andre indtægter. Fondens midler er offentlige midler.

11.2 Oversigt over projekter støttede af Fjerkræafgiftsfonden i 2016

Projekt 1. Sygdomsforebyggelse og beredskab for slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 1.483.000 kr.

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at forebygge og bekæmpe sygdomme på det fjerkræveterinære område gennem kontrol og beredskab, som kan varsko primærproducenter og branchen. Formålet med projektet er at forebygge og bekæmpe sygdomme på det fjerkræveterinære område samt at forebygge og håndtere både kendte og uforudsete risici, som kan true fødevarerikkerheden.

Projektet består af overvågning, kontrol og veterinært beredskab for en række smitsomme fjerkræsygdomme og zoonoser samt formidling af viden vedr. disse til alle interessenter.

Afsætning af fjerkræ og fjerkrækød i Danmark, EU og på 3. landes markeder er afhængig af, at Danmark er fri for en række alvorlige smitsomme fjerkræsygdomme, og at fødevarerikkerheden er høj.

Projekt 2. Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 1.020.000 kr.

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Projektet skal medvirke til at forebygge sygdommen Newcastle disease i fjerkræproduktionen gennem en vaccinationsstrategi. Det er ordningens formål at yde tilskud til ejere af konsumægsbesætninger, der i konsumægsproduktionen anvender høner, der er vaccinerede efter Fødevestyrelsens bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1273 af 31. oktober 2007 om vaccination mod Newcastle Disease, herunder paramyxovirus-1 hos duer. Ved at vaccinere alle konsumægshøner i Danmark sikres fjerkræproduktionen mod udbrud af Newcastle disease.

Forebyggelse af Newcastle disease er afgørende for fjerkræerhvervets udvikling og konkurrenceevne. Det er en forudsætning for afsætning af fjerkræ og fjerkrækød, at Danmark er fri for Newcastle disease.

Projekt 3. Antibiotikaforbrug til slagtefjerkræ og resistens

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 78.000 kr.

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at følge udviklingen i antibiotikaforbruget til slagtefjerkræ via Vetstat samt resistensudviklingen.

Forbrug af antibiotika til behandling af slagtefjerkræ og resistens er områder, der får megen opmærksomhed politisk og i medierne, ligesom branchen har stor fokus på at genere viden på området for sikre korrekt behandling af flokkene og forebygge resistens. Projektet beskriver variationen i forbruget mellem besætninger og over tid, og vil give svar på, om det er de samme besætninger, der fortsætter med at have problemer, og om problemerne er stigende eller faldende over tid. Denne viden kan anvendes aktivt i rådgivningen til producenterne og i branchens prioriteringer.

Projekt 4. Udvikling af praktisk anvendelige insektværn til slagtekyllingehuse

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 856.000 kr.

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse / Medfinansiering af initiativer under EU-programmer

Projektets formål og indhold:

Slagtekyllingeb Branchen har insektværn som indsatsområde på en meget mere forpligtende måde i seneste Campylobacter-handlingsplan. Derfor har branchen valgt at gå ind i et procesforløb med henblik på at udvikle og tilbyde/teste insektværn i kyllingeproduktioner med store Campylobacter-udfordringer i sommerperioden. I projektet: "Udvikling af praktisk anvendelige insektværn til slagtekyllingehuse" vil der blive udviklet / videreudviklet insektværnsløsninger til slagtekyllingehuse, så de bliver 1) praktisk anvendelige i huse, hvor der er styr på den generelle smittebeskyttelse, og 2) kan godkendes af forsikringselskaberne m.h.t. ventilationskapacitet, samt til lavest mulige omkostning.

I den første del af projektet (Trin 1), er kevlarfiber blev vurderet at være den bedst egnede til insektnet. Trin 1 er afsluttet og Trin 2 og 3 løber i 2015 og 2016. I Trin 2 identificeres et firma, der kan producere net af kevlarfiber til 1-2 forskellige insektværnsløsninger.

I Trin 3 skal vi have produceret insektværnsløsninger for 12-14 slagtekyllingehuse, der skal monteres før maj 2016, og afprøves om sommeren. For at evaluere afprøvningen skal der, indhentes oplysninger fra hver enkelt producent, der deltager med et hus som "kasus" (med insektværn) eller kontrol (uden insektværn) samt Campylobacter-overvågning-resultaterne fra flokkene. Resultaterne skal afrapporteres i december 2016.

Projekt 5. Kvalitetssikring I Kyllingeproduktionen - KIK

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 550.000 kr.

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at sikre, at branchen har et kvalitets- og dokumentationssystem af alle led i produktionskæden for slagtekyllinger, hvilket opnås med 'Kvalitetssikring i Kyllingeproduktionen' (KIK). Ved hjælp af skriftlige procedurer, dataregistrering,

uddannelse af landmændene, løbende auditering og samarbejde mellem branchens aktører dokumenterer KIK-systemet fødevarerikthed, dyrevelfærd og -sundhed. Værktøjet gør det blandt andet muligt for slagtekyllingeproducenten at se, hvordan hans egen produktion forløber i forhold til tidligere, men også hvordan den ligger i forhold til normen og gennemsnittet i branchen.

Projekt 6. Statistik for produktion af fjerkrækød

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 375.000 kr.

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at rådgive fjerkrækødssektoren via øget markedsindsigt. Materialet danner grundlag for at træffe beslutninger af strategisk og markedsræssig betydning, som kan øge afsætningen af fjerkrækød både i Danmark og på eksportmarkederne.

I projektet tilvejebringes, sammenfattes og analyseres relevant opdateret statistik, som omfatter både dansk og internationale data.

Projekt 7. Miljøregulering af slagtefjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 325.000 kr.

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektet formål er sikre, at branchens producenter og rådgivere løbende har indblik i lovgivningen vedrørende miljøregulering og den miljøteknologiske udvikling.

Arbejdet med en ny, emissionsbaseret regulering af husdyrproduktionen er påbegyndt i 2014 og fortsætter i 2016. En ny ramme for miljøreguleringen af husdyrproduktionen har bl.a. som mål at øge incitamentet for den enkelte producent til at investere i miljøteknologi og andre emissionsreducerende tiltag. Der vil derfor fortsat være stor fokus på dokumentation af effekten af miljøteknologi og normtal for emissioner for at sikre et solidt fagligt udgangspunkt for rådgivningen af slagtekyllingeproducenterne. Der vil også fortsat være fokus på at styrke rådgivningen om anvendelse af husdyrgødningen til energiformål (biogas, forbrænding).

EUs nye miljøstandarder for svin og fjerkræ (BREF) forventes at træde i kraft primo 2016. Det vil være en del af projektet, at det gennem videnopsamling og rådgivning sikres, at de nye regler implementeres mest hensigtsmæssigt for branchens primærproducenter.

Projekt 8. Markedsadgang - Asien

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 550.000 kr.

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at gennemføre afsætningsfremmende aktiviteter for fjerkræ-produkter målrettet prioriterede vækstmarkeder i Asien. Der arbejdes for åbning af det kinesiske og indonesiske marked samtidig med at markedspositionen på de eksisterende markeder sikres og udvides. I 2016 planlægges og gennemføres en større afsætningsfremmende aktivitet på et eller flere af de ovennævnte markeder. Aktiviteten gennemføres, hvor der vil opnås den størst samlede markedseffekt. Derudover planlægges deltagelse på en relevant afsætningsfremmende aktivitet/fødevarermesse i regionen, ligesom der gennemføres et miniseminar og businessmøder.

Projekt 9. Øget afsætning af økologisk kylling**Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ****Beløb: 100.000 kr.****Hovedformål: Afsætningsfremme****Projektets formål og indhold:**

Projektets formål er at øge afsætningen af økologisk fjerkræ til detailsektoren og grossister i Danmark gennem kommunikation og formidling af dataindsigter om forbrugere og slutbrugere og dermed bidrage til at øge de kommercielle slagskanalers muligheder for segmenteret salgs- og markedsføringsindsats. Aktiviteterne skal bistå salgskanalerne med at nyudvikle kommunikationen om økologisk producerede fødevarer gennem seminarer, Fødeveredagen og faglige ekskursioner.

Kommunikationen bidrager til at udvikle af detail- og foodservice sektorens indkøbskriterier og dermed en øget afsætning af økologiske fødevarer, herunder økologisk fjerkræ.

Projekt 10. Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ**Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ****Beløb: 320.000 kr.****Hovedformål: Dyrevelfærd****Projektets formål og indhold:**

Projektet formål er at informere, og derved hjælpe med til at lette implementering af nye tiltag samt at følge op på dyrevelfærdsmæssige forhold, således at slagtefjerkræproduktionen kan udvikles og samtidig tilgodese forholdene vedr. dyrenes velfærd.

Dyrevelfærd i slagtefjerkræproduktionen er til stadighed i fokus både i branchen og i samfundet. Der skal implementeres regler mv, der udarbejdes handlingsplaner, der skal efterleves, ligesom der skal følges op på igangværende tiltag og aktiviteter.

Projektet handler overordnet om at indhente viden og vejlede primærproduktionen og branchen i forhold vedrørende dyrevelfærd samt informere borgere og samfund om dyrevelfærd og generelle produktionsforhold hos slagtefjerkræ.

Projekt 11. Styrket forskning, innovation og uddannelse

Tilskudsmodtager: Dansk Slagtefjerkræ

Beløb: 125.000 kr.

Hovedformål: Uddannelse

Projektets formål og indhold:

Projektet er ikke omfattet af statsstøtteregele, da det ikke har markedsmaessige konsekvenser og derfor ikke paavirker konkurrenceforholdene.

Projektet bygger videre pa en indsats, der har koert siden 2012 med det formaal at oge samspillet imellem erhverv, GTS og videninstitutioner pa koedomraedet og relaterede brancher for derved at styrke og initiere innovation og forskning pa koedomraedet til gavn for erhvervets konkurrenceevne. Desuden styrkes de koedfaglige universitetsuddannelser, koedbranchen brandes pa universiteterne, og der rekrutteres flere studerende for dermed at oge rekrutteringsgrundlaget til erhverv og videninstitutioner.

Projektet bestaar af 3 arbejdsplaner:

- Oget og styrket forskning og innovationskraft.
- Mere og bedre videregaaende uddannelse samt rekruttering og branding.
- Oget forsknings- og innovationssamarbejde pa europaeisk plan.

Projekt 12. Formidling om aeg og sundhed

Tilskudsmodtager: Danske AEG

Beløb: 1.000.000 kr.

Hovedformål: Afsaetningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektets formaal er at gennemfoere en intensiv formidling af budskaber om aeg i relation til sundhed og ernaeering med henblik pa, at aeg opnaar et mere positivt omdoemme, og at forbrugerne i hoejere grad opfatter aeg som en sund foedevare.

For at opnaa ovenstaende vil projektet bestaa af foelgende aktiviteter: Vidensopsamling og materialeudvikling; Formidling til ernaeeringsprofessionelle - daetister, laeger, madskribenter, undervisere mv.; Dialog og gennemfoere netvaerksskabende aktiviteter med relevante NGO'er som Hjerteforeningen, Aeldresagen og Laegeforeningen.; Formidling af budskaber om aeg og sundhed/ernaeering til boern baade via Madskolerne og via skolenes hjemkundskabstimer; Formidling til slutbrugerne pa dyrskuer, foedevarefestivaler eller lignende; Formidling til indkoebere fra detail- og foodservicesektoren via Foedevaredagen og nyhedsmails.

Projekt 13. Markedsadgang for aeg og aegprodukter til Kina

Tilskudsmodtager: Danske AEG

Beløb: 300.000 kr.

Hovedformål: Afsaetningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektets formaal er at gennemfoere afsaetningsfremmende aktiviteter maeltrettet mod adgang til vaekstmarkedet i Kina.

I 2016 planlægges og gennemføres indledende afsætningsfremmende aktiviteter på det kinesiske marked og/eller fact finding i Danmark, dette omfatter bl.a. deltagelse på fødevarermesse med præsentation af Danske Æg og fremvisning af danske produkter, udarbejdelse af fælles informationsmateriale. Herunder planlægges invitation til kinesisk delegation med henblik på et indledende træningsophold i Danmark, hvor der bl.a. introduceres til fødevarer sikkerhed og sporbarhed i den danske ægproduktion, hvilket er nødvendigt for en fremtidig afsætning til Kina.

Projekt 14. Sygdomsforebyggelse og beredskab for ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske ÆG

Beløb: 1.204.000 kr.

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at forebygge og bekæmpe sygdomme på det fjerkrævetterinære område gennem monitorering, kontrol og et beredskab, som kan varsko primærproducenter og branchen ved sygdomsudbrud. Formålet er yderligere at forebygge og håndtere kendte og uforudset risici, som kan true fødevarer sikkerheden.

Projektets aktiviteter indebærer: 1) Overvågning og kontrol af Salmonella, Newcastle Disease og Aviær Influenza. 2) Udarbejde statistikker vedr. udbrud af zoonoser og smitsomme sygdomme. 3) Vidensindsamling gennem deltagelse i relevante fora for bekæmpelse af Salmonella i ægsektoren til gavn for sygdomsforebyggelse og bekæmpelse i primærproduktionen 4) Yde bistand til forebyggelse af Salmonella-smitte i primærproduktionen. 5) Vidensopsamling og -deling vedr. bekæmpelse af blodmider.

Afsætning af æg i Danmark og andre lande er afhængig af, at Danmark er fri for en række alvorlige smitsomme fjerkræsygdomme og at fødevarer sikkerheden er høj.

Projekt 15. Foderstrategi for konsumæg

Tilskudsmodtager: Danske ÆG

Beløb: 713.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at klarlægge den bedste foderstrategi til konsumægglæggere i 2016 ved en forlængelse af produktionsperioden fra ca. 80 til ca. 100 uger. Projektet vil sammenligne den i Danmark mest anvendte foderstrategi i forhold til praksis i Holland, med fokus på en forlængelse af produktionsperioden. Projektet vil under en forlænget produktionsperiode belyse den optimale foderstrategi for at opnå: 1) Bedste dyrevelfærd når produktionsperiode forlænges fra 80 til 100 uger; 2) Bedste produktionsresultater målt som højeste produktivitet ved anvendelse af optimal fodring; 3) Flest salgbar æg af høj kvalitet.

I Danmark er der indarbejdet en praksis, hvor hønen i begyndende æglægning tildeles foder med højt indhold af energi og protein. Når topydelse og ønsket ægvægt er opnået ændres foderet til en ordinær æglæggerration, der tilpasses i et forsøg på at stoppe udviklingen af ægvægt. Ved at anvende denne strategi opnår man hurtigt en

høj ægydelse og en høj ægvægt, der er med til at sikre en høj indtjening fra et tidligt tidspunkt i produktionsperioden. Strategien giver en god produktionsøkonomi i den korte produktionsperiode, men konsekvensen for hønernes holdbarhed er ukendt, når produktionsperioden forlænges. I Holland tildeles høner en ordinær produktionsblending fra begyndende æglægning. Denne strategi indebærer, at topydelse forventes at indtræffe på et senere tidspunkt, ligesom æggets vægtudvikling forventes at være mere moderat i forhold til dansk strategi.

Foderbehandlingerne gennemføres på 50 % konventionelt og 50 % økologisk fodrede hønniker. Betingelserne for de to typer fodringer er meget forskellige, og der er noget der tyder på, at betingelserne for økologisk opdræt giver bedre muligheder for udviklingen af kyllingen, så hønen ved begyndende æglægning har lettere ved at optage den ønskede mængde foder pr. høne pr. dag.

Projekt 16. Udredning af forekomsten af brystbensfraktur i ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske ÆG

Beløb: 360.000 kr.

Hovedformål: Dyrevelfærd

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at klarlægge og udrede forekomsten af brystbensfraktur i ægproduktionen. Gennem denne udredning vil det være muligt konkret at fastlægge, hvor stor forekomsten af brystbensfraktur er og samtidigt klarlægge om, der er forskel på forekomsten i de forskellige produktionssystemer i ægproduktionen. Denne viden vil kunne danne baggrund for efterfølgende øget fokus på driftsforhold og dyrevelfærd i konsumægsbesætningerne og dermed sikre den overordnede dyrevelfærd i produktionen. Ved hjælp fra pakkerierne og på baggrund af data fra Fjerkræraadets database udpeges 40 besætninger fordelt inden for de forskellige produktionsformer i konsumægproduktionen, som tilbydes at deltage i projektet.

Projektet omfatter følgende:

1. Kort gennemgang af de produktionsmæssige forhold, driftsform og sygdomsforekomst på de udvalgte ejendomme.
2. Udtagning af 120 dyr fra hver flok kort før/ eller ved udsætning.
3. Obduktion og patologisk undersøgelse af sygdomsstatus, herunder forekomst af eventuel brystbensfraktur.

På baggrund af ovennævnte data udarbejdes en rapport, der konkret kan udrede den reelle forekomst af brystbensfraktur i ægproduktionen.

Projekt 17. Dyrevelfærd indenfor ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske ÆG

Beløb: 282.000 kr.

Hovedformål: Dyrevelfærd

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at varetage og sikre, at producenterne er opdaterede om dyrevelfærd

færdsmæssige forhold såvel nationalt som internationalt. Ved at sikre et højt vidensniveau skabes gode vilkår for, at primærproducenterne får faglig-teknisk vejledning om dyrevelfærd, som medvirker til, at produktionen kan udvikles og samtidig tilgodese forhold vedr. dyrevelfærd. Løbende overvågning af aktuelle dyrevelfærdsmæssige forhold medvirker til at sikre, at branchen tager ansvar og har fokus på sådanne forhold med henblik på at forbedre dyrenes velfærd. Endvidere er det vigtigt at have ressourcer og kompetencer til at deltage i dialogen med omverdenen i relation til dyrevelfærdsmæssige forhold.

Baggrunden herfor er et stigende fokus og krav om øget dyrevelfærd fra omverdenen, hvilket branchen ønsker at imødekomme.

Projekt 18. E-kontrol, rådgivning og konsulentarbejde for ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske ÆG

Beløb: 613.000 kr.

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at formidle viden målrettet primærproducenterne for at sikre, at disse er opdateret om gældende lovgivning vedr. generelle produktionsforhold, samt på branchens frivillige handlingsplaner. Målet med projektet er endvidere, fortsat at opbygge branchens statistiske beredskab og yde faglig bistand til kursus- og efteruddannelsesaktiviteter samt servicere branchen i relation til E-kontrollen og overvåge branchekoden. Tilvejebringelse af fyldestgørende datamateriale til gavn for primærproducenterne i forhold til sammenligning af egne data, men også til gavn for branchen i forhold til udarbejdelsen af produktions- og branchestatistikker.

Baggrunden for projektet er et behov for formidling og forklaring af ny lovgivning og bistand i forbindelse med implementering af denne på ægområdet. Der er desuden et behov for opbygning af branchens statistiske beredskab således, at den enkelte producent og branchen som helhed fortsat kan udvikle sig og forbedre konkurrenceevnen.

Projekt 19. Undersøgelse af mulighederne for opstilling og implementering af mikrobiologiske standarder/krav til den daggamle kylling i slagtekyllingeproduktionen

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Beløb: 1.030.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at undersøge, om det er muligt at opstille mikrobiologiske standarder for forekomsten af E. coli og herigennem at nedsætte/eliminere risikoen for vertikal overførsel af sygdomsrelaterede og evt. antibiotikaresistente kloner af E. coli for herigennem at forhindre sygdomsudbrud, nedsætte forbruget af antibiotika, hindre spredning af antibiotikaresistente E. coli, øge fødevarer sikkerheden samt forbedre dyrevelfærden i slagtekyllingeproduktionen. Det undersøges indirekte, om forekom-

sten af sygdomsfremkaldende E. coli kloner er knyttet til særlige forældredyrsflokke og bedste forældredyrsflokke. Det er af afgørende betydning for behandling af sygdom i fjerkræ, at virulente og specielt antibiotikaresistente E. coli begrænses i videst muligt omfang med den daggamle kylling, desuden at disse bakterier eller deres resistensgener ikke overføres zoonotisk, hvilket øger risikoen for at infektionssygdomme kan blive vanskeligere eller umulige at behandle. De opnåede resultater evalueres løbende af de deltagende parter, og relevante korrigerende handlinger iværksættes, ligesom mulige standarder diskuteres. Baseret på de afsluttende konklusioner udarbejdes forslag til en fælles fremadrettet indsats til nedsættelse/eliminering af vertikalt relaterede E. coli problemer i slagtekyllingeproduktionen.

Projekt 20. Udvikling af PCR til undersøgelse af mikrofloraen i forbindelse med organoleptiske forandringer af ferske fjerkræprodukter

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Beløb: 732.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er udvikling af PCR test til at kvantificere de bakterier, som er fundet mest betydningsfulde for holdbarheden af ferske kyllinger.

Projektet i 2016 vil udvikle qPCR test til at kvantificere de bakterier, som er ansvarlige for de organoleptiske forandringer. PCR testene evalueres på udvalgte prøver. PCR testene kan efter projektet anvendes direkte på Lightcycler platformen, eller de kan tilpasses andre platforme efter optimering. Via en følgegruppe meddeles erfaringer løbende tilbage til de involverede slagterier. Projektet vil på længere sigt kunne lede til tiltag, der forbedrer slagteriernes planlægning og konkurrenceevne, ligesom projektet vil kunne reducere madspild og forbedre forbrugernes opfattelse af fjerkræprodukter.

Projekt 21. Forekomst af kroniske infektioner hos æglæggere

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Beløb: 500.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er gennem undersøgelse af udsætterhøner fra berigede bure, skrabææg og økologiske flokke at give et estimat på omfanget af høner, der ikke lægger æg som følge af kroniske bakterielle infektioner. En række forskellige bakterielle infektioner hos konsumægsproducerende høner kan udvikle sig til en længerevarende kronisk infektionstilstand. Dermed er hønen inficeret over en længere periode, men ikke påvirket i en sådan grad, at det kan ses ved den daglige inspektion af flokken. Grundet skader på indre organer samt at hønen er i energiunderskud, som følge af et aktivt immunforsvar og forandret omsætning, vil hønen ikke længere producere æg. Omfanget af høner, der har disse kroniske infektioner, er ikke undersøgt til bunds, og dermed kendes den præcise betydning for produktionen ikke.

Umiddelbart efter aflivning vil hønerne fra de pågældende flokke blive undersøgt grundigt både for patologiske forandringer, og der vil blive foretaget dyrkning af bakterier fra forandrede organer.

Resultatet af projektet vil være en opgørelse over omfanget af høner, der har kroniske infektioner, samt en beskrivelse af, hvilke sygdomskomplekser, herunder den bakteriologiske årsag, der optræder og med hvilken frekvens. Disse resultater vil bidrage til forståelsen af hvilken betydning de kroniske infektioner har for produktionen og kortlægge behovet for nye initiativer for at reducere forekomsten af dette økonomiske og velfærdsmæssige problem. Anvendte udsætterhøner er koordineret med projekt nr. 16 "Udredning af forekomsten af brystbensfrakturer i ægproduktionen v/ Danske Æg".

Projekt 22. Enterococcus cecorum: smitemåde og sygdomsudvikling

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Beløb: 342.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projekt formål er at opnå basal viden om E.cecorum infektioner i forældre til slagtekyllinger og slagtekyllinger, som vil være af direkte betydning for denne produktionsform. På trods af at E. cecorum har medført en række problemer for slagtekyllingeproduktionen i Nordamerika og Europa herunder senest Danmark, er der en lang række basale forhold, som ikke er blevet undersøgt. Især forhold vedrørende økologi, smitteveje og sygdomsudvikling er ringe belyst. Det vanskeligt for branchen at gøre noget ved et sådan problem, når basal viden ikke er tilgængelig. For eksempel kan det undre, at det er så vanskeligt at genfinde bakterien i klinisk syge dyr, som det er påvist i henholdsvis Danmark og Tyskland (Bisgaard et al., 2015; Jung & Routenschlein, 2014), ligesom viden om smitteveje, herunder muligheden for vertikal smitte, er ringe belyst (Bisgaard et al., 2015).

Grundlæggende infektionsforsøg som beskrives i dette projekt vil kunne klarlægge sygdomsudvikling i de enkelte dyr i detaljer herunder også bakteriologiske forhold i dyret og genfindning af bakterien under sygdomsprocessen samt belyse udskillelse til miljøet og eventuelt til æg.

Projekt 23. Zoonosedatabasen for fjerkræbranchen

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Beløb: 1.185.000 kr.

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Baggrunden for projektet er et fortsat behov for indlæsning og validering af sygdomsdata fra hele fjerkræproduktionen og dermed alle primærproducenter. Alle prøveanalyser fra alle produktionsformer og -typer i fjerkræbranchen, fremsendes fra akkrediterede laboratorier til validering og indlæsning i denne offentlige Zoonosedatabase. Databasen indeholder mere end 4. mio. prøvesvar fra såvel Salmonella-, Campylobacter-, Aviær Influenza-overvågningen og kontrolresultater for vaccinationen

mod Newcastle Disease. Projektets formål er, at sikre viden om aktuell sygdomsstatus i fjerkræproduktionen til brug for bl.a. smittekildeopsporing og det statistiske beredskab. Dette sker i form af sikring, validering, behandling og anvendelse af de data, der ligger i Zoonosedatabasen. Databasen opdateres og justeres løbende for at sikre, at den er tidssvarende, og dermed kan udføre de nødvendige funktioner. Desuden er det formålet, at alle salmonellaisolater fra fjerkræbesætninger sero- og fagtypes løbende, således at denne viden kan indgå i både bekæmpelse og forebyggelse af Salmonella i fjerkræbesætninger.

Projekt 24. Veterinær servicering af fjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Beløb: 538.000 kr.

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at sikre fjerkræproducenternes adgang til veterinær assistance på et højt fagligt niveau. Den veterinære assistance udvikles og tilpasses primærproducenternes behov således, at sygdomsproblemer i fjerkræflokke kan behandles hurtigt og korrekt.

Den veterinære assistance udføres af Landbrugets Veterinære Konsulenttjeneste (LVK). Desuden vil projektet indeholde en indsamling af viden og data samt bidrage til beredskab vedr. produktionssygdomme såvel som smitsomme fjerkræsygdomme.

Veterinær assistance på et højt fagligt niveau har afgørende betydning for, at branchen kan agere hurtigt og effektivt ved sygdomsudbrud. Koordinering, udveksling af data og videndeling mellem branchen og LVK sikres dels ved indrapportering fra LVK dels ved afholdelse af møder samt via en koordinatorfunktion administreret af Landbrug & Fødevarer (L&F) i område for Fødevarer- og Veterinære Forhold.

Projekt 25. Rugetemperatur: Fremme af muskel og knogleudvikling

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Beløb: 505.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at forbedre slagtekyllingers gangegenskaber og øge kødindholdet i "drumstick" udskæringen. Udenlandske forskningsresultater har vist, at en midlertidig stigning i rugetemperaturen vil fremme benknoglernes længdevækst og øge vægten af underbensmuskelen Gastrocnemius, der understøtter den stående stilling samt gang/løb, og er en del af "drumstick" udskæringen.

Projekt 26. Træbryst i slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Beløb: 445.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at afdække sammenhængen imellem produktionsforhold og forekomsten af træbryst, herunder korrelationen til trædepudesvidninger og vægt. Desuden vurderes betydningen af træbryst for kødets vandholdeevne, vandaktivitet, og sammensætningen og aktiviteten af den mikrobielle flora under lagring af produktet. Dette opnås ved at foretage udvidede registreringer hos en udvalgt slagtekyllingeproducent, sammenholde træbrystforekomst med kliniske undersøgelser og trædepudevidninger samt udtage repræsentative brystfileter af træbryst og følge disse under et lagringsforløb, hvor kødets pH og vandholdeevne bestemmes, og endvidere analyseres for mikrobiel sammensætning.

Forekomst af træbryst i slagtekyllingeproduktionen er blevet et stadigt stigende problem indenfor de seneste 3-5 år (Shivo et al. 2014, Veterinary Pathology, 51, 619-623). Træbryst synes at være korreleret til trædepudesvidninger, høj belægning samt hurtig tilvækst, og finske resultater viser, at det har kunnet detekteres i kyllingerne helt ned til 18 dage. I ekstreme tilfælde må kødet kasseres med et direkte økonomisk tab til følge. Det er der imod uvist, hvad betydning de moderate tilfælde af træbryst har for produktets holdbarhed og kvalitet, og dermed om et økonomisk tab eventuelt er forbundet hermed. Det er fundet, at pH er øget og vandholdeevnen nedsat i kød karakteriseret som træbryst (høj brystkød udbytte) (Petracci et al, 2013, Poultry Science, 92, 2438-2447), hvorfor det kan forventes, at vandaktiviteten i kødet samt sammensætningen og aktiviteten af den mikrobielle flora vil være ændret.

Projekt 27. Fjerpilning hos skrabehøner med intakte næb

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Beløb: 300.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Formålet med projektet er at kortlægge det nuværende niveau af fjerpilning og kannibalisme i flokke af skrabehøner med intakte næb. Der vil blive redegjort for variation mellem indhusningssystem (etage- vs. kummesystem) og hønselinjer. Dataindsamlingen vil blive udført i 10 flokke af skrabehøner med intakte næb. Fjerdragt- og hudbedømmelser vil blive foretaget. Disse data vil blive sammenholdt med en tidligere undersøgelse af flokke af næbtrimmede skrabehøner hos de samme deltagende producenter. Projektet vil således bidrage med relevant dokumenteret information til vurdering af konsekvenserne af ophøret af næbtrimning i skrabeægproduktion.

I Danmark har erhvervet selv vedtaget at unnlade næbtrimning af burhøner fra juli 2013, og næbtrimning er ikke tilladt i den økologiske ægproduktion. Indtil juli 2014 blev der fortsat næbtrimmet i skrabe- og frilandsægproduktionen. Problemerne med fjerpilning og kannibalisme anses generelt for at være størst i skrabeægproduktionen. Tilvejebringelse af status over fjerpilning og kannibalisme i skrabeægproduktionen efter ophøret med næbtrimning er derfor yderst relevant. Udgør fjerpilning og kannibalisme et væsentligt problem, er det vigtigt, at der findes konstruktive løsninger, så de skadevoldende adfærd undgås.

Projekt 28. Brystbensdeformiteter – validering af metoden

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Beløb: 99.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at validere palperingsmetoden ved at sammenholde resultater fra palperingsmetoden med obduktionsrapporter af selvsamme høner.

Brystbensdeformiteter hos æglæggere er et fænomen, som der først inden for de senere år er kommet fokus på, såvel nationalt som internationalt. I Danmark undersøgte vi forekomsten af brystbensafvigelse og brystbensfrakturer hos skrabe høner og økologiske høner i perioden 2012-2015. Vi fandt, at forekomsten af brystbensafvigelse ved 62 ugers alderen var henholdsvis 11,7% og 12,5% hos skrabe høner og økologiske høner. De tilsvarende forekomster af brystbensfrakturer var 10,5% og 6,9%. Disse forekomster var væsentligt lavere end de fleste rapporteringer fra det øvrige Europa, der ofte viser forekomster på over 50%. Tilsvarende projekter på burhøner og næbin-takte skrabe høner er pt. igangværende. I alle disse projekter kortlægges forekomsten af brystbensafvigelse og brystbensfrakturer ved hjælp af palperingsmetoden, hvor deformiteter detekteres ved at lade pegefingre og tommelfingre glide ned ad brystbenet på levende høner. Bestemmelse af forekomsten af brystbensdeformiteter kan desuden udføres ved obduktion af døde høner, hvor brystbenet blotlægges, men dette er en mere tids- og ressourcerkævende metode, der kræver aflivning af hønen. Typisk vælges derfor en mindre stikprøve ved obduktionsmetoden, hvilket giver et mere usikkert estimat af den gennemsnitlige forekomst i flokken. Branchen har ytret tvivl om palperingsmetoden resulterer i retvisende forekomster af brystbensdeformiteter. Dele af projektets aktiviteter er koordineret med projekt nr. 16 "Udredning af forekomsten af brystbensfrakturer i ægproduktionen v/ Danske Æg".

Projekt 29. Vision-hjælpeværktøj til udvendig og indvendig kontrol

Tilskudsmodtager: DMRI

Beløb: 464.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at udvælge et eksisterende udstyr, at videreudvikle dette til danske forhold (en prototype) og at teste prototypens egnethed til brug ved Kødkontrollens udvendige og indvendige post mortem (PM) kontrol. Den lovpligtige kødkontrol foretages ved visuel inspektion af Kødkontrollen under Fødevarestyrelsen. Den teknologiske udvikling inden for computerstyret visionsteknologi (kameraer og computers regnekraft) giver nye muligheder for automatiserede hjælpeværktøjer, der vil kunne bruges ved den visuelle kontrol både mht. kvalitet og fødevarer sikkerhed. Automatiske udstyr baseret på visionsteknologi, der frasorterer på samme måde på alle virksomheder, vurderes at kunne bidrage til en mere ensartet frasorteringsprocedure, ligesom tilretninger i godkendelses-/frasorteringskriterier vil kunne slå igennem med det samme. I nærværende projekt fokuseres på den udvendige og indvendige post mortem (PM)

kødkontrol af slagtekyllinger. Der findes kommercielle visionudstyr, som forventes at kunne videreudvikles til at omfatte de ønskede problemstillinger.

Projekt 30. Bedre vandbindeevne i kyllingefileter kan skabe merværdi

Tilskudsmodtager: DMRI

Beløb: 439.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at klarlægge årsager til varierende vandbindeevne i fjerkrækød under danske forhold, fastlægge sammenhæng mellem råvarekvalitet og udbytter ved videre forarbejdning, samt fremsætte forslag til optimering af råvarekvalitet gennem tiltag på slagtedagen, såvel ante som post mortem.

Indledende afdækkes den nuværende råvarevariation, og sammenhæng mellem faktorer før og efter slagtning belyses. Efterfølgende opstilles og testes strategier for forbedring af råvarekvaliteten gennem optimering af procesparametre på slagteriet. Afsluttende evalueres sammenhæng mellem råvarekvalitet og kødets evne til at holde på vand under videre forarbejdning. Dette suppleres med en evaluering af den anvendte N-faktor til beregning af proteinindhold i kyllingefileter.

Projekt 31. Risikobaseret batchstyring for mindre tilbagekald

Tilskudsmodtager: DMRI

Beløb: 304.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at opstille principper for, hvordan produktionen, fra primærproduktion til pakning, kan styres med hensyn til inddeling i batches. Formålet er at minimere størrelsen af batches mest muligt, så et eventuelt tilbagekald omfatter mindst mulig tonnage.

Kyllingslagterierne er ind imellem nødt til at tilbagekalde produkter eksempelvis på grund af, at en salmonellaforekomst i primærproduktionen ikke opdages før, færdigvarer er pakket og afsendt. Den batchinddeling, der anvendes i dag, medfører, at det, når uheldet er ude, er store mængder produkter, der skal tilbagekaldes. Derfor undersøges mulighederne for at ændre batchopdelingen, så mængden af produkter bliver mindst mulig i forbindelse med tilbagekald.

Projekt 32. Kontrolsystem for klassificering af kyllinger

Tilskudsmodtager: DMRI

Beløb: 273.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at udvikle og implementere et fælles system til kontrol af de vision-baserede klassificeringsudstyr, som er taget i anvendelse til afregning af ca. 100 mio. danske slagtekyllinger årligt. Kontrolsystemet skal løbende kunne overvåge klas-

sificeringsudstyrenes målinger og dermed sikre, at afregningen baseret på målingerne sker på et objektivt og ensartet grundlag. Det kan typisk ske ved at observere, om diverse kontrolparametre (klassificeringsmål og/eller primære målinger) ændrer sig over tid for det enkelte udstyr, og om parametrene for de forskellige udstyr begynder at afvige fra hinanden over tid.

Udstyrene skal ikke kun måle ens, de skal også måle korrekt. For at kontrollere om et udstyr måler korrekt, skal det sammenlignes med en fastlagt reference. I dette tilfælde er referencen en standardiseret slagting, skæring og vejning af den slagtede kylling og udvalgte dele af kyllingen for et udvalgt antal kyllinger. De danske klassificeringsudstyr er ikke kontrolleret i forhold til referencen, siden udstyrene blev kalibreret første gang på basis af kyllinger slagtet i 2008. Det anbefales derfor at gennemføre et sådant referenceforsøg for at kontrollere, om udstyrene fortsat måler korrekt. Alt efter ønsker og behov kan referenceforsøget gennemføres så tidligt som muligt i projektet eller efter udvikling og afprøvning af kontrolsystemet.

I projektet udvikles, implementeres og afprøves et testkontrolsystem. Der opsamles erfaring med systemet, og der laves et oplæg til, i hvilket regi kontrollen kan fortsættes på den mest omkostningseffektive og troværdige måde. Referenceforsøget planlægges og gennemføres, og på basis af resultaterne vurderes behovet for justering af de enkelte udstyr.

Projekt 33. Alarmering ved afvigende trends i kyllingeproduktionen

Tilskudsmodtager: SEGES

Beløb: 350.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at udvikle fem statistiske modeller i KIK, som tidligt kan varsle og alarmere ændringer i produktivitetstrends. Der udvikles en model til hver af følgende produktionsparametre: trædepudesundhed, slagtevægt, foderudnyttelse, dødelighed og kassation.

Slagtekyllingebranchen har brug for at blive alarmeret så snart som muligt, når der opstår afvigende trends i kyllingerens produktionsresultater. Alarmen skal give slagtekyllingebranchen mulighed for tidligt at opdage og håndtere afvigende produktivitet, så der hurtigt kan iværksættes tiltag til at afhjælpe problemerne så tidligt i forløbet som muligt. Herved reduceres de økonomiske tab, som afvigelsen kunne medføre, for hele slagtekyllingekæden. Den nuværende praksis med alarmering når 2 CHR-numre afviger i en vis grad fra landsgennemsnittet kan ikke fange langsigtede trends ændringer.

Projekt 34. Kontrol af orm hos konsumægshøner

Tilskudsmodtager: SEGES

Beløb: 200.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er forbedret kontrol med orm i tarmen hos æglæggende høner.

Spolorm på 10-12 cm kan af og til forekomme i konsumæg, og det giver i stigende grad anledning til klager til ægproducenter og -pakkerier. Fund af orm i konsumæg kan have negativ indvirkning på forbrugernes lyst til at spise æg. Formodentlig er antallet af orm i hønens tarm proportionalt med den risiko, der er for at finde orm i æggene, derfor er det relevant at finde metoder til at holde niveauet nede. Behandling med ormemidler giver stigende resistensproblemer og er ikke attraktivt, når æg anvendes i industrien, der nødvendigvis vil risikere restkoncentrationer i opkoncentrerede æggeblommepræparater. Anvendelse af diatoméjord som ormekontrol er baseret på rygter fra hobbyhønsholdere, men rygterne er overbevisende nok til, at en egentlig afprøvning i lille skala forekommer relevant. Diatoméjord bruges i forvejen til bekæmpelse af blodmider med godt resultat. Hemexcide® er et mineralpulver indeholdende silicium, det er godkendt til brug i økologiske besætninger. Virkningen formodes at være rent mekanisk, idet viskositeten af tarminholdet nedsættes, og hermed bliver miljøet mindre attraktivt for indvoldsorm.

Projekt 35. Faglig Viden og Business Check til Fjerkræproducenter

Tilskudsmodtager: SEGES

Beløb: 300.000 kr.

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at styrke udviklingen af en stabil og konkurrencedygtig fjerkræproduktion i Danmark. Dette gøres ved at sikre, at såvel nye som etablerede fjerkræproducenter har let adgang til rådgivning, produktionsvejledning, input til økonomikalkuler og undervisning fra specialister, som arbejder kontinuerligt på et højt fagligt niveau, og som hele tiden er på forkant med nye/ændrede produktionsvilkår eller nye muligheder. Målgruppen er både konventionelle og økologiske fjerkræproducenter. Baggrunden for projektet er, at fjerkræproducenter og deres finansielle samarbejdspartnere efterlyser klare og stærke regnskabsanalyser, der giver muligheder for at benchmarke og dokumentere bedrifternes resultater både på produktions- og økonomisiden. Producenterne har endvidere behov for viden om nye managementmetoder, så de kan implementeres hurtigt og gøre produktionen mere bæredygtig.

Projekt 36. Infektionsevnen af Salmonella Typhimurium DT41 i rugeægshøner og slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Danmarks Tekniske Universitet

Beløb: 445.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

På trods af høj biosecurity i slagtekyllingeproduktionen i Danmark har produktionen været generet af gentagne introduktioner af Salmonella Typhimurium DT41 (herefter DT41) i rugeægshønerne. En atypisk epidemiologi har ført til spørgsmål om DT41 har en svækket infektionsevne, der kan være medvirkende til at udskillelse af bakterier først optræder sent i æglægningsperioden og tilsyneladende er meget lavgradig.

Projektet formål er at belyse, om DT41 typen besidder særlige egenskaber omkring infektionsevne, der skal indregnes, når de tilsyneladende komplekse smitteforhold skal udredes. Den nye viden vil bidrage til beslutningsgrundlaget for interventioner, der kan hindre de tilbagevendende og tabsvoldende infektioner.

Ud fra kendt viden om Salmonella vil vi analysere virulensgener i DT41 isolater og sammenligne disse med andre DT- typer af *S. Typhimurium* for at afsløre mulige defekter i disse gener. Invasionspotentialet i tarmen vil blive målt dels i in-vitro modelforsøg i cellekultur, samt i in-vivo forsøg på 3 uger gamle kyllinger i en tidligere udviklet tarm loop model. Infektionskinetikken af DT41 vil blive undersøgt og sammenlignet med en anden DT (fag) type i et smitteforsøg i immu-nologisk kompetente kyllinger (3 uger gamle) og gamle høns (50 uger).

Projekt 37. Højvirulente Escherichia coli hos slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Danmarks Tekniske Universitet

Beløb: 378.000 kr.

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Der har i nogen tid været betydelige sygdomsproblemer som følge af infektioner med *E. coli* i slagtekyllinger, men også i forældredyrsflokke. Disse infektioner har været forbundet med større økonomiske tab for producenterne, forøget brug af antibiotika og forringet dyrevelfærd. Der har sideløbende med de danske sygdomsproblemer været tilsvarende udbrud i Finland og Sverige, og foreløbige resultater peger på, at der er en fælles oprindelse for disse *E. coli*, men det er ikke helt afklaret, hvad kilden er. Der synes også at være flere *E. coli* stammer involveret, selvom enkelte ser ud til at dominere. Udbruddene kan behandles med antibiotika, men tilstedeværelsen af flere stammer kan indikere, at der ikke kan forventes effekt af en enkelt vaccine. Det vides ikke, om nogle af stammerne er mere virulente end andre, og det er således ikke klart, om nogle er irrelevante i vaccinesammenhæng. Det er derfor relevant at få afklaret, hvor mange forskellige stammer, der er involveret, og hvilke af dem der er mest patogene, samt at få fremstillet autogene vacciner ud fra de mest betydende stammer og undersøge disses beskyttende effekt. Projektets formål er at afklare disse forhold.

Projekt 38. Indsamling og formidling af udenlandsk viden

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Beløb: 430.000 kr.

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at indsamle og formidle viden fra udlandet omhandlende fjerkræproduktion, herunder fjerkræ i bred forstand som æglæggere, slagtekyllinger, ænder, kalkuner, vildfugle og strudse. Den nyeste viden inden for fjerkræproduktion vil blive indsamlet via: - Deltagelse i internationale kongresser, konferencer, møder mm., - Besøg hos udenlandske producenter, virksomheder, universiteter og forskningsinstitutioner, - Opsamling af internationale erfaringer og forskningsresultater

Den indsamlede viden formidles via artikler i fagbladet "Dansk Erhvervsfjerkræ" og via hjemmesider i regi af Landbrug & Fødevarer for at nå ud til en så bred skare som muligt. Primærproducenter samt hele fjerkræbranchen vil være aftagerne af den opnåede viden, som bl.a. kan bruges til inspiration, og som giver mulighed for at afprøve erfaringer i egne produktioner. Effekten af den nye viden vil være optimering af produktionen, som vil styrke producenternes konkurrenceevne både nationalt og internationalt.

Projekt 39. Oplysning og dialog om produktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Beløb: 130.000 kr.

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at øge de danske forbrugeres og meningsdanneres viden om æg- og slagtekyllingeproduktionen i Danmark. Dialog med forbrugere og meningsdannere er afgørende for, at erhvervet også fremadrettet kan producere og afsætte deres produkter.

Projektet består af formidling til og dialog med omverdenen.

Det er i erhvervets interesse, at forbrugerne og meningsdannerne har en bred viden om fødevarerproduktion, da dette skaber mere realistiske forventninger til produktionen og produkterne. Lige så vigtigt er det, at erhvervet har en forståelse for, hvordan forbrugerne tænker, da dette er afgørende for erhvervet i forhold til den fremtidige forbrugeroplysning og i sidste ende afsætning af produkterne.

Projekt 40. Undervisningsforløb og formidling til landbrugsuddannelserne

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Beløb: 172.000 kr.

Hovedformål: Uddannelse

Projektets formål og indhold:

Projektets formål er at opbygge en portal/ hjemmeside og et kort undervisningsforløb, der kan formidle undervisningsmaterialet om fjerkræproduktion til eleverne på landbrugsuddannelserne således, at flere landbrugselever får interesse for fjerkræ og bliver klædt bedre på til at varetage en sådan produktion. Projektet består af: 1. Opbygning af brugervenlig hjemmeside/platform., 2. Udvikling af undervisningsforløb med udgangspunkt i at de danske fjerkræproducenter står for dele heraf., 3. Afprøvning af undervisningsforløb på landbrugsuddannelse.

For branchens videre udvikling er der brug for, at nye kræfter interesserer sig for fjerkræproduktion, og det er forventningen, at et let tilgængeligt materiale og et skræddersyet undervisningsforløb vil kunne være med til at skabe fornyet interesse.

Projekt 41. Fakta om økologisk æg- og slagtekyllingeproduktion

Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Beløb: 100.000 kr.

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektet vil beskrive faktuelle krav til en sådan produktion, så potentielle nye producenter kan se muligheder og udfordringer. Materialet vil være i form af faktaark samt tre YouTube film, som beskriver de tre produktionsformer (økologisk ægproduktion, økologisk slagtekyllingeproduktion og ægproduktion med mobile hønsehuse).

I projektet vil der desuden blive arrangeret, udbudt og gennemført arrangementer med besøg på ejendomme med økologisk fjerkræproduktion. Målgruppen af deltagere ved disse besøg er landmænd og studerende på landbrugsskoler, som målrettet overvejer en økologisk fjerkræproduktion.

Fonden er i hele sit virke underlagt reglerne i lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007 (forvaltningsloven) med senere ændringer, lov nr. 572 af 19. december 1985 (offentlighedsloven) med senere ændringer samt lov nr. 429 af 31. maj 2000 med senere ændringer om behandling af personoplysninger.

12. Oversigt over love, lovbekendtgørelse (LBK), bekendtgørelser (BEK) og EU-forordninger indenfor fjerkræproduktionen

*Chefkonsulent Mie Nielsen Blom og
chefkonsulent Lene Lund Lindegaard,
Landbrug & Fødevarer*

Alle gældende og historiske danske bekendtgørelser, der omhandler fjerkræproduktionen, kan findes på hjemmesiden www.retsinfo.dk. Forordninger og direktiver findes på <http://eur-lex.europa.eu>. Nedenstående er en oversigt over nogle af de vigtigste, gældende bekendtgørelser og love, der skal overholdes i den danske fjerkræproduktion.

LBK nr. 1150 af 12/09/2015

Bekendtgørelse af dyreværnsloven, Miljø- og Fødevareministeriet

LBK nr. 466 af 15/05/2014

Bekendtgørelse af lov om hold af dyr, Fødevareministeriet

BEK nr. 707 af 18/07/2000

Bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, Fødevareministeriet

BEK nr. 32 af 11/01/2016

Bekendtgørelse om beskyttelse af æglæggende høner, Miljø- og Fødevareministeriet

LBK nr. 468 af 15/05/2014

Bekendtgørelse af lov om hold af slagtekyllinger (Slagtekyllingeloven), Fødevareministeriet

RÅDETS DIREKTIV 2007/43/EF

af 28.juni 2007 om minimumsforskrifter for beskyttelse af slagtekyllinger

BEK nr. 1591 af 11/12/2015

Bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion, Miljø- og Fødevareministeriet

BEK nr. 245 af 16/03/2010

Bekendtgørelse om uddannelse og kvalifikationer ved hold af slagtekyllinger, Fødevareministeriet.

LBK nr. 476 af 15/05/2014

Bekendtgørelse af lov om hold af slagtekalkuner, Fødevareministeriet

BEK nr. 1496 af 10/12/2015

Bekendtgørelse om opdræt af fjervildt, Miljø- og Fødevareministeriet

BEK nr. 1509 af 10/12/2015

Bekendtgørelse om opdræt af strudsefugle, Miljø- og Fødevareministeriet

RÅDETS FORORDNING (EF)

Nr. 1/2005 af 22. december 2004
om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning (EF) nr. 1255/97

BEK nr. 1729 af 21/12/2006

Bekendtgørelse om beskyttelse af dyr under transport, Fødevareministeriet

BEK nr. 1471 af 08/12/2015

Bekendtgørelse om uddannelse i transport af dyr, Miljø- og Fødevareministeriet

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF)

Nr. 589/2008 af 23. juni 2008

om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår handelsnormer for æg

BEK nr. 511 af 23/04/2015

Bekendtgørelse om Fødevarestyrelsens opgaver og beføjelser

BEK nr. 522 af 06/06/2012

Bekendtgørelse om forebyggende beskyttelsesforanstaltninger mod aviær influenza, Fødevareministeriet

BEK nr. 1545 af 20/12/2007

Bekendtgørelse om visse beskyttelsesforanstaltninger i forbindelse med højpatogen aviær influenza af subtype H5N1 hos fjerkræ og andre fugle i fangenskab, Fødevareministeriet

BEK nr. 1479 af 08/12/2015

Bekendtgørelse om vaccination mod Newcastle disease, herunder paramyxovirus-1 hos duer, Miljø- og Fødevareministeriet

BEK nr. 952 af 10/07/2013

Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i rugeægproducerende høns og kalkuner samt opdræt hertil, Fødevareministeriet

BEK nr. 1512 af 13/12/2013

Bekendtgørelse om forholdsregler vedrørende salmonellose hos fjerkræ samt salmonella og campylobacter i slagtefjerkræ m.m. (Slagtefjerkræbekendtgørelsen), Fødevareministeriet

BEK nr. 1137 af 31/08/2016

Bekendtgørelse om bekæmpelse af salmonella i konsumæghønseshold og opdræt hertil, Fødevareministeriet

KOMMISSIONENS FORORDNING (EF)

Nr. 1177/2006 af 1. august 2006

om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003 for så vidt angår krav vedrørende anvendelse af særlige bekæmpelsesmetoder som led i de nationale programmer for bekæmpelse af salmonella hos fjerkræ

KOMMISSIONENS FORORDNING (EU)

Nr. 200/2012 af 8. marts 2012

om et EU-mål for mindskelse af forekomsten af Salmonella enteritidis og Salmonella typhimurium i flokke af slagtekyllinger, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003
<http://bit.ly/1INgZP9>

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU)

Nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011

om fødevareinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004

<http://bit.ly/1DcPBI5>

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU)

Nr. 1337/2013 af 13. december 2013

om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 hvad angår angivelse af oprindelsesland eller herkomststed for fersk, kølet eller frosset svine-, fåre- og gedekød samt fjerkræ.

<http://bit.ly/1I45HTk>

Kommissionens forordning (EU)

nr. 1190/2012 af 12. december 2012

om et EU-mål for mindskelse af forekomsten af Salmonella Enteritidis og Salmonella Typhimurium i kalkunflokkene, jf. Europa-parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2160/2003

RÅDETS FORORDNING (EF)

Nr. 1099/2009 af 24. september 2009

om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004

om fødevarerhygiejne

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 853/2004 af 29. april 2004

om særlige hygiejnebestemmelser for animalske fødevarer

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 af 29. april 2004

om særlige bestemmelser for tilrettelæggelsen af den offentlige kontrol af animalske produkter til konsum

Kommissionens forordning (EF)

Nr. 2073/2005 af 15. november 2005 om mikrobiologiske kriterier for fødevarer

BEK nr. 530 af 22/05/2014

Bekendtgørelse om straffebestemmelser for overtrædelse af visse forordninger om fødevarerhygiejne. Fødevarerministeriet

BEK nr. 306 af 29/03/2016

Bekendtgørelse om økologisk jordbrugsproduktion m.v., Miljø- og Fødevarerministeriet

BEK nr. 55 af 15/01/2016

Bekendtgørelse om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr, Miljø- og Fødevarerministeriet

BEK nr. 1799 af 22/12/2015

Bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer, foder og levende dyr m.v., (betalingsbekendtgørelsen). Miljø- og Fødevarerministeriet

BEK nr. 1450 af 15/12/2009

Bekendtgørelse om fjerkræproduktion og omsætning af fjerkræ. Fødevarerministeriet

BEK nr. 204 af 09/03/2016

Bekendtgørelse om krydsoverensstemmelse, Miljø- og Fødevarerministeriet

BEK nr. 11 af 07/01/2016

Bekendtgørelse om fødevarerhygiejne, Miljø- og Fødevarestyrelsen

BEK nr. 1139 af 29/08/16

Bekendtgørelse om autorisation og registrering af fødevarerirksomheder m.v. (Autorisationsbekendtgørelsen), Miljø- og Fødevarerministeriet

BEK nr. 1355 af 27/11/2015

Bekendtgørelse om mærkning m.v. af fødevarer (mærkningsbekendtgørelsen), Miljø- og Fødevareministeriet

BEK nr. 712 af 27/05/2015

Bekendtgørelse om pligt til overvågning for aviær influenza hos fjerkræ og opdrættet fjervildt. Fødevareministeriet

VEJL. nr. 9503 af 19/09/2013

Vejledning om fødevarekædeoplysninger, Fødevareministeriet

VEJL. nr. 9236 af 29/04/2014

Vejledning om fødevarehygiejne (Hygiejnevejledningen), Fødevareministeriet

VEJL. nr. 9044 af 27/01/2015

Vejledning om mikrobiologiske kriterier for fødevarer (Mikrobiologivejledningen), Fødevareministeriet.

13. Medarbejdere

Landbrug & Fødevarer, Axelborg, Axeltorv 3, 1609 København V Kernemedarbejdere i Landbrug & fødevarer for Fjerkræbranchen

Navn	Titel	Arbejdsområder	Direkte nummer	Mobil-nr.	E-mail
Jørgen Nyberg Larsen	Sektorchef for Fjerkræraadet og Danske Æg	Fjerkræraadet Danske Æg	3339 4635	2724 5691	jnl@lf.dk
Bithe Steenberg	Sektorchef for Dansk Slagtefjerkræ	Dansk Slagtefjerkræ	3339 4423	2463 1673	bsb@lf.dk
Vibeke Møgelose	Afdelingsleder, dyrlæge	Fødevarer sikkerhed og veterinære forhold	3339 4379	2279 8037	vim@lf.dk
Mie Nielsen Blom	Chefkonsulent, agronom	Beredskab, zoonoser, sygdomsforebyggelse, generel rådgivning, E-kontrol, branchekoder	3339 4447	2334 6566	mnb@lf.dk
Christina Nygaard	Seniorkonsulent, agronom	Dyrevelfærd, generel rådgivning	3339 4005	2724 5905	chn@lf.dk
Anina Kjær	Seniorkonsulent	Erhvervsfjerkræsektionen	33394008	3017 8890	akj@lf.dk
Lene Lund Sørensen	Chefkonsulent, dyrlæge	Zoonoser, Campylobacter	3339 4322	2178 9074	lls@lf.dk
Jan Dahl	Chefkonsulent	Antibiotikaforbrug, resistens	3339 4406	2463 5877	jd@lf.dk
Stig Munck Larsen	Chefkonsulent	Handel og afsætning	3339 4288	5167 1544	sml@lf.dk
Lisbeth Højrup	Konsulent, levnedsmiddelteknike	Certifikater og mærkning	3339 4425	5167 1525	lih@lf.dk
Lisbeth Harm Nielsen	Konsulent, dyrlæge	Certifikater	3339 4308	3083 1075	lhn@lf.dk
Marianne Sandberg	Konsulent, dyrlæge	Zoonoser, Campylobacter	3339 4477	4031 4954	msa@lf.dk
Henrik Bang Jensen	Chefkonsulent, agronom	Miljø	3339 4452	4037 2632	hbj@lf.dk
Kirsten Lund Jensen	Økologichef	Økologipolitik	3339 4688	4021 8250	kil@lf.dk
Lars Holdensen	Chefkonsulent, agronom	Økologi, regler og EU-forhold	3339 4007	2178 8633	lho@lf.dk
Bettina Ingrisch	Faglig assistent	Zoonoser, prøveindkaldelser, GIS kort	3339 4411		bin@lf.dk
Klaus Jørgensen	Områdechef	LRP	3339 4263	2724 5663	klj@lf.dk
Else Nørgaard	Chefkonsulent	Prodan	3339 4913	2042 0700	eln@lf.dk

Navn	Titel	Arbejdsområder	Direkte nummer	Mobil-nr.	E-mail
Jesper Boldt Hansen	Seniorkonsulent	Administration af Fjerkræafgiftsfonden	3339 4042	2332 6711	jbha@lf.dk
Simon Ebbesen Hanghøj	Business Controller	Økonomi Fjerkrærådet, Dansk Slagtefjerkræ, Danske Æg og Erhvervsfjerkræsektionen	3339 4065	3091 6300	seh@lf.dk
Kirstine Marie Skjerning Thomsen	Studertermedhjælp	Fjerkrærådet, Danske Æg og Erhvervsfjerkræsektionen			kmst@lf.dk

Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

Navn	Titel	Arbejdsområder	Direkte nummer	Mobil-nr.	E-mail
Jette Søholm Petersen	Chefkonsulent, slagt	Fjerkræ, Slagtefjerkræ	8740 5381	2171 7715	jtp@seges.dk
Niels Finn Johansen	Konsulent	Fjerkræ, Konsumæg	8740 5372	2171 7768	nfj@seges.dk
Susanne Kabell	Konsulent	Fjerkræ, Konsumæg	8740 5485	2171 7742	ska@seges.dk